

Muinaistieteelliselle Toimikunnalle saan
kunnioittavimmin lähettää kertomukset
tutkimuksistani Rovaniemellä.

Helsingissä 29 p. maalisk. 1956

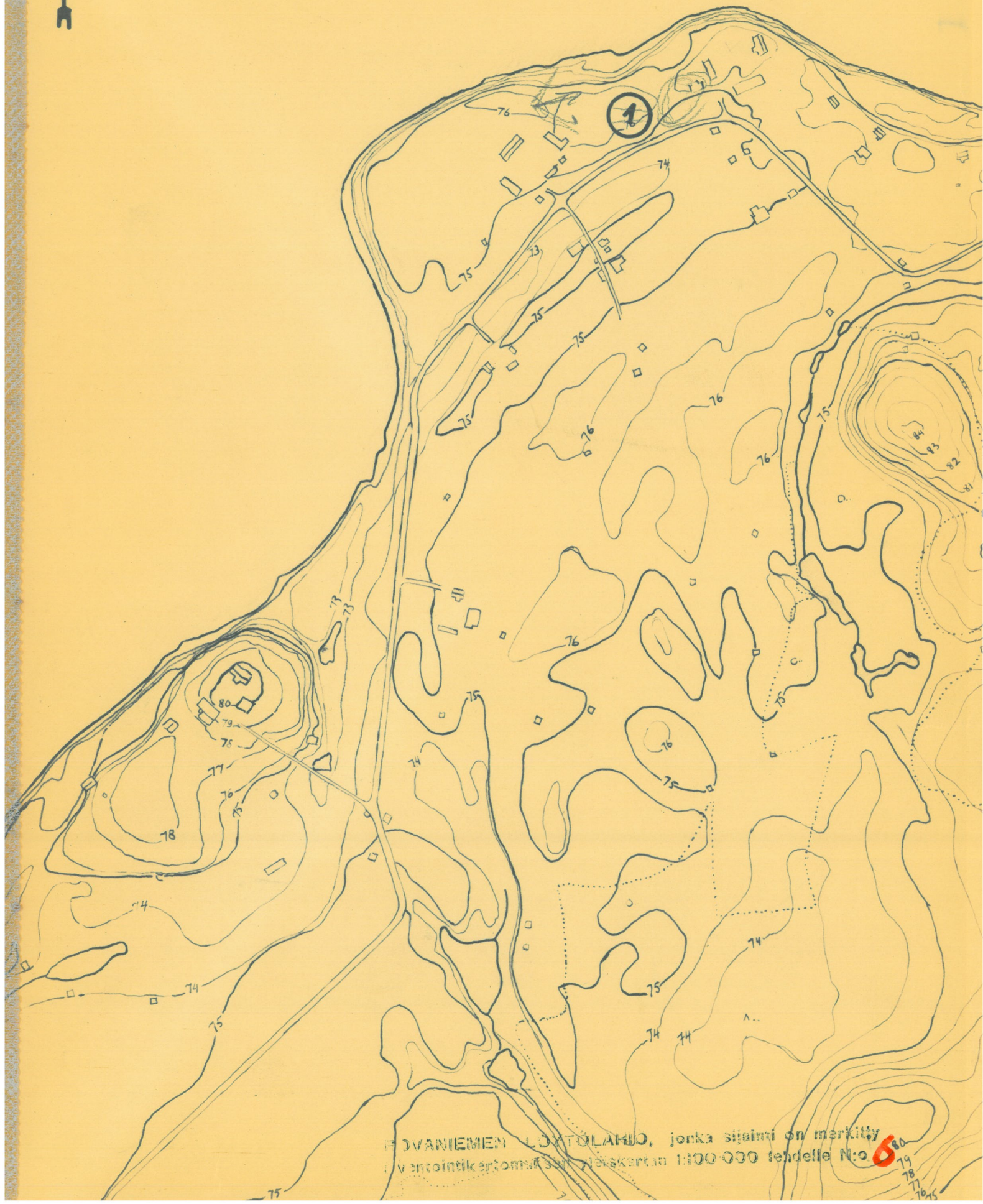
Aarni Erä-Esko

PAAVALNIEMI

N 1:4000

1

PAAVALNIEMIEN LÖYTÖALUE, jonka sijainti on merkitty
kuvantointikarttoissa ja yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o 680

680

79
78
77
76

F. 20444 - 6 / A.E-E 1955

93) Kanko KK Mäkelä Oinas 443 2

4

x = 8040

y = 4538

z = 77-78 / i.v.
2 / m.l.

1

59

75

63

3

LAINAS

1:4000

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty
ilvantoimikertomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o 6

LAINAS 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Koskenkylä
 Talo: Ala-Karvo RN:o 53:1
 Omist: Kalle Karvon perikunta
 Os: Rovaniemi, Koskenkylä

KM 1510 "Karvon pellosta" / 1870.
 KM 13828 ~~inventoinnista 1955~~ *liuske*
 KM 13827 *mb.*

Vuoden 1870 aikaisista löydöistä Ala-Karvon talossa ei luonnollisestikaan enää tiedetty mitään ja näin ollen 1510:n yhdistäminen tähän löytöpaikkaan on epävarmaa. Isännän muistettiin kyllä löytäneen reikäkiven "kauan sitten" jostain talon pellosta, mutta esine oli sitten joutunut hukkaan.

Emäntä Hilja Karvo oli löytänyt sodan jälkeen liuskekeihäänkärjen 13828 "Karvon pellosta kauppalan ja maalaiskunnan rajalla, joen puolelta maantietä". Samalla seudulla oli sodan aikana ollut tykki- tai valonheittäjäpatteri saksalaisilla joukoilla. Tykkipatterilaiset olivat silloin kuulemma kertoneet mm. kaivaneensa pellolla ja löytäneensä kivi-kautisia esineitä, joissa oli "kuvioita".

Tarkastaessani löytöpaikkaa inventoinnissa 1955 Karvon talossa saamani opastuksen perusteella en onnistunut toteamaan mitään ehdottomasti asuinpaikkaan viittaavaa. Alueen korkeus ja maaston muoto loivine hienohiekkaisine rinteineen puhuvat kyllä asuinpaikka-ajatuksen puolesta. Saksalaisten sotilaiden rakennuskaivausten jäännökset ovat vielä selvästi nähtävissä pellolla maalaiskunnan puolella rajaa.

Valokuvat (kuvaliite):

- 1) otettu Karvon pellolta kauppalan puolelta, maalaiskunnan alue alkaa vasemmalta pensaiden takaa. Taustalla oikealla Ounasvaaran kyljessä hiihtoseuran hyppyrämäki.
- 2) otettu valtamaantieltä kauppalan ja maalaiskunnan rajan kohdalta luoteeseen, taustalla vasemmalle virtaava Kemijokea. Asuinpaikaksi oletettava kohta (korkeus) merkitty ristillä (x) kuvaan.

LAINAS 2.

45

(Rovaniemi, kartta 6)

Rovaniemen kauppala

Talo: Mäkipulli I RN:o 48:1

Omist: Fiina Ylipulli ja Maija Kuusiniemi

Os: Rovaniemi, Pullin puoli

OULUN MUS. 72 "Ylipullin pellosta talokas Petter Ylipulli" / 1896.

Inventoinnissa 1955 etsin mv. Otto Korkalon opastuksella yllämainitun talon, jossa löydön aikoihin tiettävästi oli isäntänä ollut löytötiedessä mainittu Petteri Ylipulli. Itse löydöstä talossa ei tiedetty tietenkään enää mitään, mutta sanottiin peltojen siihen aikaan olleen rannan puolella. - Perusteellisempaa tarkastusta ei suoritettu.

Valokuva (kuvaliite):

3) otettu Ounasvaaran rinteestä lounaaseen. Rutatien ja maantien takana Ylipullin ja Mäkipullin rakennuksia. Rakennusten takana rannan puoleiset pellot, joilta ko. esine arvattaasti on löytynyt. Taustalla vasemmalle virtaavan Kemijoen ja Ounasjoen yhtymäkohta, Lainas.

es [4]

tätä voi myös epäillä. Meijerirakennuksen ympäristön maita on teras-
seista ja leikkauksista päätellen liikuteltu melko paljon.

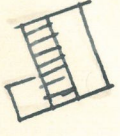
Valokuva (kuvaliite):

4) otettu meijerirakennuksen edustalta lounaaseen. Auton takana
kasvitarhamaa siihen merkittyine (x) löytökohtinaen, taustalla vasem-
malle virtaavaa Ounaskoskea ja vastarannalla keskellä Pohjanhovin
rakennus.

A. E-E. 1956

CPW

LAINAS 1

2
22

22 77m

22

22

22

22

22

22

ROVANISEMI

PODANKYLÄ

80m

50m

Kuvat 1

F. 20425

2

20426

3

20427

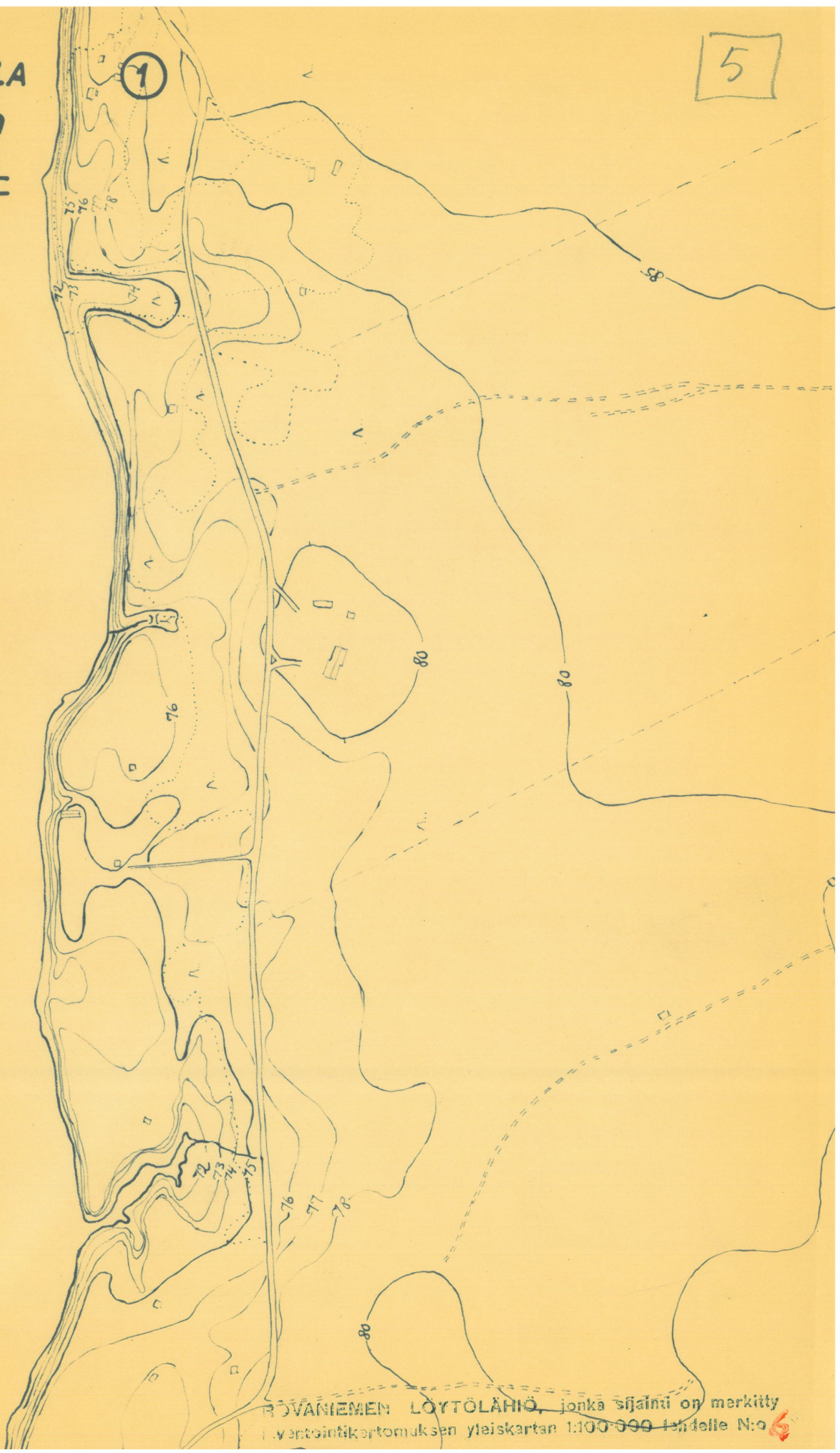

NUTTULA

1:4000

5

ROVANIEMEN LOYTTOLÄHIÖ, jonka sijainti on merkitty
Karttointikarttomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o 6

Kylä: Ala-Korkalo
Talo: Nuttula RN:o 16:6
Omist: Janne Holck
Os: Rovaniemi, Ojanperä

KM 1511 "Nuttulan mäestä Korkalon kylässä" / 1870.
KM 13834

Edellinen löydös on jo sen ikäinen, ettei paikkakunnalla luonnollisestikaan kukaan voinut antaa siihen lisävalaisua. Kysymyksessä on kuitenkin "Nuttulan mäki", jonka nimi on edelleen käytännössä sekä mäen että sillä sijaitsevan talon nimessä. Paikka sijaitsee Rovaniemen kauppalasta Paavalniemeen johtavan kylätien varrella Kemijoen eteläpuoleisella rannalla, muutamia satoja metrejä Pöyliövaarasta länteen. - Nuttulan talossa (mökissä) ei tiedetty mitään kiviesine-löydöistä, mutta rakennusten lähetyvillä suoritettiin kuitenkin inventoinnissa 1955 tarkastus. Tällöin löytyi kylätieltä Janne Holckin asuinrakennusten ohitse joen rannalle vievältä polulta muutamia kvartsein palasia 80 m yläpuolelta. Sen sijaan rannalla rakennusten pohjoispuolella sijaitsevalta perunapelloilta, jonka korkeus vastaa useita lähiseudun kivikautisia asuinpaikkoja, ei löytynyt mitään. - Alue on hiekka- tai sorjamaata.

Valokuvat (kuvaliite):

- 1) otettu Nuttulan mäen päältä luoteeseen. Auton takaa johtaa joen rantaan polku, jolta poimittiin muutamia kvartseja.
  - 2-3) otettu Nuttulan mäen alapuolelta rannasta itään. Vasemmalla em. perunapello ja oikealla Holckin asuinrakennus.
-

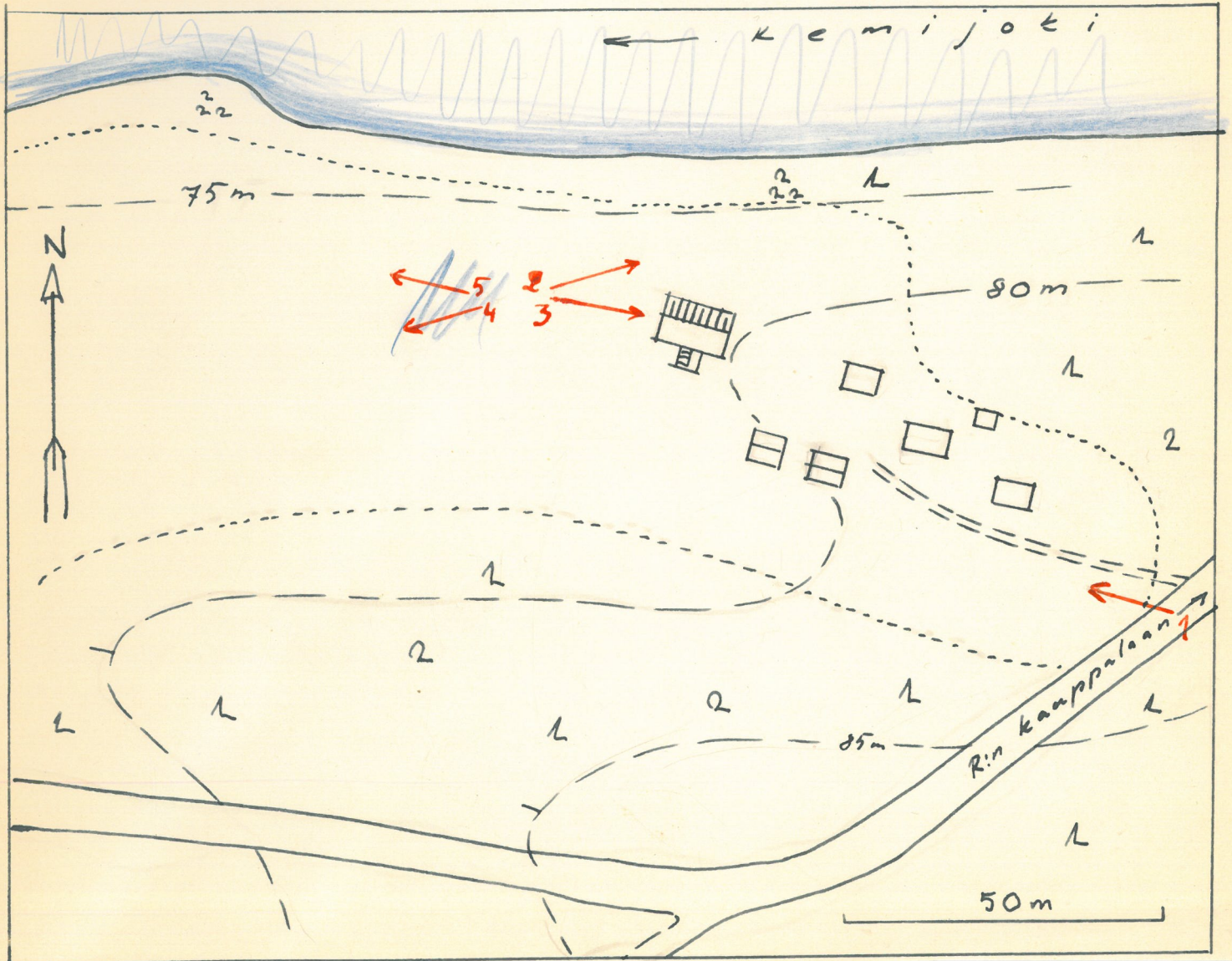
Kuvat 1 F. 20439

2

20440 3

20441

VIIRI

1:4000

N ← E

Rai 10

↑ 1 km
kp. 61

VuonHaudstien
nr. 3613 09

noiri
x = 6622

y = 8032

z = 90-93 m
noiri

ROVANIEMEN LOYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty
| ventoinnikertomuksen yleiskartan 1100-000 lehdelle N:o

Kylä: Viirinkylä
Talo: Yliviiri RN:o 2:25
Omist: Matti Yliviiri
Os: Viirinkylän postitoimisto.

KM 1969:45 "saatu Yliviirin talosta" / 1879.

Esineen museoon toimittamisen aikana on Yliviirin talo ollut jokseenkin samalla paikalla kuin nykyisinkin. Inventoinnissa 1955 ilmoitettiin minulle vanhan pirtin sijainneen nyk. navetan pohjoispuolella, lähiökarttaan merkityllä kohdalla. Paikka on Kemijoen pohjoisrannalla, Ounasjoen yhtymäkohdasta n. 49 km:n päässä, ja sijaitsee loivarinteisellä pellolla 90 m:n korkeuskäyrän yläpuolella. - Maa on hiekkaa, jokitörmän ja jyrkkärinteisen vaaran puolivälissä.

Talon asukkaat eivät olleet tietoisia tästä, eivätkä mahdollisista myöhemmistäkään muinaislöydöksistä. Pintapuolisessa tarkastelussa niin ikään ei löytynyt mitään esihist. kulttuurijäännöksiä.

Valokuvat (kuvaliite):

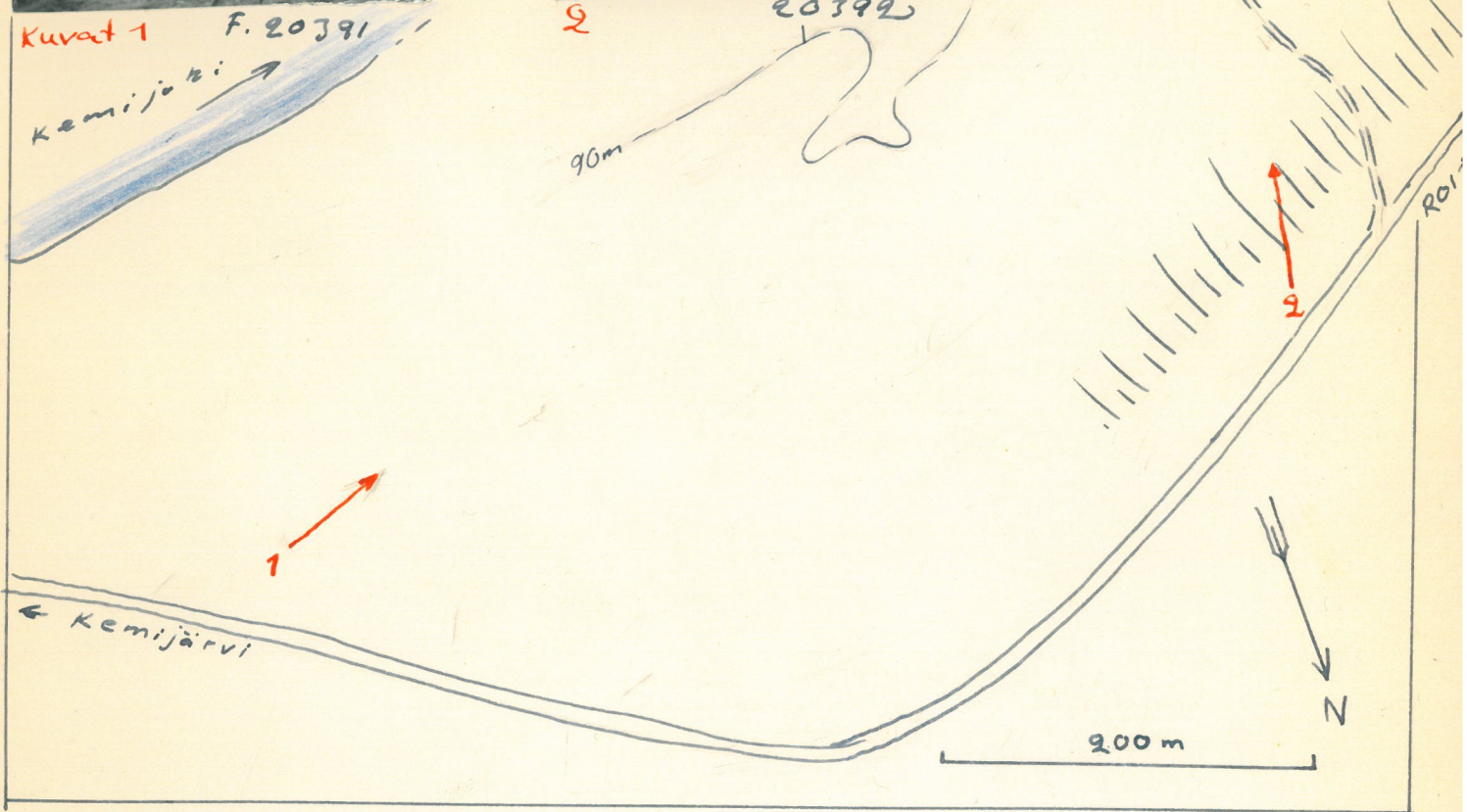
- 1) otettu läheltä Vuoskuojaa, Kemijärvelle johtavan maantien laidasta lounaaseen. Taustalla Yliviirin rakennukset (1) ja niiden takana oikealle virtaavaa Kemijokea.
- 2) otettu Kemijärvi-Rovaniemi maantien laidasta Yliviirin kohdalla olevalta harjanteelta etelään, kohti Yliviirin rakennusryhmää (1). Taustalla oikealle virtaavaa Kemijokea.

Kuvat 1 F. 20391
Kemiijoki →

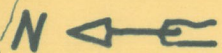

2 20392

KÖRKKÖ

1:4000

Juphämäntahti
Top. 3614-01
x = 7018
y = 6018
z = 78/1.V.

Ohlariemi
per. 3612-10
x = 7028
y = 5966
z = 82-83

Kamppe-
aasta
nr. 3613-03

3614-01

3612-10

3613-3

3611-12

101

102

103

2

3

4

1

11

ROVANIEMEN LÖYTÖLAHIO, jonka sijainti on merkitty
i ventointikarttomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o

Roi 11

Pk 3613 03 KAMPSA-AAPA

Ala-Körkkö

x = n. 6980

KM 1969:46

y = n. 6060

z = n. 80

= Körkkö 1, vrt. 101 - 103

Roi 101

Top. 3614 01 JYRHÄMÄVAARA

Kumpu-Körkkö

x = n. 7018

y = n. 6018

z = n. 78

= Körkkö 2, vrt 11

Roi 102

Pk 3613 03 KAMPSA-AAPA

Kumpu-Körkkö

x = n. 6986

y = n. 6022

z = n. 79 - 80

= Körkkö 3, vrt. 11

Roi 103

Pk 3612 10 OIKARAINEN

Oikaraisen kansakoulu:
pyöreäteräinen kirves

x = n. 7028

y = n. 5966

z = n. 82 - 83

KM 13819

= Körkkö 4, vrt. 11

KÖRKKÖ

(Rovaniemi, kartta 11)

Löytölähiö sijaitsee Kemihaarajoen pohjois- eli itärannalla, Sierilän lossilta n. 4 km etelään, ja sille on matkaa maanteitse Rovaniemen kauppalasta noin 22 - 24 km.

KÖRKKÖ 1.

KM 1969:46 "kyntäessä löydetty Ala-Körkön maalta" / Hj.A. 1879.

Appelgren on ko. esineen löytöpaikan merkinnyt karttaansa (SMYA V) Kemijoen etelärannalle, Körkön talon kohdalle. Esine saattaa olla löydetty myös joen pohjoisrannalta, jossa löydön aikoina on ollut laajalti Ala-Körkön maita ja sen niminen talo jaosta on vieläkin jäljellä. - Inventoinnissa 1954 suoritettussa tarkastuksessa ei alueelta kuitenkaan löytynyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa, eikä taloissa tiedetty mitään mahdollisista myöhemmistäkään esinelöydöistä.

KÖRKKÖ 2.

Kylä: Kemihaara (Oikarainen)
Talo: Kumpu-Körkkö
Omist: Teppo Karvo

Ed. löydöksen johdosta suoritettiin inventoinnissa 1954 tiedusteluja myös Ala-Körkön länsipuolella sijaitsevassa Kumpu-Körkössä, jonka isäntä Teppo Karvo ilmoitti seuraavaa: - Lähiökarttaan merkityltä alueelta (2), rakennusryhmästä n. 200 m länteen, oli viemäriojaa kaivettaessa löydetty maan sisästä " v e r k o n j ä ä n n ö k s i ä ". Paikka

on ilmeisesti vanhan jokiuoman tai putaan notkelmassa, ja kuten lähiökartasta näkyy, 78 m:n käyrän alapuolella. - Lähin asuinpaikaksi arvioitava löytöpaikka (Körkkö 4) on 82 m:n köyrän kohdalla.

KÖRKKÖ 3.

Omistussuht. kuin ed.

Inventoinnissa 1954 kertoi isäntä Teppo Karvo edelleen, että hänen tilansa "Kenttäladon pohjoispuolelta" oli kyntäessä löydetty " p u - n ä i s t a m a a t a l ä i s k i t t ä i n ". Paikka on joen rannassa 78 m:n korkeuskäyrän vaiheilla ja hienoa hiekkamultamaata, jossa rantaviivan suunnassa oli havaittavissa kynnyksessä laajalti selvästi punertavaa väriä. Mitään löydöksiä, kuten kvartsi- tms. iskoksia ei tarkastuksessa kuitenkaan tavattu.

Kylä: Kemihaara (Oikarainen)
Talo: Suvanto RN:0 16:3
Omist: Erkki Nieminen
Os: Rovaniemi, Kemijoki postilaatikko 2.

- ~ OIKARAISEN KANSAKOULU: Pyöreäteräinen kirves 225 x 60 x 40 mm.
- KM 13819 haljenneen kivikirveen puolikas 340 x 38 x 42 mm.

Inventoinnissa 1955 suoritetussa tiedustelussa ilmoitettiin Suvannon talossa, että em. esineet on löydetty asuinrakennuksesta n. 60 m lounaaseen sijaisevasta ns. Lomapellosta. Samalta kohdalta sanottiin löydetyn myös läpimitaltaan 1,5 m:n laajuinen kerros miehenpään kokoisia kiviä, tuhkaa ja homeisia luita multamaasta.

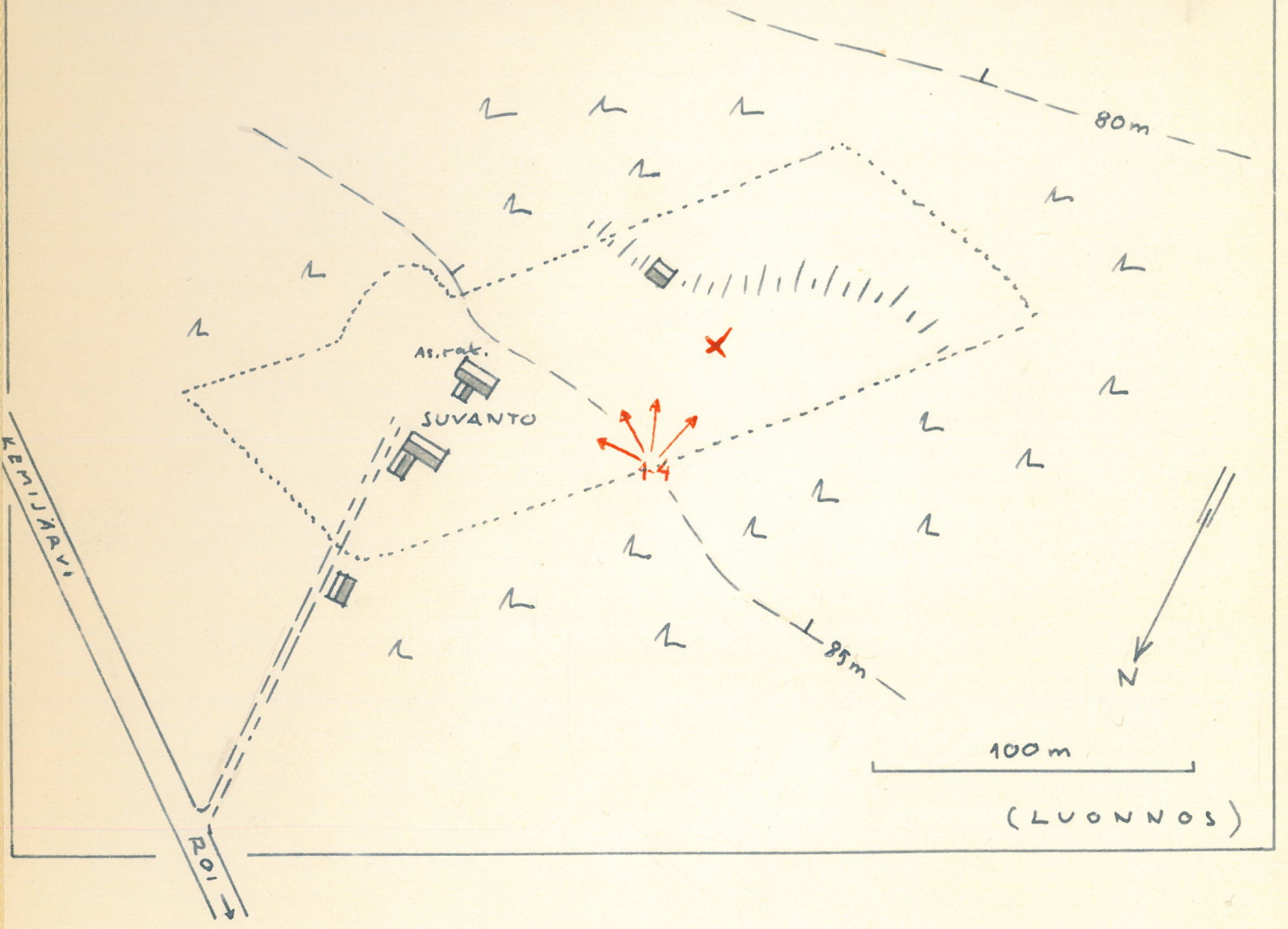
Lomapellon löytökohta on loivan eteläisen rinteiden tasaisella terrassilla, multapintaisessa hiekkamaassa, 82 m:n korkeuskäyrän vaiheilla. Vaikka 'tuhka- ja luulöydökset' vaikuttavatkin sekundäärisiltä, lienevät kiviesinelöydökset ja mahdollisesti myös 'miehenpään kokoiset kivet' peräisin kivikautisesta asuinpaikasta. Pikaisessa ja pintapuolisessa tarkastuksessa tosin ei tavattu maan pinnalta mitään kulttuurijäännöksiä, mutta löytökohdan sijainti ja korkeus puhuvat asuinpaikan puolesta.

Valokuvat (kuvaliite):

1-4) panoraama otettu metsän reunan läheltä Suvannon asuinrakennuksesta länteen 50-60 m, kuva 1 itään, 2 ja 3 kaakkoon, 4 etelälounaaseen; vasemmalla Suvannon asuinrakennus, kuvassa 3 Lomapellon löytökohta ladon edustalla, taustalla pilkottaa oikealle virtaavaa Kemijokea.

Kuvat 1 F. 20395 2 20396 3 20397 4 20398

MUINAISTIETEELLINEN TOIMIKUNTA
ESIHISTORIALLINEN OSASTO

Kansallismuseo

Helsinki, 26.3.1956

N:o .....

Oikaraisen kansakoulu.

Oheisena palautetaan Oikaraisen kansakoululla säilytettäväksi seuraava kiviesine, jonka piirros ja löytötiedot nyt ovat Kansallismuseon Top. arkistossa:

Pyöreäteräinen, hiottu kirves, tummanharmaata kiveä, mitat 225 x 60 x 40 mm, - löydetty Rovaniemen pit. Oikaraisen kylän Suvannon talon RN:o 16:3 maalta. Matti Nieminen lahjoittanut esineen Oikaraisen kansakoululle v. 1952. (ks. KÖRKKÖ 4 KM:n Top. ark:ssa).

Kunnioittavasti

Aarne Ervi. Edla

Rovaniemi, Oikaraisen kansakoulu.

löydetty Rovaniemen pit.
Oikaraisen kylän Suvannon
talon RN:o 16:3 maalta.
Matti Nieminen on lahjoit-
tanut esineen Oikaraisen
kansakoululle v. 1952.
(ks. A.Erä-Eskon kert.
KÖRKKÖ 4 top.ark:ssa

Pyöreäteräinen, hiottu
kirves, tummanharmaata
kiveä, mitat 225 x 60 x
40 mm.

ROI 18

Pk 3612 10 OIKARAINEN

KM 1969:58 - 64

x = 7532

KM 11277:1, 4

y = 5256

z = n. 85

KM 13821:1 - 6

SIERIJÄRVI

(Rovaniemi, kartta 6)

Sierijärvi sijaitsee Rovaniemen kauppala~~sta~~sta n. 10 km kaakkoon ja laskee vetensä kaakkoiskulmastaan lähtevän joen kautta Kemijokeen. Silmämääräisen maaston tarkastelun perusteella näyttää kuitenkin todennököiseltä, että järvellä on muinoin ollut vesiyhteys myös lounaispäänsä kautta nyk. Rovaniemen kauppalan eteläpuolelle, jolla linjalla on KOLPENEEN asuinpaikat.

Inventoinnissa Rovaniemellä kuulemieni kertomusten mukaan on "joku ylioppilas" vienyt paljon kiviesineitä Sierijärveltä museoon. Koska nämä kertomukset eivät ilmeisesti tarkoita Hj. Appelgrenin keräysmatkoja vuodelta 1879, lienee kysymyksessä joku kerääjä jonka saalis ei ole koskaan saapunut asianomaiseen määränpäähänsä.

KM:n luettelossa on seuraavat Sierijärven löydökset:

- 98 KM 10752:2 "~~löytäneet~~ op. Väinö Hyvönen" järven itäpuolelta / 1937.
- KM 11277:1 "löyt. Matti August Törmä, Sierijärven luotako ?" / 1914.
- :4 "Sierijärvi" /1914, (läh. Amerikkaan, Harvard).

Lisäksi on alempana selostetut, tarkemmin määriteltävissä olevat löydökset järven länsirannalta Maununiemestä, SIERIJÄRVI 1:

SIERIJÄRVI 1.

Kylä: Korkalo
 Talo: Maununiemi RN:o 16:3
 Omist: Albin Maununiemi
 Os: Rovaniemi, Koskenkylä.

KM 1969:58-64 "löydetty Maununiemen pellosta Sierijärven rannalta" /1879.
 KM 13821:1-6, inventoinnista 1955.

Maununiemen rakennukset ja pellot sijaitsevat kuivalla, hiekkaisella niemellä, joka puolen km:n pituisena ja parin sadan m:n levyisenä suuntautuu kaakkoon Sierijärven länsirannalta. Löydökset 1969 ovat afvattavasti peräisin luonnokseen merkityltä pellolta Maununiemen kär-

jestä. - Inventoinnissa 1955 kerättiin muutamia kvartseja luonnoksen kohdista A ja B, Maununiemen isäntä ilmoitti esineet 13821:2-5 löydetyn vuosien mittaan kohdista B ja C sekä, että emäntä oli löytänyt esineen 13821:1 kohdasta D. Näin ollen enin osa löydöksistä näyttää olevan niemen etelärinteestä. - Korkeusmittausta ei suoritettu, mutta Imatran Voiman erästä käyräkartasta (Sierilä 1:4000) päätellen järven pinta on n. 80 m y.m.p., ja löydökset ovat arviolta suunnilleen 5 m järven pintaa korkeammalta.

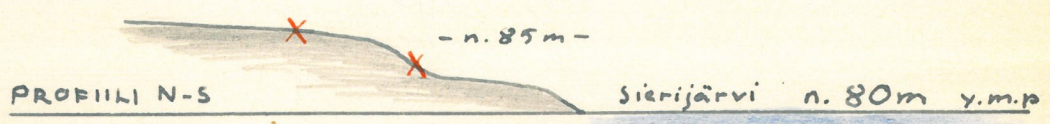
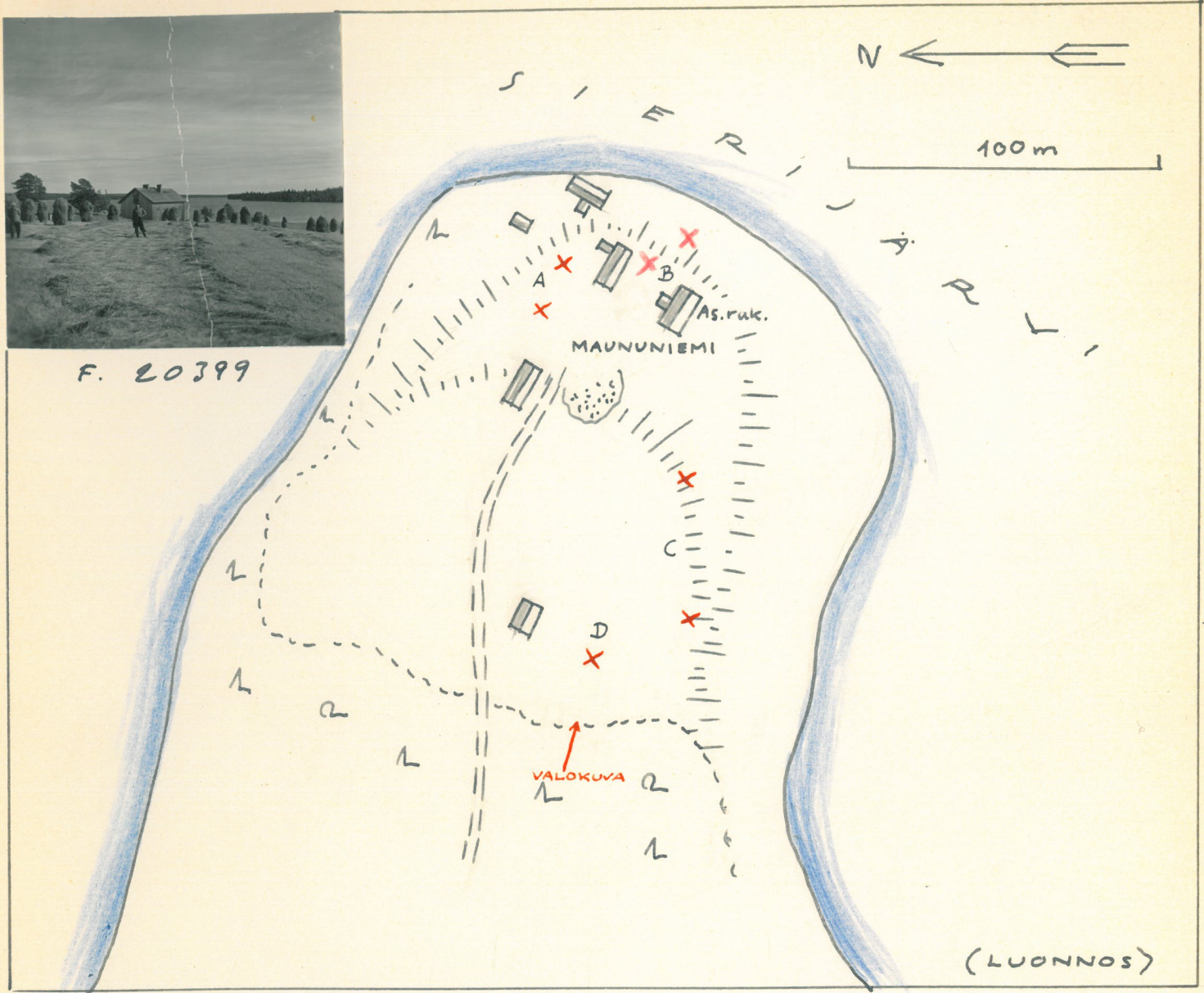
Valokuvat (kuvaliite):

1) otettu Maununiemen pellon länsipäästä, metsän reunasta kohti itää. Mies keskellä seisoo KM 13821:1 limsiönuolenkärjen löytökohdalla, takana Maununiemen asuinrakennus ja Sierijärvi.

A. E-E. 1956

F. 20399

MUKKALA 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

Pk 3612 11 OLKKAJÄRVI

Kylä:	Kemihaara (Oikarainen)	
Talo:	Mukkala RN:o 26:19	x = n. 8115
Omist:	Onni Jaukka	y = n. 5028
Os:	Rovaniemi, Oikarainen	z = n. 85 - 90

KM 1969:65 "löydetty Mukkalan mökin pellostä n. puoli virstaa joen rannasta" / Hj.A. 1879.
 - Ks. SMYA V, s. 17 n:o 151.

Inventoinnissa 1954 ja -55 suoritetuissa tiedusteluissa esittivät rovaniemeläiset henkilöt ko. esineen mahdolliseksi löytöpaikaksi useita paikkoja eri puolilla pitäjää. Mukka- ja Mukkala nimeä esiintyy mm. Sodankylän tien varressa lähellä pitäjän rajaa, jota seutua kotiseutuyhdistys Toton taholla pidettiin todennäköisenä. - Appelgren on kuitenkin kartassaan (SMYA V) sijoittanut Mukkalan Sierilän ja Saarenkylän puoliväliin Kemijoen pohjoisrannalle, ja hänen luetteloon merkitsemänsä alanumerot välittömästi ennen ja jälkeen tämän esineen (65) käsittävät niin ikään Sierilän seudun löytöjä. Tästä syystä pitäisin Appelgrenin kartan löytömerkin sijaintia suurin piirtein oikeana sillä muutoksella, että merkki olisi siirrettävä penikulman verran kaakkoon ja Kemijoen eteläpuolelle, jossa on Mukkalan talo.

Saamani tiedon mukaan on löytövuoden aikoihin "Mukkalan mökin pelto" ollut lähiökarttaan merkityllä paikalla, joka tosin ei kyllä ole niin kaukana kuin "puoli virstaa joen rannasta", mutta on suunnilleen samalla korkeudella kuin useat muuta lähiseudun löytöpaikat.

A. E-E. 1956

*Kyllä se siltikin on Vaaralan perustalla
 muona oleva Mukkala*

Roi 20

Pk 3612 11 OLKKAJÄRVI

Harjuanttila
(= Uusianttila)

x = 8098
y = 5011
z = 80 - 83

= Vaarala 3 - 4

KM 1969:66

KM 13822:1 - 4

Roi 68

Pk 3612 11 OLKKAJÄRVI

Saarenkylä - Mikkola

x = 8068
y = 5090
z = 80 - 83

= Vaarala 1 - 2

KM 3276:1

vrt. Roi 20

Kylä: Saarenkylä
Talo: Harjuanttila RN:o 14:11
Omist: Olli Ylianttila
Os: Rovaniemi, Saarenkylä

KM 1969:66 "Uuden Anttilan pellosta" / 1879.

Inventoinnissa 1955 todettiin, että ko. esineen todennäköisin löytöpaikka on sillä vuoden 1879 aikaisen Uuden Anttilan alueella, jolla nykyisin on Harjuanttilan talo. Arvattavasti tulee silloin kysymykseen lähinnä Harjuanttilan rakennusryhmän ja Kemijoen rantatörmän välinen loiva etelärinne Honkasaaren kohdalla, "Törmäpelto", josta viime vuosina on löydetty useita kiviesineitä:

N:o 3

KM 13822:3

Inventoinnissa 1955 ^{löytyi/}muutamia kvartseja Harjuanttilan perunapellosta, joka on talon rakennusryhmästä n. 75 m kaakkoon, ladon edustalla. Löytökohta on loivaa etelärinnettä törmän päällä, 80 m:n korkauskäyrän yläpuolella, hienoa hiekkamaata.

N:o 4

KM 13822:1-2 ja 4.

Pelloilta Harjuanttilan asuinrakennuksesta n. 70 m etelään, kerrottiin aikaisemmin löydetyn "paljon kiviesineitä, joista toista kymmentä oli ollut ehjiä", mutta ne olivat tuhoutuneet talon palossa sodan aikana. Isäntä Olli Ylianttila kertoi edelleen, että löytöpaikalla "Törmäpellossa" maa on mustaa, alla punertavaa hiekkaa ja auranviillon alapuolelta oli tavattu muutaman cm:n paksuinen, leveä kerros "lohen suomuja". Niin ikään isäntä kertoi havainneensa "ympyrän muodossa paalun reikiä 1 m:n päässä toisistaan". Museoon saaduista esineistä oli KM 13822:4 löydetty luonnokseen merkityltä kohdalta A,

ja -:1 ja 2 kohdilta B ja C. Kaikki löytökohdat näyttävät olevan 80 m:n korkuskäyrän yläpuolella törmän päällä loivassa lounais- tai länsirinteessä, lähellä ns. Vaaranojan suuta. Maa paikalla oli rai- vattua hiekkaista peltoa, jossa vielä näkyi mm. jäännöksiä ampumalla rikotuista kivistä.

Valokuvat (kuvaliite):

4-6) panoraama otettu Harjuanttilan pihan laidasta etelään. Keskellä perunapello ja löytökohta 3, oikealla Vaaranojan uoman reunassa löytö- paikka 4. Törmän takana oikealle virtaavaa Kemijokea, jossa panoraaman keskikohdalla on Honkasaari.

A. E-E. 1956

68

VAARALA 1 ja 2.

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Saarenkylä
Talo: Mikkola RN:o 14:6
Omist: Eetu Koskiniemi
Os: Rovaniemi, Saarenkylä

KM 3276:1 "löytynyt torppari Johan Pallari Mikkolan torpan pellosta Saaren kylästä" / 1896.

Löytötiedossa mainittu Mikkolan torppa on ollut nyk. Eetu Koskiniemen rakennusten kohdalla; enempää lisävalaisua ei näin vanhaan löytötietoon enää inventoinnissa 1955 voinut saada. - Kaikesta päätellen esineen KM 3276:1 kuulumisen Eetu Koskiniemen maille on kuitenkin varmaa, sillä lähistöltä ilmoitettiin myöhemmin löydetyn muitakin kiviesineitä:

N:o 1

Eetu Koskiniemi ilmoitti, että n. 30 vuotta sitten oli rakennusryhmän eteläpuolelta 'Pirttipellosta' löydetty "reikäkivi", jonka ulkohalkaisija oli ollut n. 16-17 cm:n mittainen. Esine oli hukkaantunut myöhemmin. - Löytökohta on merkitty kuvaliitteen luonnokseen (1) ja sijaitsee loivassa etelärinteessä pellolla, 80 m korkeuskäyrän yläpuolella. maa on hiekkaa.

N:o 2

Niin ikään ilmoitti Eetu Koskiniemi n. 4 vuotta sitten löytäneensä "pitkän tuuran" luonnokseen merkityltä kohdalta ladon edustalta, joka on n. 200 m:n päässä rakennusryhmästä etelään. Paikka on loivassa etelärinteessä hiekkaisella pellolla, 80 m korkeuskäyrän kohdalla.

Valokuvat (kuvaliite):

1-3) panoraama otettu Mikkolan pihasta kaakkoon, pellolle merkitty

löytökohdat 1 ja 2, taustalla oikealle virtaavaa Kemijokea.

A. E-E. 1956

Kemijoen vesistöalueen luonnonsuojelualueen määrittely...

Luonnonsuojelualueen määrittely... Keskustelu... Keskustelu...

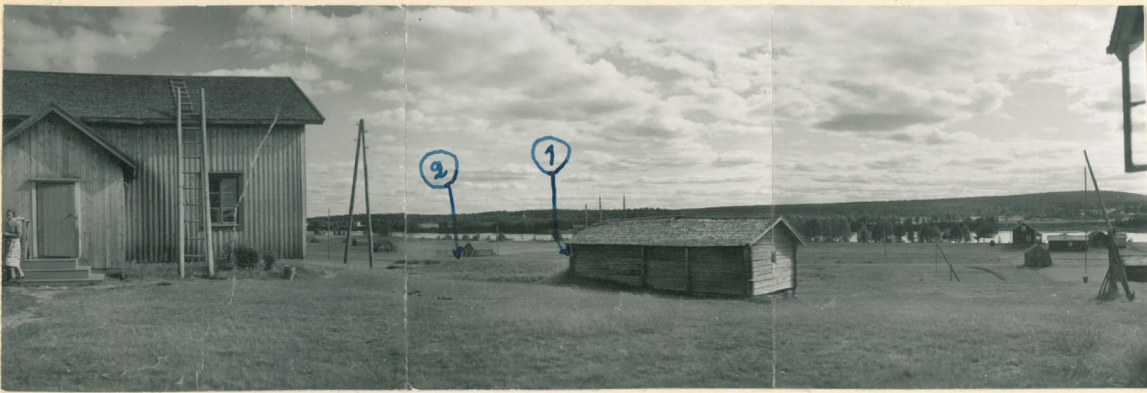
kuoli:

K: 1

Keskustelu... Keskustelu... Keskustelu... Keskustelu...

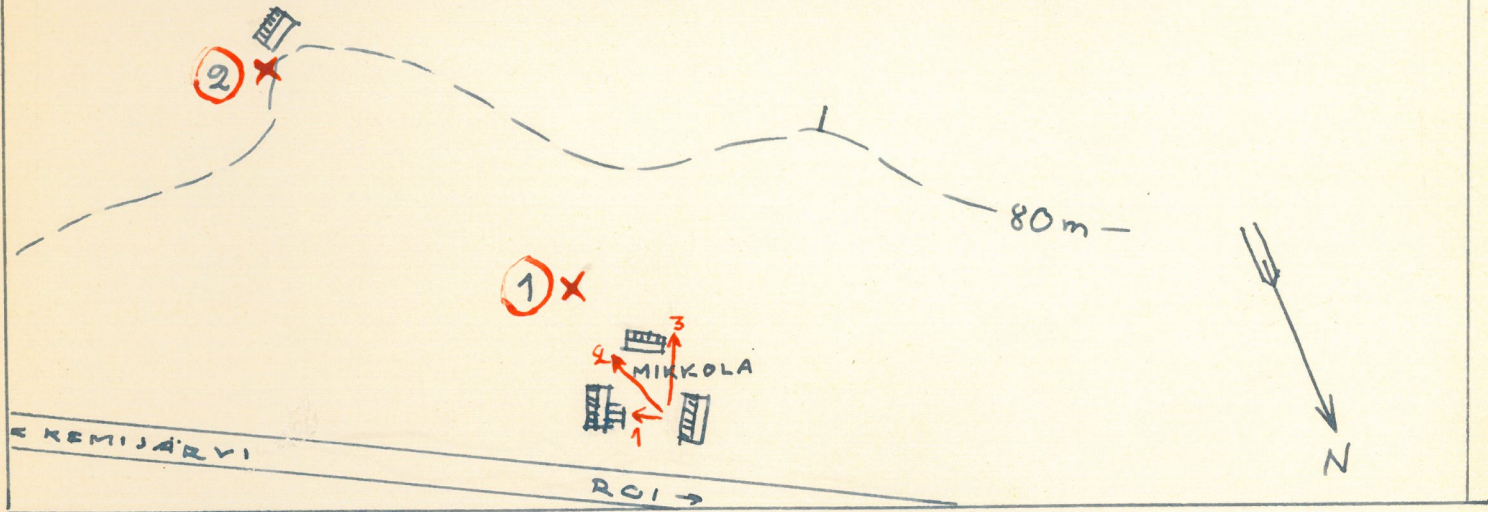
K: 2

Keskustelu... Keskustelu... Keskustelu... Keskustelu...

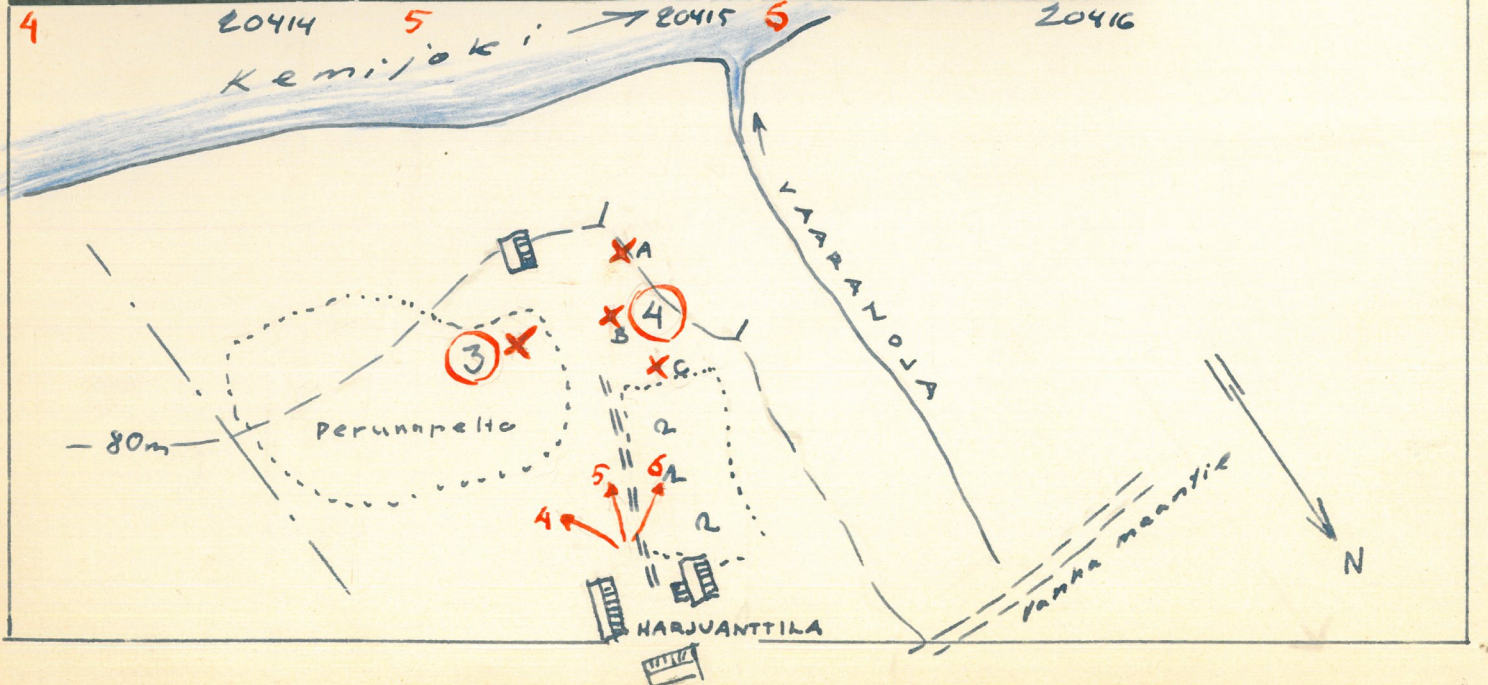
50m

Kuvat 1 F. 20411 2 20412 3 20413

50m

4 20414 5 20415 6 20416

PATOSUVANTO

1:4000

21

X = 8113
Y = 4705
Z = 79-78

1

ROVANIEMEN LOYTOLAHKO, jonka sijainti on merkitty
kartanikartan mukaan yleiskartan 1:100 000 lehdelle No. 5

Roi 21

Pk 3612 08 SAARENKYLÄ

Ala-Kulppila = Patosuvanto 1

x = 8113

KM 1969:67

y = 4705

z = 78 - 79

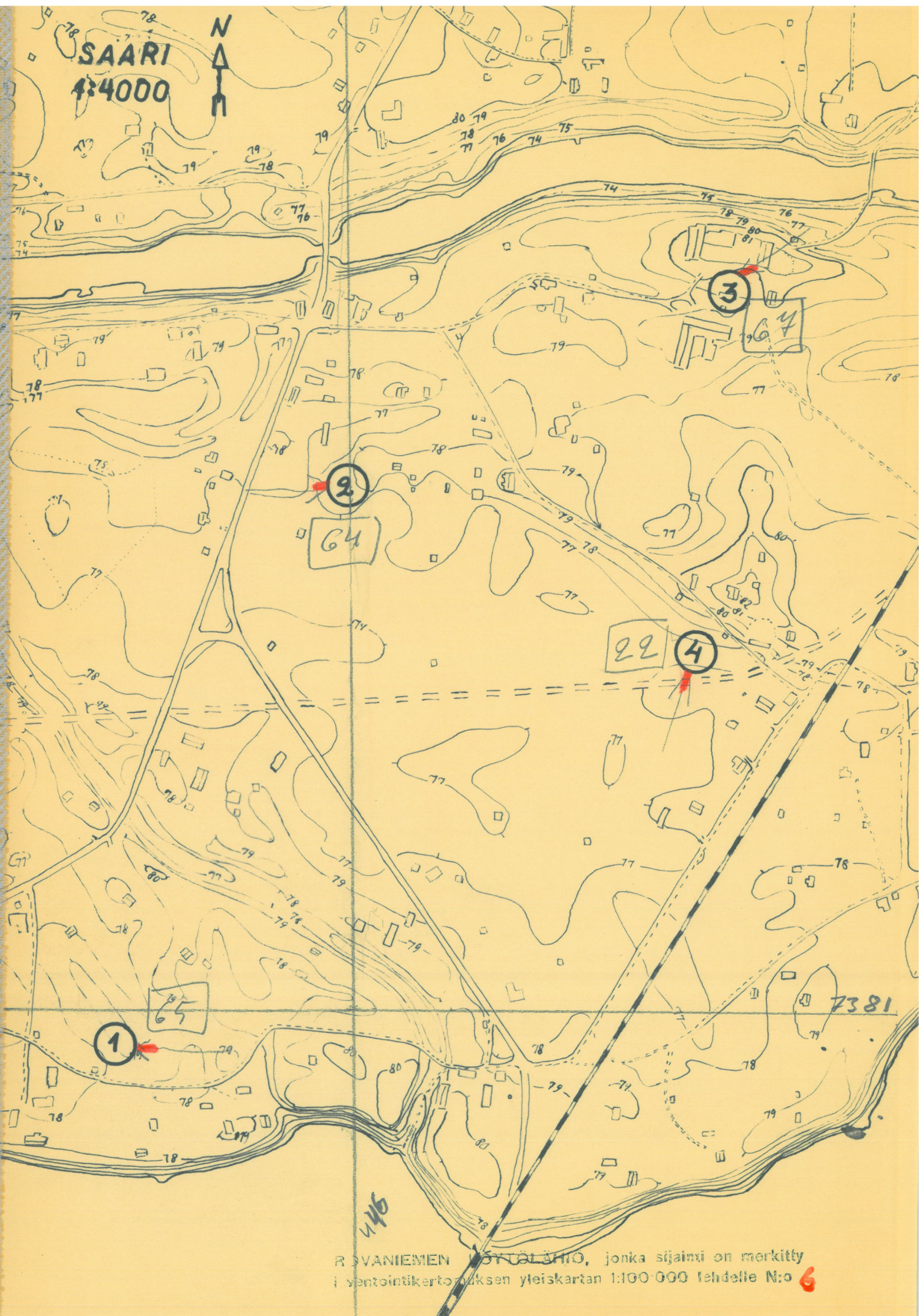
Kylä: Saarenkylä
Talo: Ala-Kulppila RN:O 20:
Omist: ~~Eelis Henrik~~ Ala-Kulppilan perikunta
Os: Saarenkylä

KM 1969:67 "saatu Ala-Kulppilasta" /1879.

Inventoinnissa 1955 ilmoitettiin minulle, että löytövuoden aikaisen Vanhan Alakulppilan rakennukset ja pellot olivat olleet "törmän päällä rannalla" kohdalla, joka on merkitty lähiökarttaan (1). Lähistöllä on useita loivarinteisiä hiekkatöyryjä, jotka korkeutensa perusteella sopisivat kivikautisiksi asuinpaikoiksi, mutta paikkakunnan asukkailla ei ollut mitään tietoa kiviesinelöydöistä. Mahdollisesti ko. esine saattaa olla löydetty jostain kauempaakin, sillä se on ilmoitettu vain Ala-Kulppilasta saaduksi.

A. E-E. 1956

SAARI
1:4000

ROVANIEMEN KÖYTALAHIO, jonka sijainti on merkitty
i ventointikartan yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o 6

Roi 22

Pk 3612 08 SAARENKYLÄ

Yli-Suutari = Saari 4

x = n. 8133

y = n. 4630

KM 1969:68

z = n. 77 - 78

Roi 64

Pk 3612 08 SAARENKYLÄ

Saarenkylä - Kangas

x = n.8147

y = n. 4600

= Saari 2

z = n. 77 - 78

vrt. Roi 22

Roi 65

Pk 3612 08 SAARENKYLÄ

Saarenkylä - Vanha-Suutari

x = n. 8097

y = n. 4578

= Saari 1

z = n. 78

KM 3266:20 - 21

voi olla myös Nivankylästä

vrt. Roi 22

Roi 67

Pk 3612 08 SAARENKYLÄ

Saarenkylä - Vitikka

x = n. 8165

y = n. 4634

= Saari 3

z = n. 79

KM 3266:24

vrt. Roi 22

SAARI 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Saarenkylä
Talo: Vanha-Suutari

KM 3266:20-21 "isäntä Pekka Vanha-Suutarilta Saaren kylästä, löytöpaikka tuntematon / 1896.

Ko. Vanha-Suutarin talossa ei tiedetty tästä eikä muistakaan kivi-esinelöydösiä mitään. Talolla on löytövuoden aikoina ollut tieosuus mm. Nivankylässä, josta KM 3282:7 on löydetty. On mahdollista, että 3266:20-21 ovat myös sieltä.

Valokuva (kuvaliite):

1) otettu Saaren rautatiesillalta länteen. Taustalle virtaavan Kemijoen rannalle merkitty ko. Vanha-Suutarin rakennuksien paikka.

SAARI 2.

Kylä: Saarenkylä
Talo: Kangas RN:o 18:24

KM 3266:19 "löytänyt isäntä Johan Mommo Kankaan talon pellosta Saaren kylästä / 1896.

Kankaan talon RN:o 18 maat ovat ulottuneet Saaren keskivaiheilta putaaseen asti ko. löydön aikoina. Vanhan talon paikka, jolla nykyisin on RN:o 18:24, on merkitty lähiökarttaan. Esine saattaa siis olla löydetty merkin seuduilta tai siitä pohjoiseen olevan putaan läheltä.

Valokuva (kuvaliite):

2) otettu Sodankylän maantieltä itään. Keskelle merkitty Kankaan talon RN:o 18:24 asuinrakennuksen paikka.

SAARI 3.

Kylä: Saarenkylä
Rovaniemen kunnalliskoti.
Omist: Rovaniemen kauppala.

KM 3266:24 "löydetty Saaren kylän Korkalon Vitikan pellosta" / 1896.

Vitikan paikalla on nykyisin kunnalliskoti suurine rakennuksineen. Koko alueella kerrottiin ennen rakennustöitä suoritetun laajoja ja perusteellisia maanleikkauksia ja siirtoja, joten alkuperäistä pellon pintaa tuskin on enää löydettävissä missään lähistöllä. Näin ollen myös ko. esineen mahdollisesti paikalla sijainnut löytökohta lienee joutunut tuhon omaksi.

Valokuva (kuvaliite):

3) otettu kunnalliskodin pihalta lounaaseen, taustalla Saarenkylän Sodankylän maantien varressa olevia taloja.

SAARI 4.

Kylä: Saarenkylä
Talo: Yli-Suutari RN:o 18:01
Omist: Matti Ylisuutari
Os: Saarenkylä

KM 1969:68 "saatu Yli-Suutarin pellosta" / 1879.

Ylisuutarin pellot ovat löytövuoden aikoina olleet laajalla alueella rautatiesillan ja putaan välillä, joten löytöpaikaksi voidaan arvella miltei mitä kohtaa hyvänsä Saaren löytölähiön alueella.

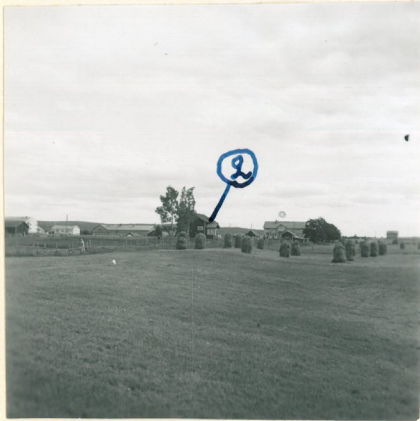
Valokuva (kuvaliite):

4) otettu Saaren rautatiesillan pohjoispäästä koilliseen. Keskipaikkeille merkitty Yli-Suutarin rakennusryhmä, jonka ympäristöstä koko kuvan alueelta jostain ko. esine lienee löydetty.

①

Kuvat 1 F. 20417

②

2 20418

③

3 20419

④

4 20420

NUTTULA 2.

240

Kylä: Ala-Korkalo
Talo: Kaukon tila

KM 10736:1

Luettelon löytötiedossa mainittu km määrä (2 km Nuuppaan tiestä) viittaa suunnilleen Nuttulan mäen seutuun, mutta itse Kaukon tilan rakennukset ovat tältä paikalta vielä runsaan kilometrin verran etelään. Koska minulle ilmoitettiin, ettei tilalla enää ole alkuperäisiä asukkaita vaan se on huvilana, en saanut löytöön tarkempaa selvitystä.

Valokuvat (kuvaliite):

4-5) panoraama otettu Nuttulan mäen alapuolelta Holckin rakennusten läheltä länteen päin. Vasemmassa pellot kuukuvat Kaukon maihin, oikealla Kemijoki virtaa taustalle.

vt. [5]

A. E-E. 1956

4

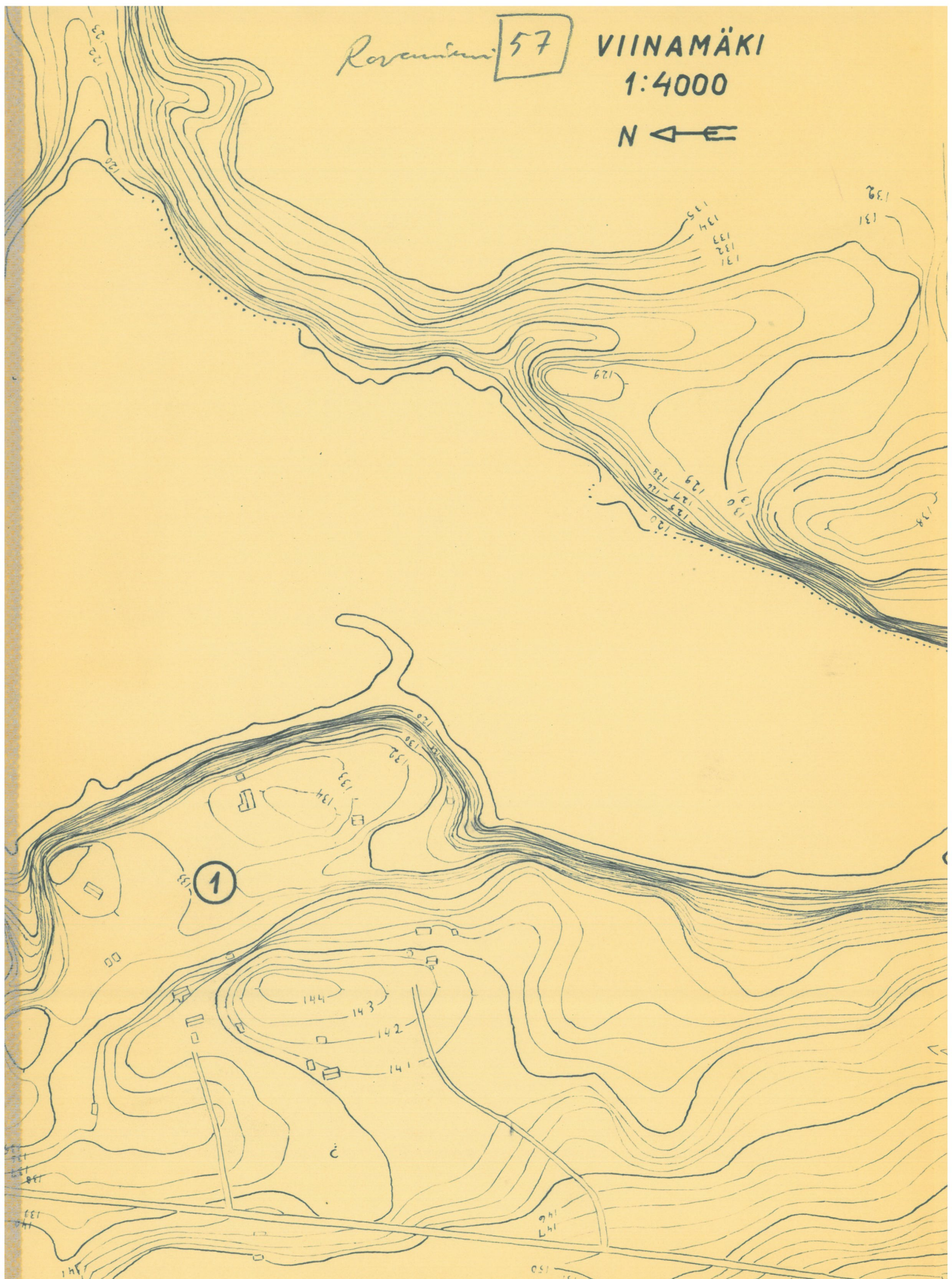
20442

5

20443

Rovaniemi 57

VIINAMÄKI
1:4000

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty
j yleistietokarttuksen yleiskartan 1:100 000 lehdellä N:o

Rovaniemi

54

VIINAMÄKI 1.

(Rovaniemi, kartta 12)

Kylä: Pikkukylä
Talo: Alatalo RN:o 32:1
Omist: Kalle Timonen
Os: Luusuantie, Pikkukylä

- (108) KM 3266:9-11 "löytänyt Alatalon poika Pekka Saunavaara Alatalosta Pikkukylästä" / 1896.
- (145) KM 3637:10 "löydetty Alatalon (Saunavaaran) pellon läheltä Pikkukylästä Kemijärven ja Rovaniemen rajalla, läheltä Rajanientä" / 1896.

Saunavaara = Alatalon omistajien vanha sukunimi.

per. 36 31 03
distimaa - Sumas
x = m. 62 58
y = m. 07 12
z = m. 132.5/per/i.v.

JUOTASNIEMI

1:4000

4
348

6557

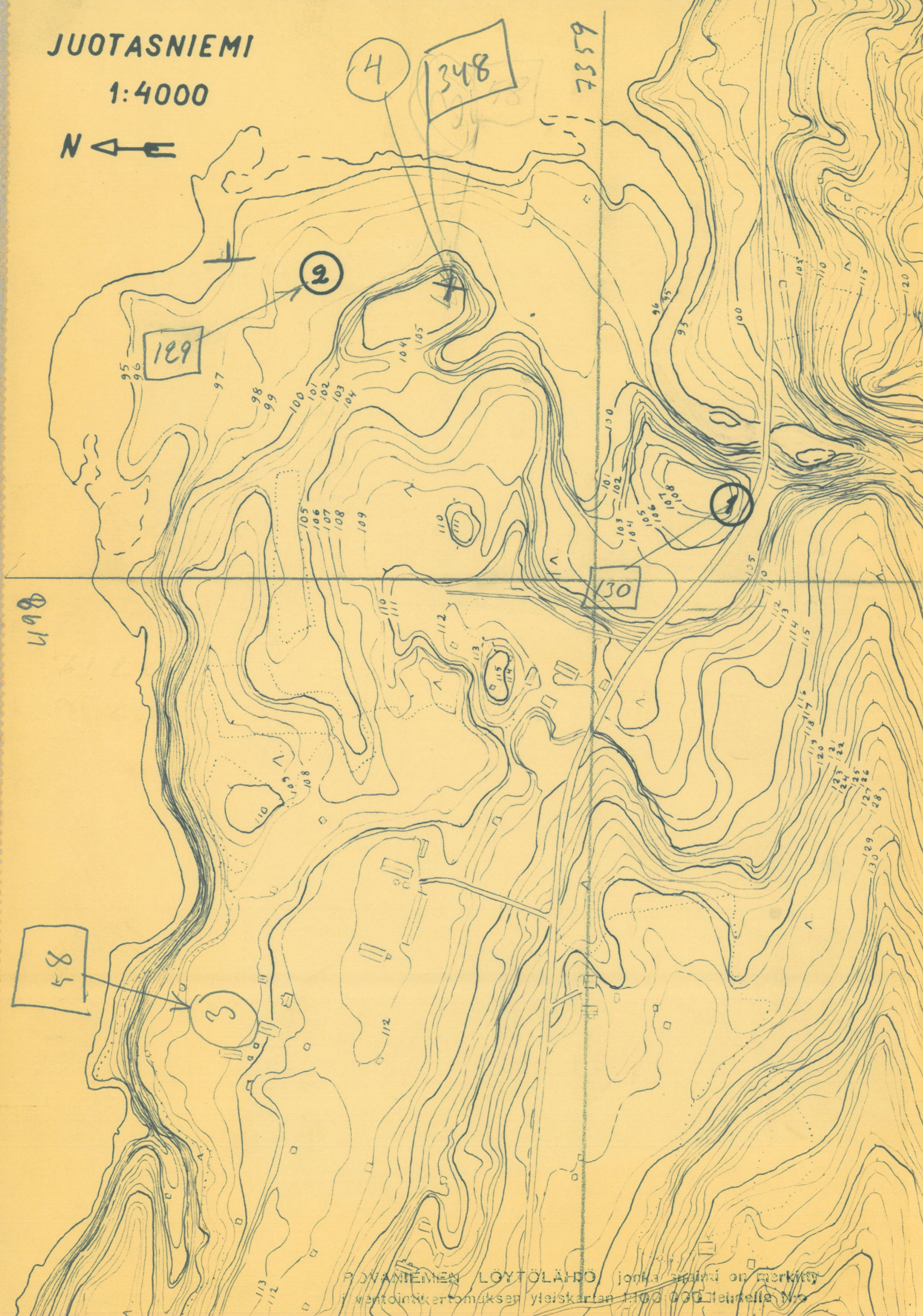
2

129

130

498

58

ROVANIEMEN LOYTTÖLÄHDÖ jonka aluetta on merkitty
kiventoimikertomuksen yleiskartan 1:100 000 Heikkilä N:o

Roi [58] 129 | 130

Per. 3613 11
Pitkäsjärvi

[58]

JUOTASNIEMI

(Rovaniemi, kartta 11)

Löytölähiö sijaitsee Kemijoen Juotaskosken etelärannalla, jossa Kemijokeen laskee Juotasjoki, Posion maantien varressa.

[130]

JUOTASNIEMI 1.

Kylä: Pekkala / Kemijoki
Talo: Kuvaja RN:o 28
Omist: Kalle Juotasniemi
Os: Säpsä, Kemijoki.

x = 5888
y = 9807
z = 106/i.v.
n 102/per.k.

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA kiviesine, saatu Viljo Juotasniemeltä.

(102)

Inventoinnissa 1955 ilmoitettiin, että em. esine on löydetty maantien laidassa olevasta hiekkakuopasta Juotasjoen sillalta n. 25-50 m länteen. Tällä alueella oli havaittavissa tasaisen, kuivan kangasmaan kivikkoisessa reunassa parikin pintä hiekanottopaikkaa. Niiden seinämistä näkyi karkeaa, epätasaista soraa, jossa oli runsaasti mukulakiviä ja suurempiakin kivenlohkareita. Asuinpaikkaan viittaavia löydöksiä ei tarkastuksen yhteydessä sattunut silmään. Hiekanottopaikat ovat, kuten luonnoksesta näkyy, 105 m:n korkeuskäyrän vaiheilla.

Valokuva (kuvaliite):

1) otettu Juotasjoen itäpuolelta. Keskellä Posiolta Rovaniemen kaupalaan johtava maantie ja sen Juotasjoen silta. Em. hiekanottopaikka sillan takamaantien oikealla puolella (1).

[129]

JUOTASNIEMI 2.

Kylä: Pekkala / Kemijoki
Valtion maa

x = 5924
y = 9827
z = 98-99/i.v.
100/per.k.

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA kiviesine, saatu Erkki Juotasniemeltä.

(1101)

KM 13815 inventointilöydöksiä 1955.

(356)

(563) KM 18641:1-5

(540)

KM 17472:1-62 A. Kehusmaa keriv. 1967

A. Savas turk. 1971

Juotasniemen kansakoululla säilytettävä esine on todennäköisesti löydetty luonnokseen merkityltä kohdalta (x) Kemijoen etelärannalta Juotaskosken alapuolelta, jossa on hienohiekkaisen rannan eräästä kohdasta otettu soraa hiekkarannan luoteislaidasta. Saman hiekkarannan kaakkoisreunasta ja myös metsän sisästä poluilta löytyi inventoinnissa muutamia kvartsi-iskoksia (13815).

Valokuvat (kuvaliite):

- 2) otettu em. hiekkarannan länsilaidasta kohti kaakkoa, taustalla vasemmalle virtaava Juotaskoski ja oikeassa laidassa metsän reunassa kvartsien löytöpaikka (x).
- 3-4) otettu Juotaskosken niskan länsirannalta. Rannan ja kosken keskiosan kallioiden pinnant ovat yleensä hyvin kuluneita, vain aniharvoja suoja-sivuja maajään uurteineen on heikosti näkyvissä. Kauempana rannasta on karkeapintaisia, sammaleisia kallioita.

Rai 58
JUOTASNIEMI 3.

noii x = 5935
 y = 9760
 z = n 107-109 / i.v.

~~x = 5913
 y = 9826
 z = 105 / i.v.~~

Talo: Juotasniemi RN:o 30
 Omist: Kalle Juotasniemi
 Os: Juotasniemi / Kemijoki

109 KM 3266:12 "löytänyt Antti Juotasniemi vainaja 3 kortt. syv. ojaa kai-vettaessa talonsa peltoon Pekkalan kyl." / 1896

Ko. löytöpaikka sijaitsee todennäköisesti nyk. Kalle Juotasniemen omistamalla maalla, jolla Antti J. on aikoinaan asunut, ja joka on Juotasniemen kansakoulusta luoteeseen, siis löytöläihiön luoteisosassa. Inventoinnissa 1955 suoritetussa tiedustelussa ei saatu tarkempaa lisä-valaisua tähän eikä mahd. myöhempiinkään kivik. löytöihin.

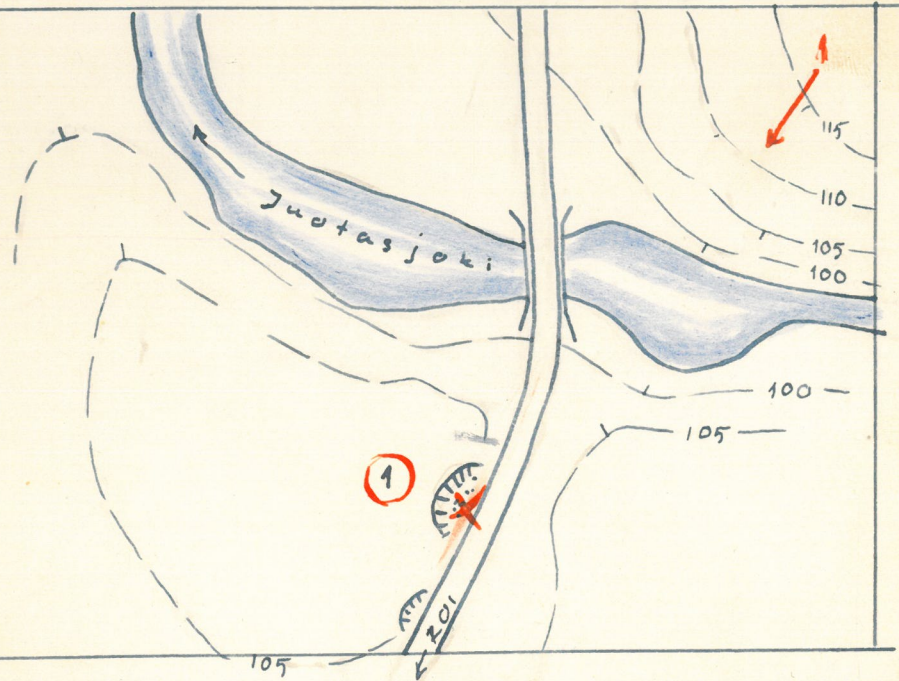
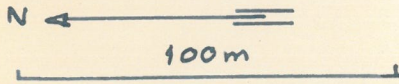
A, E-E. 1956

1054
 - 56 Juotasniemen kansak.
 27-47, h. Juotasniemeltä
 ilman tarkempi-
 löytöpaikka, ehkä tarkko-
 min 129-130

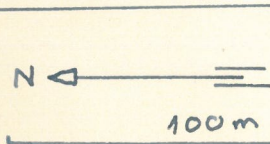

Kuvat 1 F. 20781

2 F. 20582

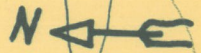

3 20583 4 20784

PALLARI

1:4000

69

1

2

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIÖ, jonka sijainti on merkitty
lentotietokartan yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:o 6

Rai

62

PALLARI 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Koskenkylä
Talo: Kestilä RN:o 60:4
Omist: Mikko Kestilä
Os: Rovaniemi, Koskenkylä

KM 3266:17 "löytänyt isäntä Aappo Kestilä 1/2 kyynärän syv. ojaa kai-
vettaessa uudispeltoon Korkalon kylässä"./ 1896.

Inventoinnissa 1955 suoritettun tiedustelun perusteella tarkoitetaan
"Aappo Kestilän uudispelto" vuoden 1896 paikkeilla nykyistä Mikko
Kestilän omistamaa maa-aluetta maantien vieressä tai mahdollisesti
Kestilän perikunnan omistamaa maata maantien eteläpuolella.

Mikko Kestilä ilmoitti minulle löytäneensä n. 3 vuotta sitten
rakennusryhmänsä vastapäätä maantien pohjoispuolelta, lähiökarttaan
merkityltä kohdalta (1), suuren hioinkiven pellostä, joka sitten myö-
hemmin oli säretty. Löytäjän kertomuksesta päätellen lienee kysymyk-
sessä 'kiertäen hangattu hioinkivi', jonka halkaisijan ilmoitettiin
olleen n. 80 cm. - Maasto paikalla on tasaisen puoleista, hiekkaista
peltomaata.

A. E-E. 1956

~~PALLARI 2.~~

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Koskenkylä
Talo: Pallari
Omist: Eelis Pallari
Os: Koskenkylä, Rovaniemi

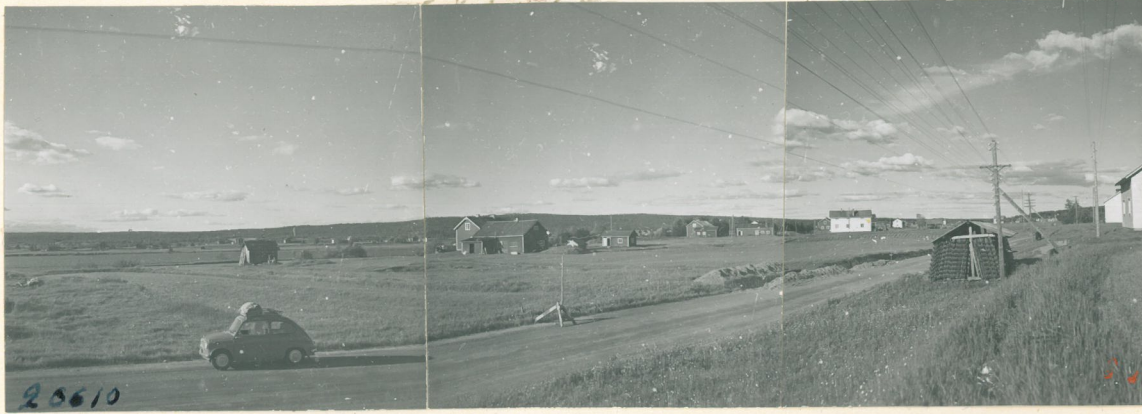
KM 1969:90 "saatu Pallarin mökistä" / 1879.

Inventoinnissa 1955 en onnistunut tapaamaan koko Pallarin talon alueelta ja lähistöltä ketään henkilöä, jonka kanssa olisi voinut asiallisesti keskustella ko. löydöstä. Alueella on nykyisin runsaasti erilaisia pienehköjä asuinrakennuksia maantien ja Kemijoen varren välisillä pelloilla. Minulle ilmoitettiin, että Pallarin vanha pirtti, ilmeisesti vuoden 1879 aikainen, on sijainnut nyk. Eelis Pallarin asuinrakennuksen länsipuolella joen rannalla, lähiökarttaan merkityllä kohdalla. - Paikka on tasaisenpuoleisella hiekkaisella peltomaalla.

A. E-E. 1956

✓
As. 39

Rovaniemi Pallaro

(2)

[62]

luona

leva
maiden.

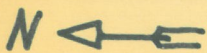
Révanne, Pallars

62

2011

LAINAS
1:4000

63

Roi 63

LAINAS 3.

Rovaniemen kauppala
Valion meijeri.

KM 3266:18 "löytänyt isäntä Johan Koskenniska -- talonsa pellon pinta-
reesta" / 1896.
KM 13826 inventoinnista 1955.

Inventoinnissa 1955 sain mv. Otto Korkalolta tietää, että Johan Koskenniskan entinen asuinrakennus oli sijainnut meijerirakennuksesta n. 60 m etelään. Luonnokseen merkityltä kohdalta (x), siis ilmeisesti Koskenniskan "pellon piantereen" paikkeilta meijerin kasvitarhamaasta, poimittiin muutamia kvartsin kappaleita hiekkamultamaasta. Kasvitarha lienee suunnilleen alkuperäisessä muodossaan olevaa maata, mutta

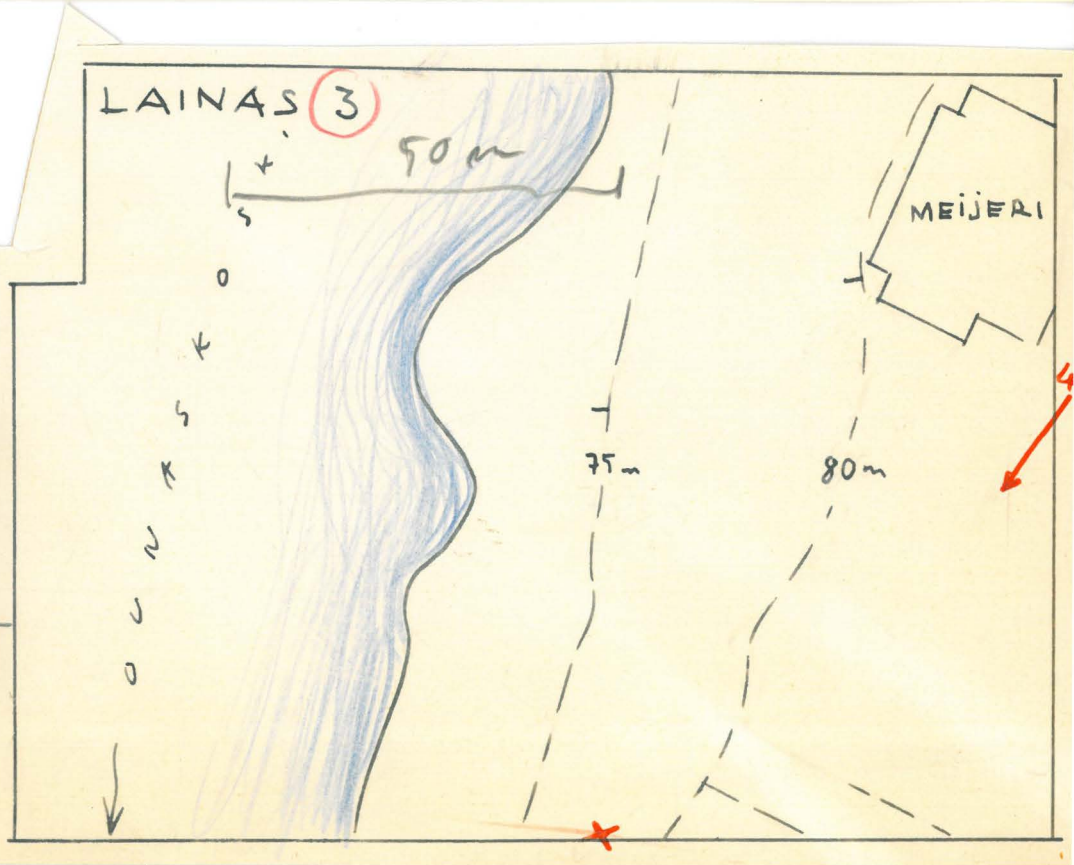
ks. [4]

tehtävän jätke ks. [75]

4

20428

Kylä: Ala-Korkalo
 Talo: Ylikärrylä RN:o 12:5
 Omist: Väinö Juopperin perikunta
 Os: Rovaniemi, Paavalniemi

- 128 KM 3276:12 "löytänyt Kerolan torppari Juopperi Kemijoesta karin päältä torppansa kohdalta" /1896.
 129 - 13 "löyt. Juho Juopperi torppansa pellosta"/1896.

Löytöpaikka sijaitsee Kemijoen itärannalla Valajaskosken yläpuolella, arvattavasti nyk. Ylikärrylän asuinrakennuksen välittömässä läheisyydessä. Talon nykyiset asukkaat eivät tiedäneet löydöksistä mitään, mutta aivan läheltä eteläpuolelta (Kärräniemi 2) on viime aikoina tehty lisää löytöjä, joten on mahdollista, että Juopperin vanhat löydökset kuuluvat samaan yhtenäiseen asuinpaikkaan näiden kanssa.

Valokuva (kuvaliite):

1) otettu Hyvösen asuinrakennuksen luota koilliseen. Edessä tasaista peltomaata ja taustalla Juopperin asuinrakennus ja navetta, puiden takana vasemmalle virtaavaa Kemijokea.

Kylä: Ala-Korkalo
 Talo: Kumpuniemi RN:o 12:7
 Omist: Väinö Hyvönen
 Os: Rovaniemi, Niskanperä

- 191 KM 10165 /v. 1935
 373 KM 13835:1-4

Löytöpaikka sijaitsee välittömästi Kärräniemi 1:n eteläpuolella.

Inventoitaessa 1955 Kumpuniemen isäntä Väinö Hyvönen osoitti minulle 1935 J. Leppäahon museoon viemän esineen löytöpaikan, joka on merkitty kuvaliitteen luonnokseen navetan pohjoispuolella (x 1935). Vuonna 1954 oli löydetty lisää esineitä vanhan navetan alta kun uutta alettiin rakentaa. Nämä esineet 13835:1-3 kerrottiin löydetyin navetan pohjaa kaivettaessa 50-70 cm syvyydestä, hienosta hiekkamultamaasta. Molemmat em. löytökohdat ovat lähekkäin tasaisen peltomaan reunassa aivan lähellä abraasioluiskaa.

Inventoinnissa tarkasteltiin myös ympäristön peltoja ja rinteitä, jolloin Hyvösen asuinrakennuksen länsipuolelta, rakennuksen ja Kemijoen väliseltä perunapellolta poimittiin muutamia kvartseja (13835:4).

Valokuvat (kuvaliite):

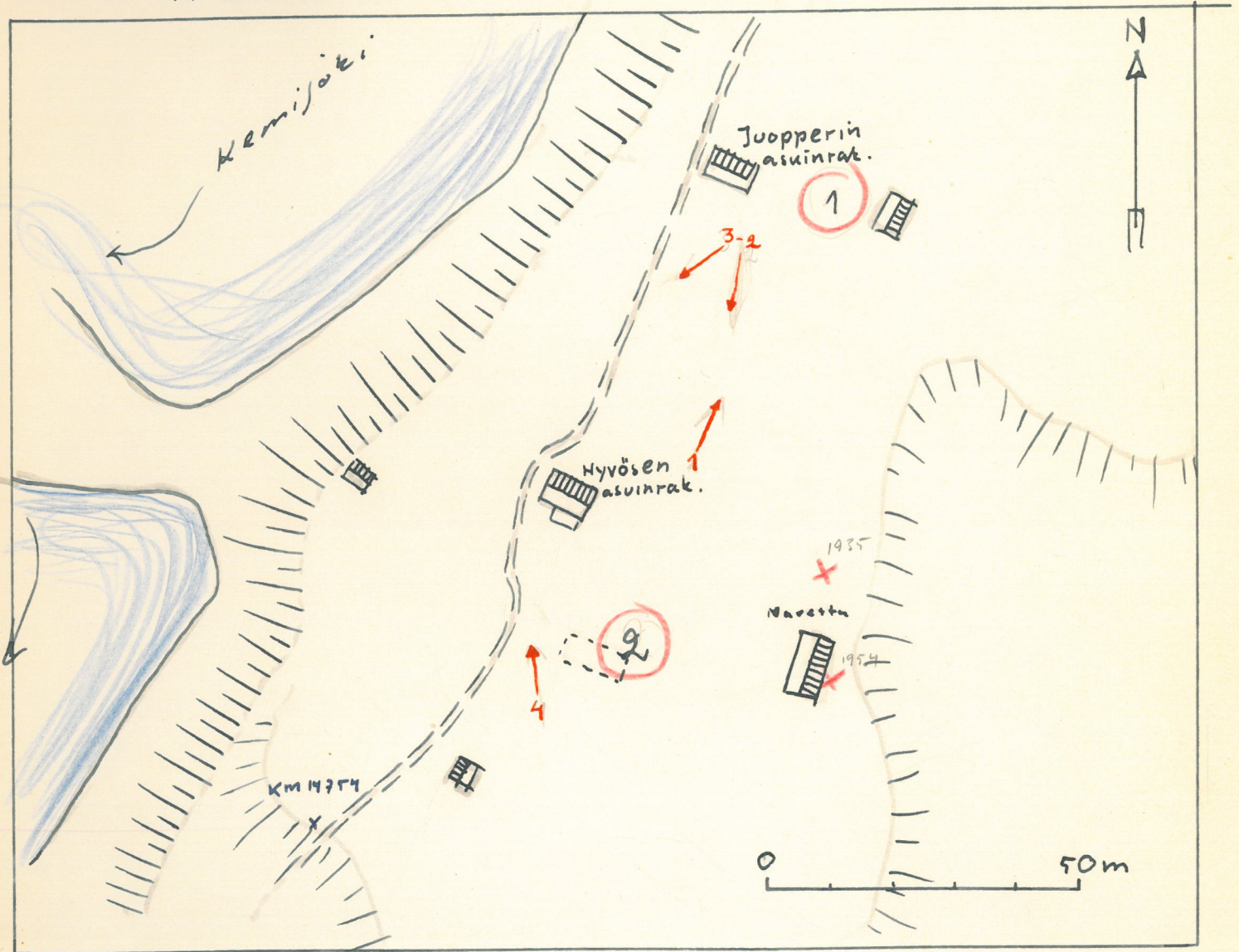
- 2-3) panoraama otettu Juopperin asuinrakennuksen luota lounaaseen. Vasemmalla Hyvösen navetta, jonka päädyn edustalla v. 1935 löytökohta pellolla kuvan vasemmassa reunassa, navetan vasemmalla sivulla v. 1954 löytökohta. Keskellä Hyvösen asuinrakennus. Sen ja oikealla näkyvän saunan väliltä perunapellosta poimittiin inventoinnissa 1955 kvartseja.
- 4) kuva otettu Hyvösen pihamaalta pohjoisluoteeseen. Viljapellon takana em. perunapello ja oikealla asuinrakennus. Taustalla vasemmalle virtaavaa Kemijokea.

A. E-E. 1956

KÄRRÄNIEMI (1)

Kuvat 1 F. 20447

KÄRRÄNIEMI (2)

2 20448 3 20449

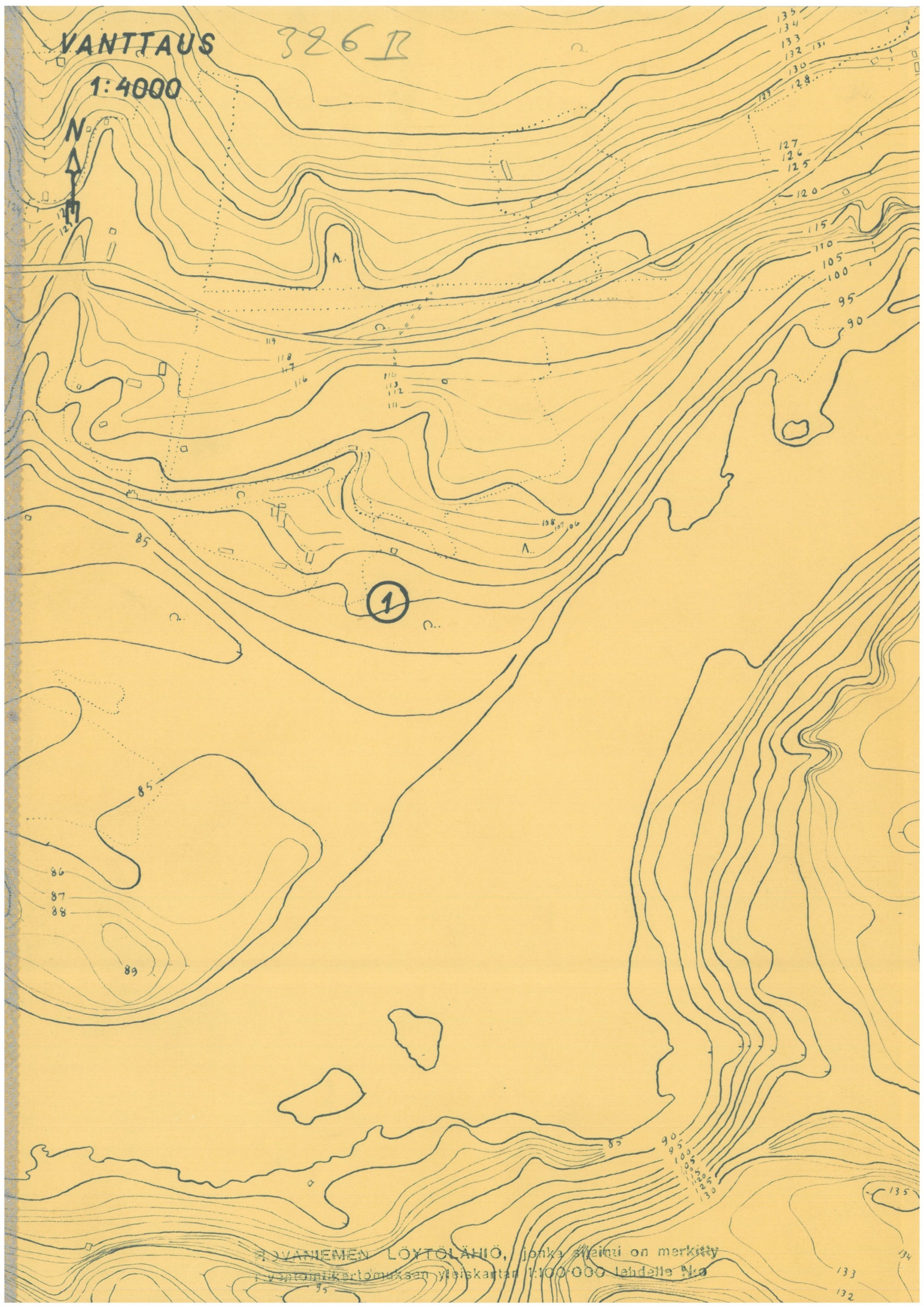

4 20450

VANTTAUS

326 R

1:4000

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIÖ, jonka sijainti on merkitty
Lyttoainkartoituksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle No

133
132

Kylä: Viirinkylä
 Talo: Törmälä RN:o 132
 Omist: Väinö Auttin perikunta ja Kalle Autti
 Os: Kemijoki, Törmänen

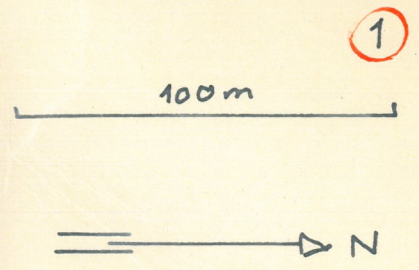
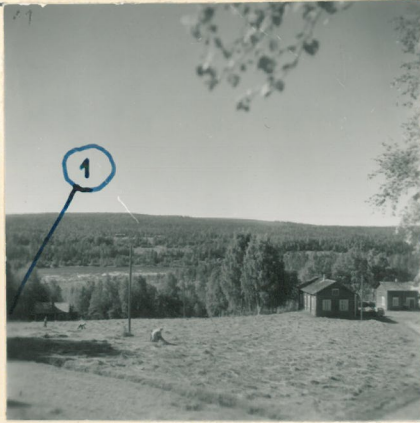
KM 3282:8 "löytänyt talonisäntä Heikki Törmälä pellostä Viirin kl. "/1896.
 KM 13820:1-2 löydöksiä inventoinnista 1955.

✓ Löytöpaikka sijaitsee Kemijoen Vanttauskosken pohjoisrannalla, Ounasjoen yhtymäkohdasta n. ⁵⁰55 km:n päässä. Inventoinnissa 1955 suoritettussa tiedustelussa ilmeni, ettei vuoden 1896 löydöksestä tiedetty paikalla mitään, mutta löytäjä Heikki Törmälä muistettiin. Hänen asuntopiirttinsä "Vuopala" on merkitty luonnokseen. - Arvattavasti löytöpaikka ei ole kovinkaan kaukana nykyisestä saunasta, jonka itäpuolelta metsäpolulta (x) löytyi inventoinnissa muutamia selvästi kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia kvartseja, joukossa kaunis kaavin.

Kvartsien löytöpaikka on kuivan, hiekkaisen etelärinteen tasanteessa 100 m:n korkeuskäyrän kohdalla, Vanttauskosken pohjoispuolella olevan putaan vieressä.

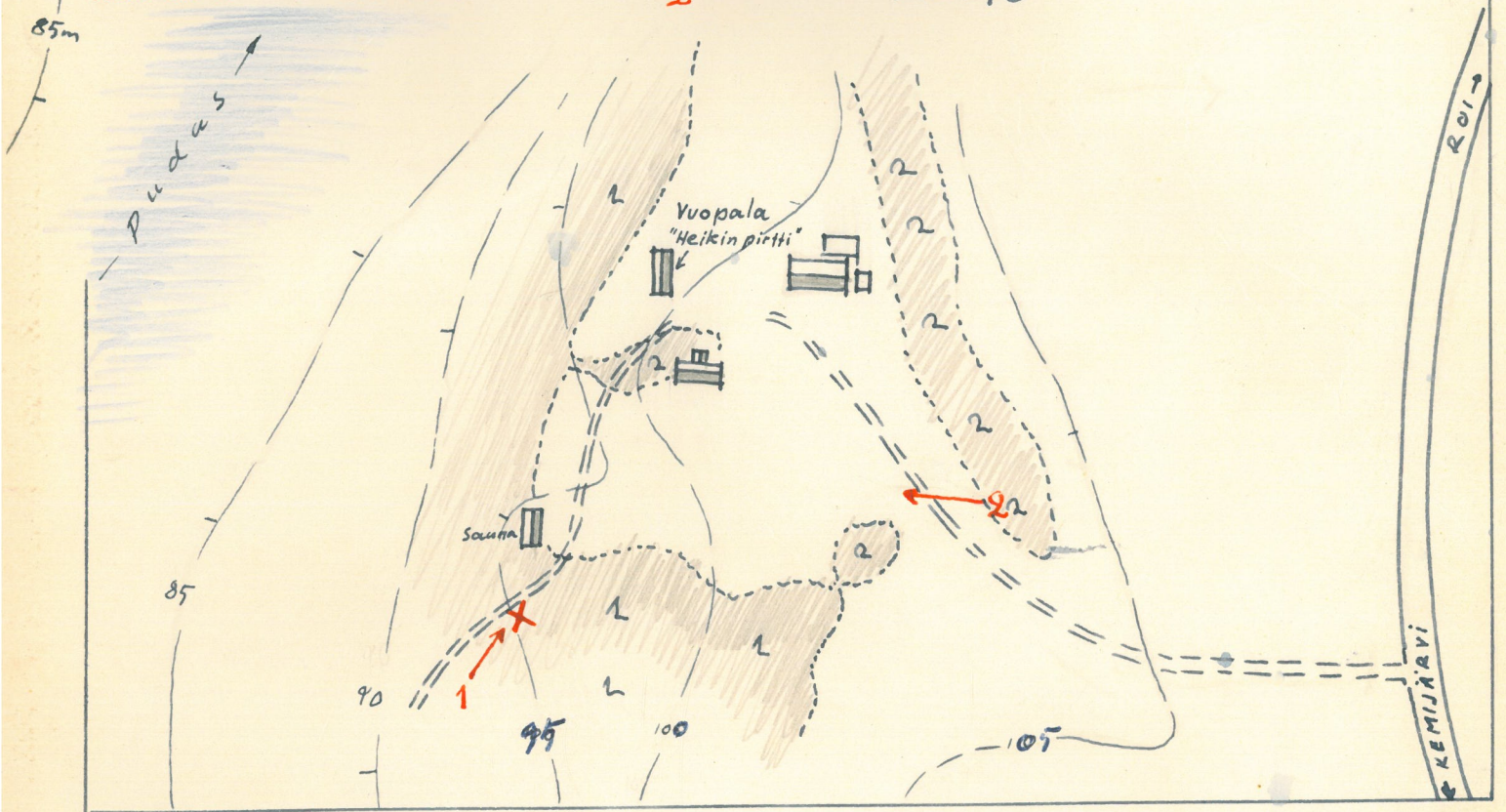
Valokuvat (kuvaliite):

- 1) otettu kvartsien löytöpaikalta luoteeseen. Etualalla em. metsäpolkua ja puiden takana sauna.
- 2) otettu Törmälän rakennusten ja maantien välisestä rinteestä, metsäsaarekkeen reunasta etelään. Vasemmassa reunassa löytöpaikka (1) ja sauna, oikealla Törmälän rakennuksia ja taustalla oikealle virtaavaa Vanttauskoskea.

Kuvat 1 F. 20389

2 20390

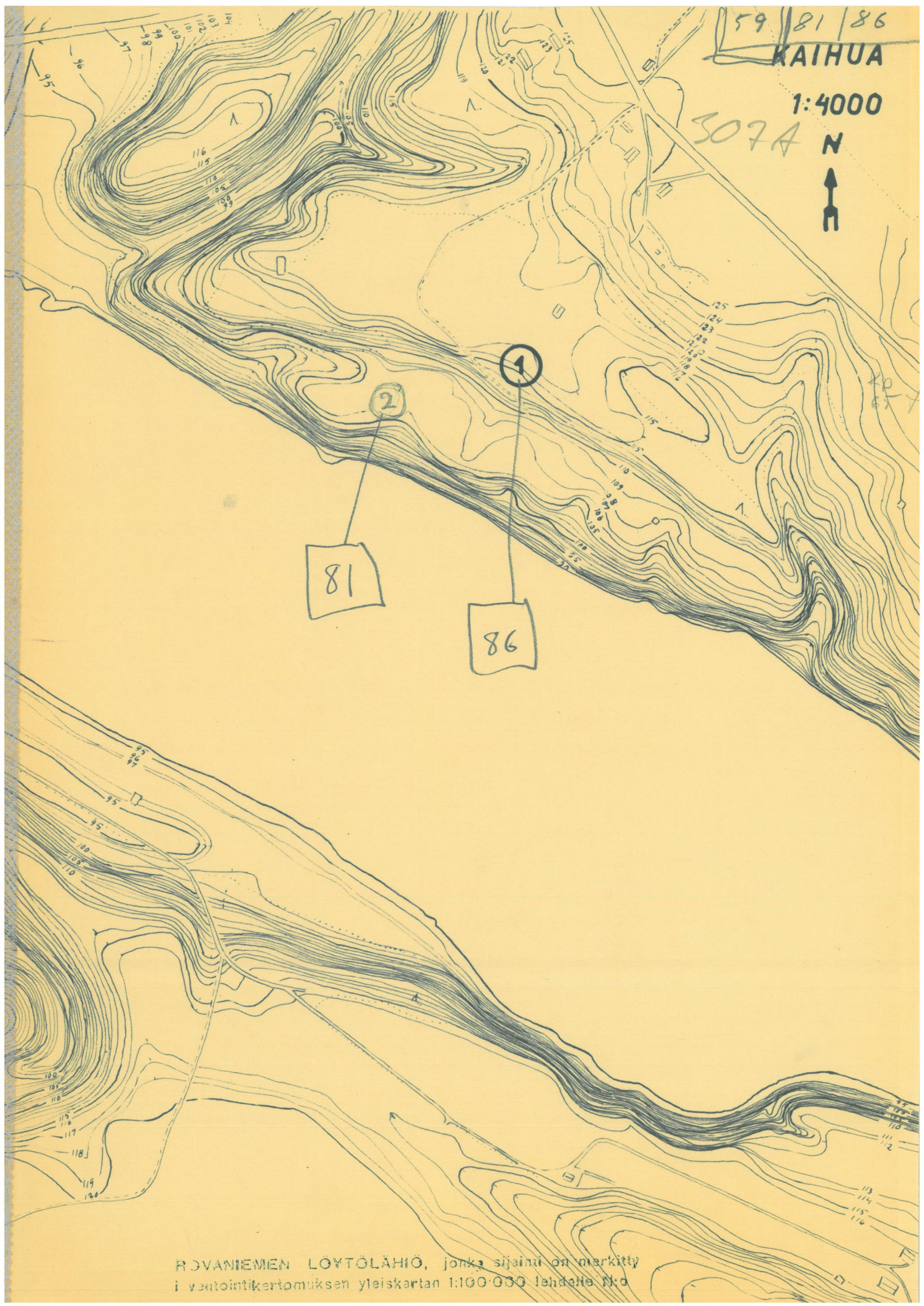

Lovanien 80

59 | 81 | 86
KAIHUA

1:4000

307A

RÖVANIEMEN LÖYTÖLÄHIÖ, jonka sijainti on merkitty
i ventointikertomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle No 6

per. 3613 12
Pekkala

86

KAIHUA 1.

(Rovaniemi, kartta 11)

Kylä: Pekkala
Talo: Kaihua RN:o 11
Omist: Toivo Kaihua
Os: Kemijoki, Pekkala

x = 62 50
y = 92 48
z = " 117 / per. E.
116 / I.V.

Inventoinnissa 1955 tiedusteltaessa esineen 3282:9 löytöpaikkaa

(ks. seur.) ilmoitettiin, että ylemmällä törmällä Kaihuan rakennuksilta Kemijoen rantaan johtavan polun oikealla puolella oli luonnokseen merkityllä kohdalla (1) "muinoin ollut lappalaisten asuntopaikka maan sisään kaivettuine asumuksineen". Paikalla on nykyisin tasainen pelto. Valokuva (ks. seur).

81

KAIHUA 2.

Omistussuhteet kuin ed.

x = 62 46
y = 92 36
z = " 108 / per. E.
106 - 7 / I.V.

(140) KM 3282:9 "löytänyt talonisäntä Olli Kaihua pellostä Pekkalan kl." / 1896.

Inventoinnissa 1955 ilmoitettiin Kaihuan talossa, että löytötiedon Olli Kaihua ilmeisesti tarkoittaa Olli Aikio nimistä Kaihuan ensimmäistä isäntää, joka on ollut elossa löytövuoden aikana. Kaihuan vanha pääpirtti, joka on purettu n. 40 - 50 vuotta sitten, on sijainnut Kemijoen pohjoisrannalla kuten nykyisetkin rakennukset, mutta lähellä jokea ensimmäisellä törmällä luonnokseen merkityllä kohdalla (2). Paikka, joka on kuulemma "hyvää sementtisoraa", on nykyisin peltona.

Valokuva (kuvaliite):

Otettu Kaihuan rakennuksilta Kemijoen rantaan johtavaltapolulta länteen, taustalla oikealle virtaavan Kemijoen törmällä Kaihuan vanhan pääpirtin paikka (2), jonka lähettäviltä KM 3282:9 mahdollisesti on löydetty, oikealla osittain nykyisessä pelto, jossa kerrotaan olleen "lappalaisten asuntopaikan" (1).

KAIHUA 3.

59

Piittisjärvi
per. 3613 11

talo = x = 5982
y = 9564

Kylä: Pekkala
Talo: Ruskola
Omist: Armas ja Ali Pesonen

Z = 130-135/per.k.

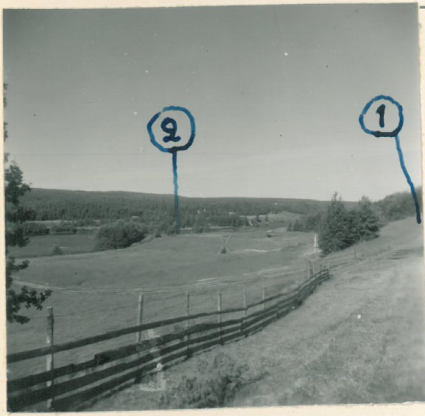
110

KM 3266:13 "löytänyt torppari Matti Perälä kiven päältä Kivalon kankaalta Pekkalan Ruskolan maalta" /1896.

Kivalon kankaaksi sanotaan Pekkalan lossin eteläpuolella olevaa aluetta, mutta Matti Perälä on kuulemma pitänyt Ruskolan taloa, joka sijaitsee Kemijoen etelärannalla vastapäätä Kaihuaa. Näin ollen ko. esine saattaa olla löydetty KAIHUAAN löytölähiöstä tai sen välittömästä läheisyydestä..

A. E-E. 1956

KAIHUA

F. 20388

Kemijoki →

-100
-105
-110

Valkua

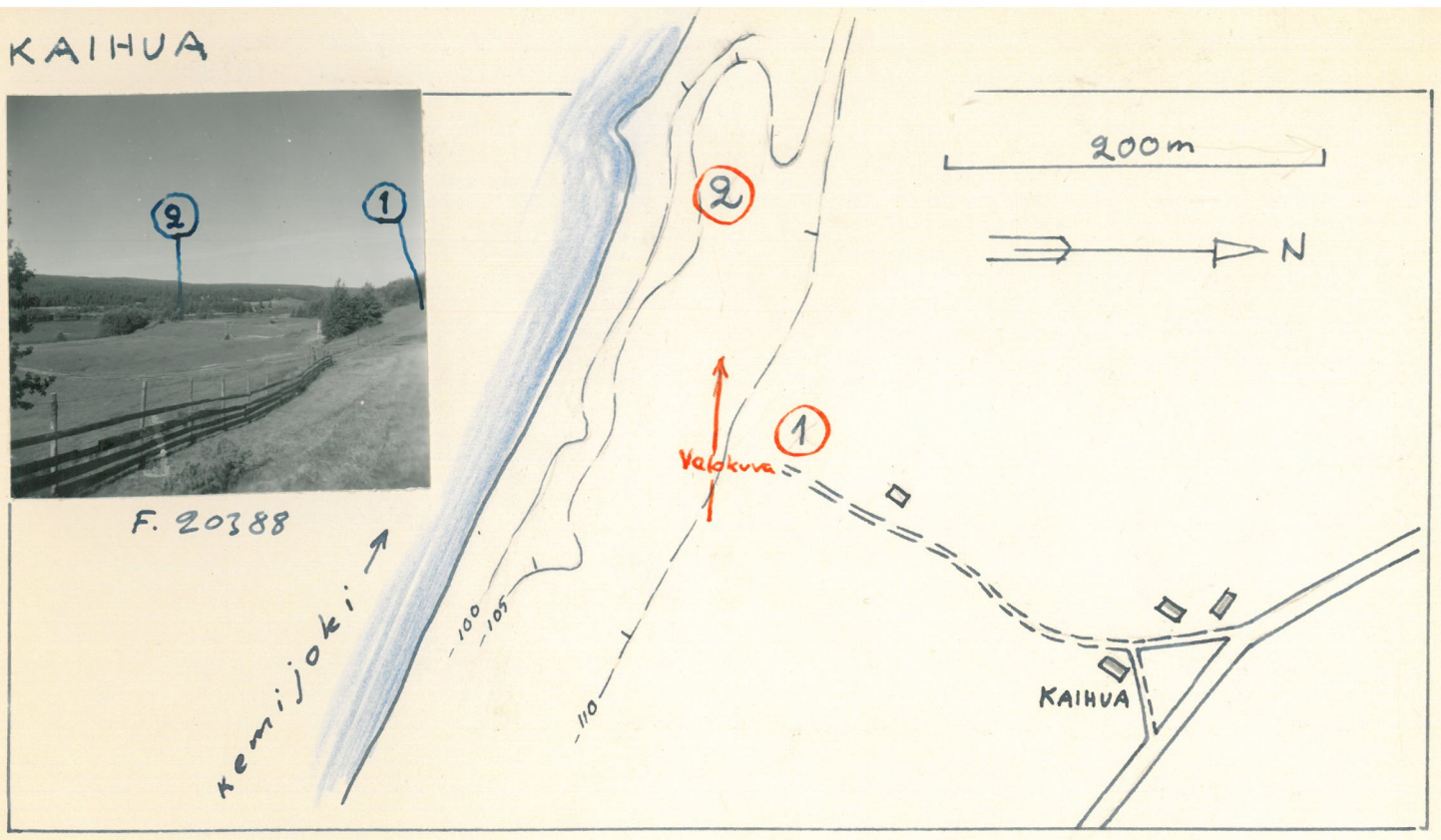
2

1

KAIHUA

200m

N

PIRTTIKOSKI

1:4000

82

1

84

2

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN KARTTALAITOS, joka sijaitsee merkitty
Vammien kartan ja välikartan 1:25 000 lehdellä N:6

Roi 82

Pk 3631 02 AUTTI

Auttinniemi

x = n. 5934

= Pirttikoski 1

y = n. 0466

z = n. 110 - 115

KM 3282:10 - 11

Roi 84

Pk 3631 02 AUTTI

Niskala (Kemihaara)

x = 5870

= Pirttikoski 2

y = 0512

z = 114/i.v.

KM 3282:13

PIRTTIKOSKI 1.

(Rovaniemi, kartta 12)

Kylä:	Autti / Kemihaara	Pk	3631 02	AUTTI
Talo:	Niemelä RN:o 14:2	x = n.	5934	
Omist:	Veljekset Niemelä	y = n.	0466	
Os:	Rovaniemi, Autti.	z = n.	110 - 115	

KM 3282:10 "löytänyt isäntä Iikka Ingerö niityltään Kemihaaran kyl." / -96
 - :11 "löytänyt Iikka Ingerö koskenrannalta kuin n:o 10" / 1896.

Inventoinnissa 1955 saatiin selville, että Iikka Ingerö on aikoinaan asunut "niemen kärjessä" nykyisen Niemelän talon paikalla eli lähiökarttaan merkityllä kohdalla (1). Talossa ei tiedetty mitään näistä eikä mahdollisista myöhemmistäkään löydöksistä. Löytötiedon maininta 'koskenrannalta' viittaaakin pikemmin niemen itärannalle.

PIRTTIKOSKI 2.

Kylä:	Autti / Kemihaara
Talo:	Niskala RN:o 16:1
Omist:	Jaakko Niskala
Os:	Rovaniemi, Autti.

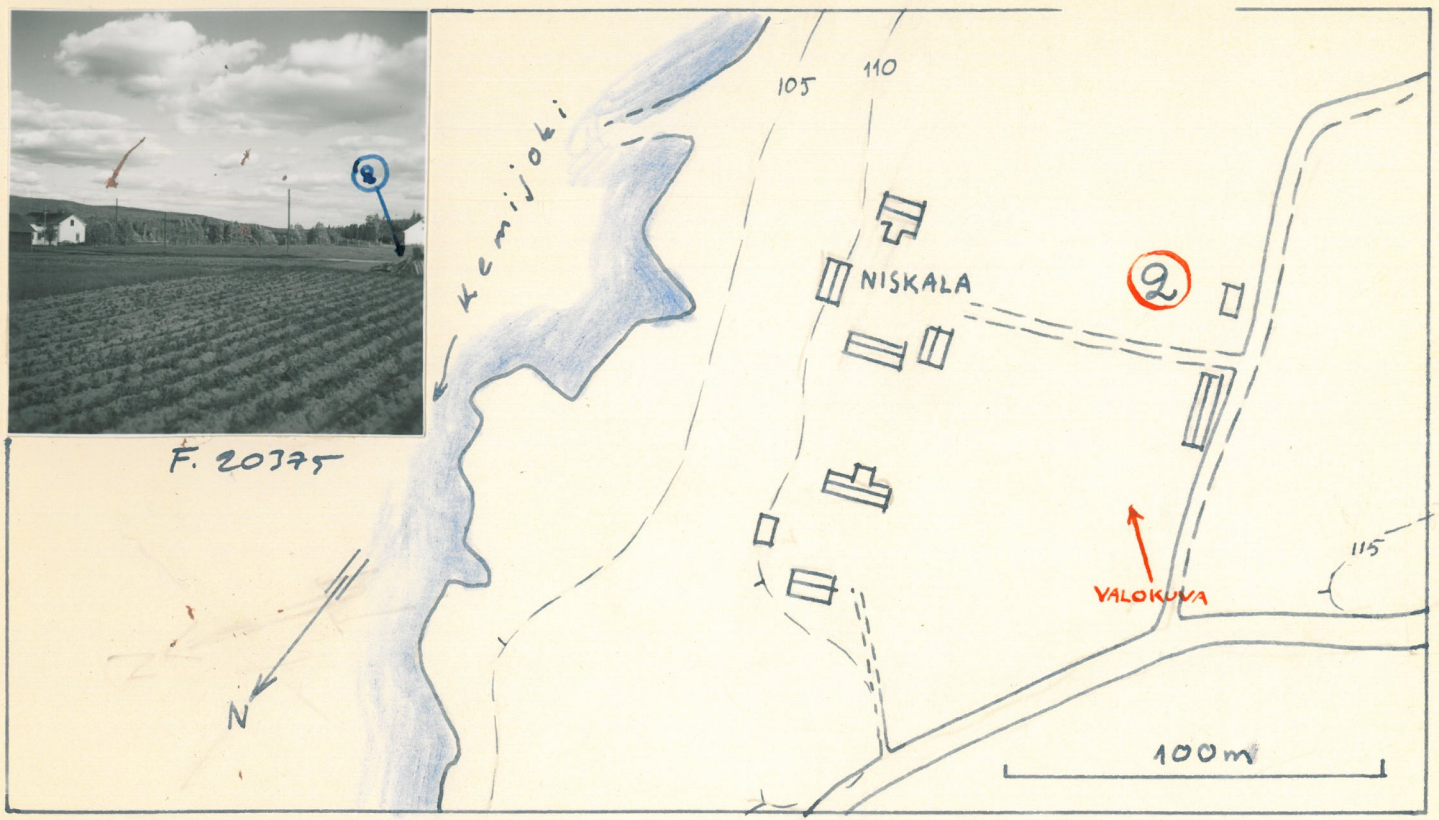
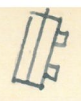
KM 3282:13 "löytänyt talonisäntä Olli Niskala pellostaan" / 1896.

Inventoinnissa 1955 asiaa tiedusteltaessa muisteli nyk. Niskalan vanha isäntä kerrotun, että Olli Niskalan aikana oli löydetty kiviase talon 'pirttipellosta', joka on luonnokseen merkityllä kohdalla Niskalan pihan lounaispuolella. Alue on tasaista ruohikkopeltoa, josta myöhemmin ei ole tiettävästi löydetty mitään esihist. esineitä. Maa on hiekkaa kuten koko ympäristökin.

Valokuva (kuvaliite):

otettu Pirttikosken kylätien laidasta kohti kaakkoa; vasemmalla Niskalan asuinrakennus, oikealla 'pirttipelto' ja oletettu löytöpaikka (2).

PIRTTIKOSKI

Kylä:	Pekkala / Kemihaara	Pk	3613 11	PIITTISJÄRVI
Talo:	Keski-Luusua RN:o 33:2	x =	5290	
Omist:	Jalmari Salmela	y =	9850	
Os:	Pekkala, Juotasjärvi	z =	135 - 136	

KM 3282:12 "löytänyt isäntä Heikki Salmela Juotasluusuan talon pellostasta" / 1896.

KM 13817 inventointilöydöksiä 1955.

Inventoinnissa 1955 suoritettussa tiedustelussa ilmeni, että em. löytäjä Heikki (Henrikki) Salmela on aikoinaan asunut Juotasluusuassa Juotasjärven pohjoisrannalla, nyk. Keski-Luusuan talon paikalla.

Alueen tarkastuksessa löytyi Keskiluusuan asuinrakennuksen lännenpuoleiselta perunapellolta, joka on aivan Juotasjärven rannalla, vedenpintaa n. 8-10 m korkeammalla, muutamia asuinpaikkaan viittaavia kvartseja (ks. luonnos ja profiili 1). Löytökohta on hienoa hiekkamultaa.

Valokuvat:

1-2) panoraama otettu metsän reunan läheltä etelään, Juotasjärvellä. Vasemmalla Keski-Luusuan asuinrakennus, keskellä törmän reunassa perunapello, josta löytyi kvarsiskoksia.

A. E-E. 1956

90

54

153

JUOTASLUUSUA 2. (omistussuhteet luultavasti samat kuin ed.)

KM 13816:1-3 inventointilöydöksiä 1955

357

Ed. tarkastuksen yhteydessä todettiin Keski-Luusuan rakennuksen pohjoispuolella olevasta metsiköstä, taloon johtavalta polulta muutamia asuinpaikkaan viittavia löydöksiä, joukossa mm. kvartsikaavin ja mahd. poltetun saven palanen. Löydökset olivat näkyvissä polun kuluttamaan maahan tiukasti juuttuneina, kohdalla, joka on arviolta n. 12-15 m Juotasjärven pintaa ylempänä (ks. luonnos ja profiili). Maa on paikalla loivaa lounaaseen kallistuvaa rinnettä, ohuen multakerroksen peittämää hiekkaa.

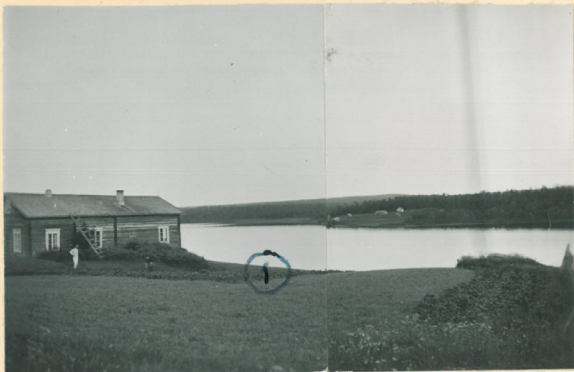
Valokuva (kuvaliite):

3) otettu em. metsästä polulta kohti etelää. Etualalla löytökohta (2) ja taustalla Keski-Luusuan asuinrakennus ja Juotasjärvi.

A. E-E. 1956

Heinre kair. 1956: tuon asuinpaikka

83

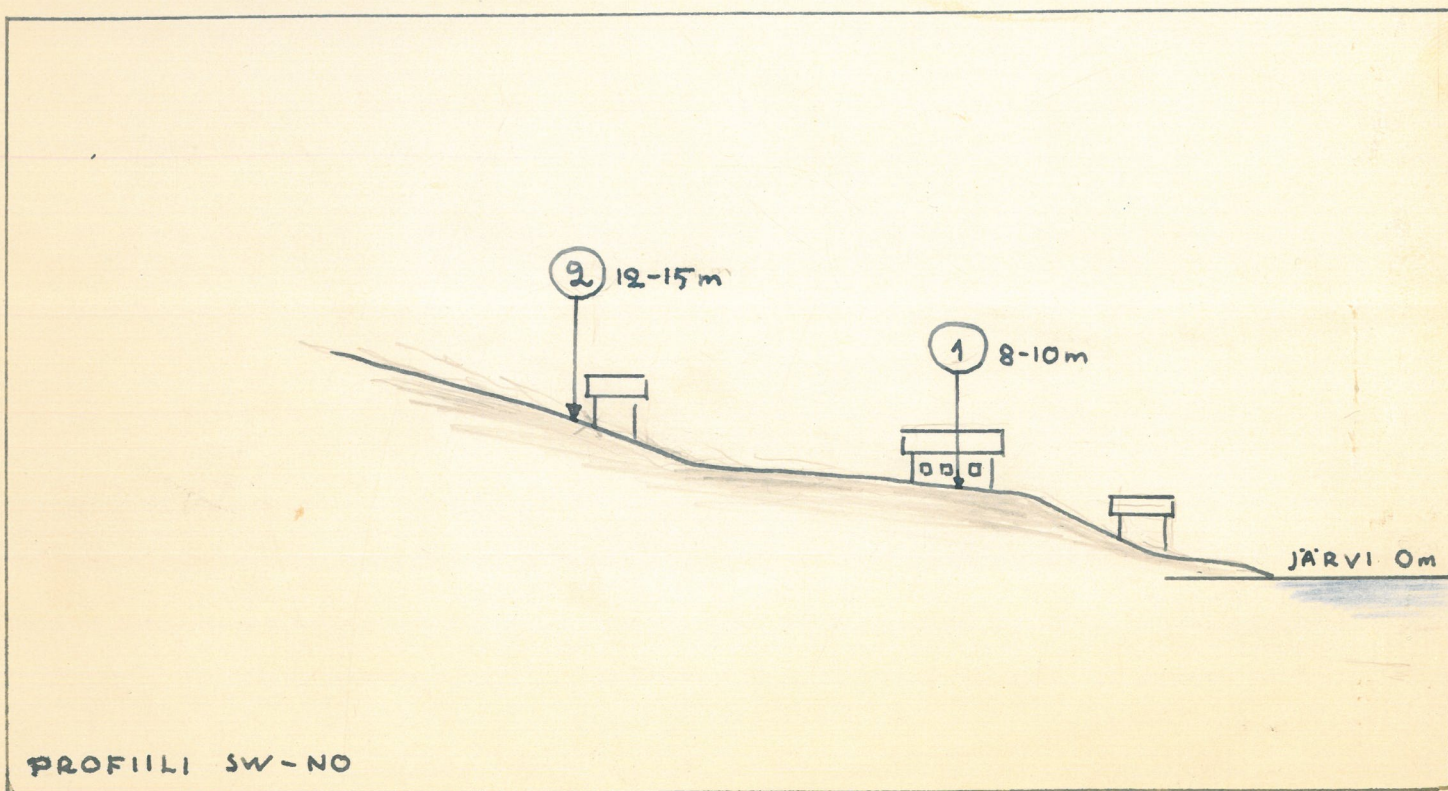
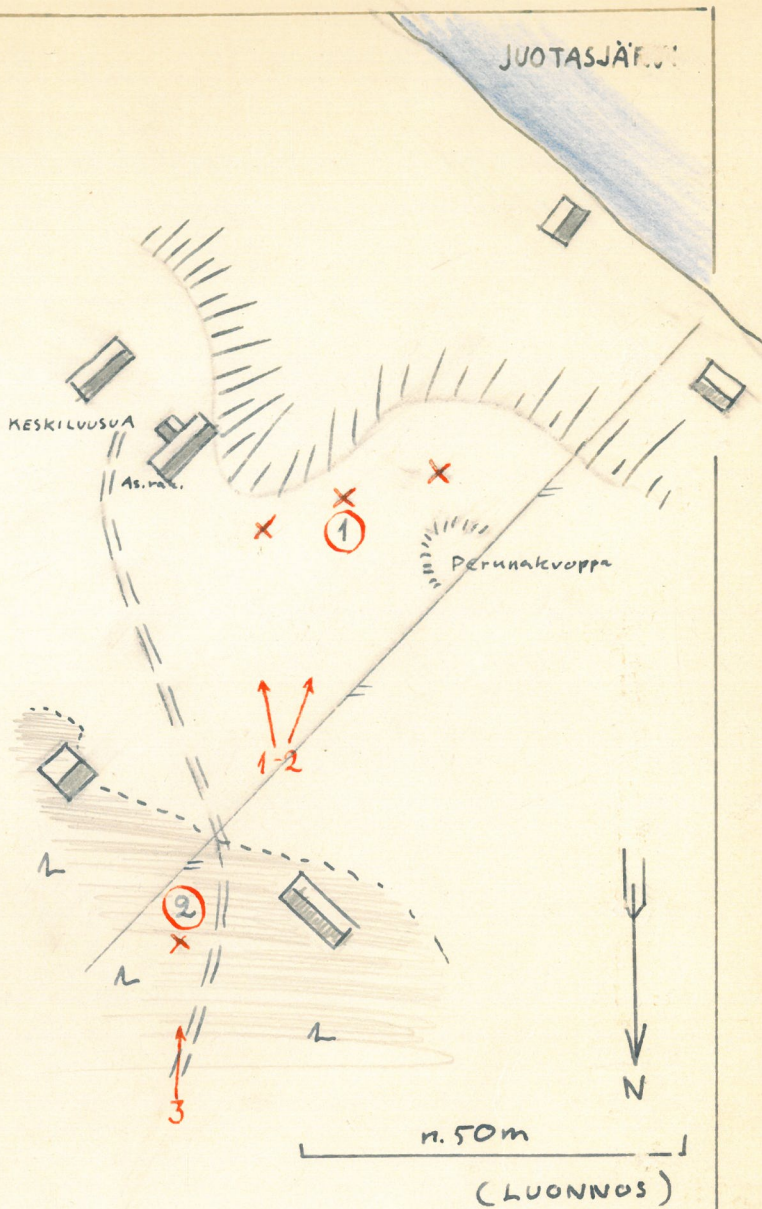
Kuvat 1 F. 20386 2 20385

153

3

20387

PROFILI SW-NO

312: B

SÄPSÄ

1:4000

87

154

1

2

R DVANIEMEN LÖYTÖLÄHIÖ, jonka sijainti on merkitty
1. lentotekniikkatörmäyksen yleiskartan 1:100-000 lehdelle N:o

Roi 87

Pk 3631 02 AUTTI

Säpsänkoski = Säpsä 2

x = 5927

y = 0003

KM 3637:11

z = n. 99/i.v.

KM 17474:1 - 10

KM 18052:1 - 12

Roi 154

Pk

SÄPSÄ 1.

(Rovaniemi, kartta 12)

Kylä: Pekkala / Kemihaara
Talo: Säpsän alus RN:o 180
Omist: Toivo Karjalainen
Os: Rovaniemi, Kemijoki, Säpsä

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA tasataltta, löyt. Toivo Karjalainen.

Em. esine on löydetty v. 1953 luonnokseen merkitystä kohdasta (1) n. 150 m Karjalaisen pihasta suoraan etelään. Löytöpaikka on verrattain korkealla (120 m) luoteisrinteessä pellolla, sen lähetyviltä ilmoitettiin löydetyn myös "hiiliä". Pelto on hiekkamaata.

Valokuva (ks. seur.)

SÄPSÄ 2.

KM 3637:11 "löydetty Auttin alapuolelta Säpsän kosken sivulta" / 1896.

Inventoinnissa 1955 tarkasteltiin erään kp:n etsimisen yhteydessä pikaisesti Säpsän kosken kaakkoisrantaan, jolloin mm. lähiökarttaan merkityltä kohdalta (2) löytyi tulvavesien huuhtelemasta hienosta hiekasta joukko kvartsi-iskoksia, joita ei kuitenkaan otettu talteen.

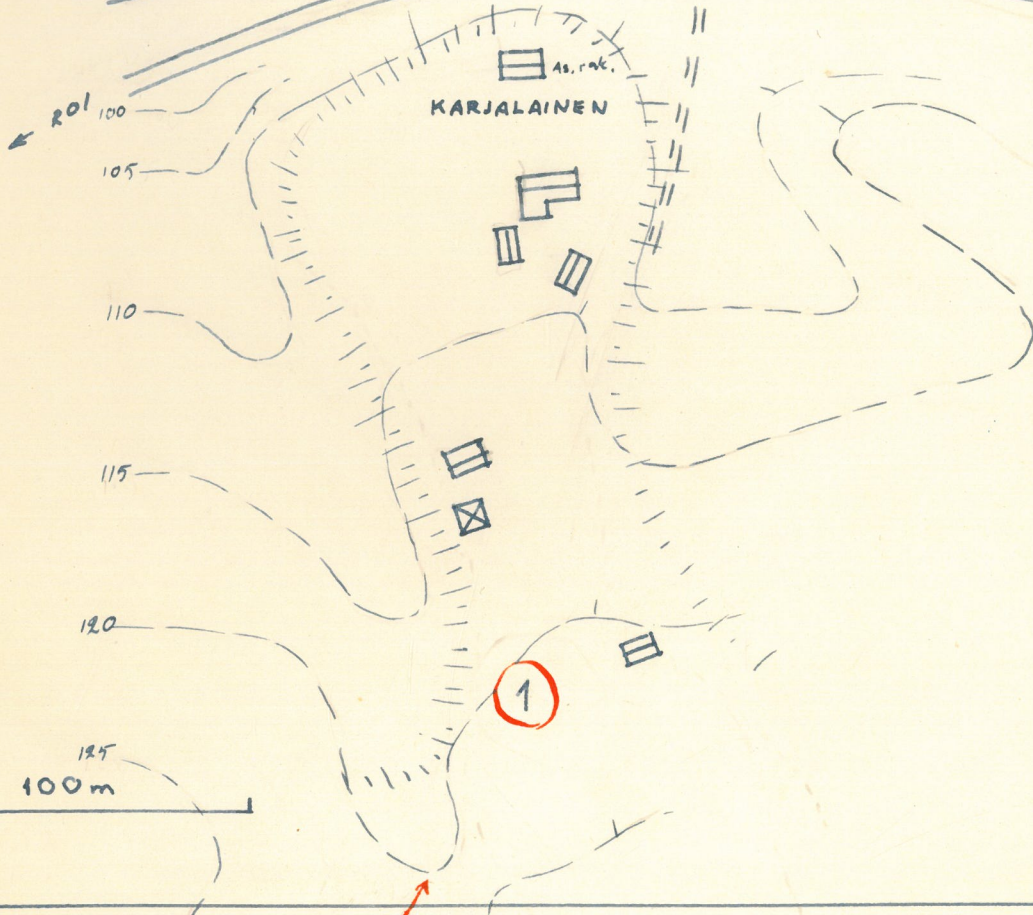
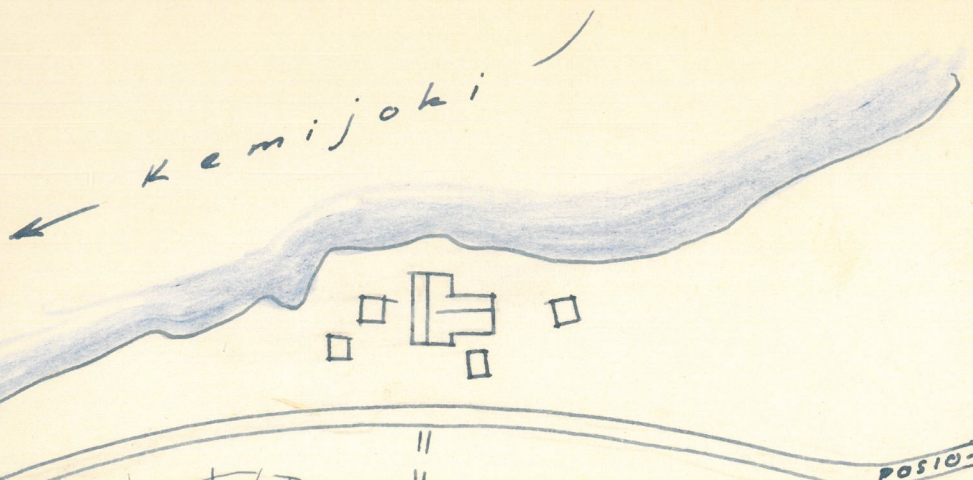
Valokuva (kuvaliite):

otettu Karjalaisen rakennusryhmän eteläpuolelta rinteestä kohti koillista. Etualalla Karjalaisen emäntä seisoo SÄPSÄ 1:n Juotasniemen kansakoululla olevan esineen löytöpaikalla (1), taustalla vasemmalle virtaavan Kemijoen Säpsän koski, jonka rannalla kvartsien löytöpaikka SÄPSÄ 2.

A. E-E. 1956

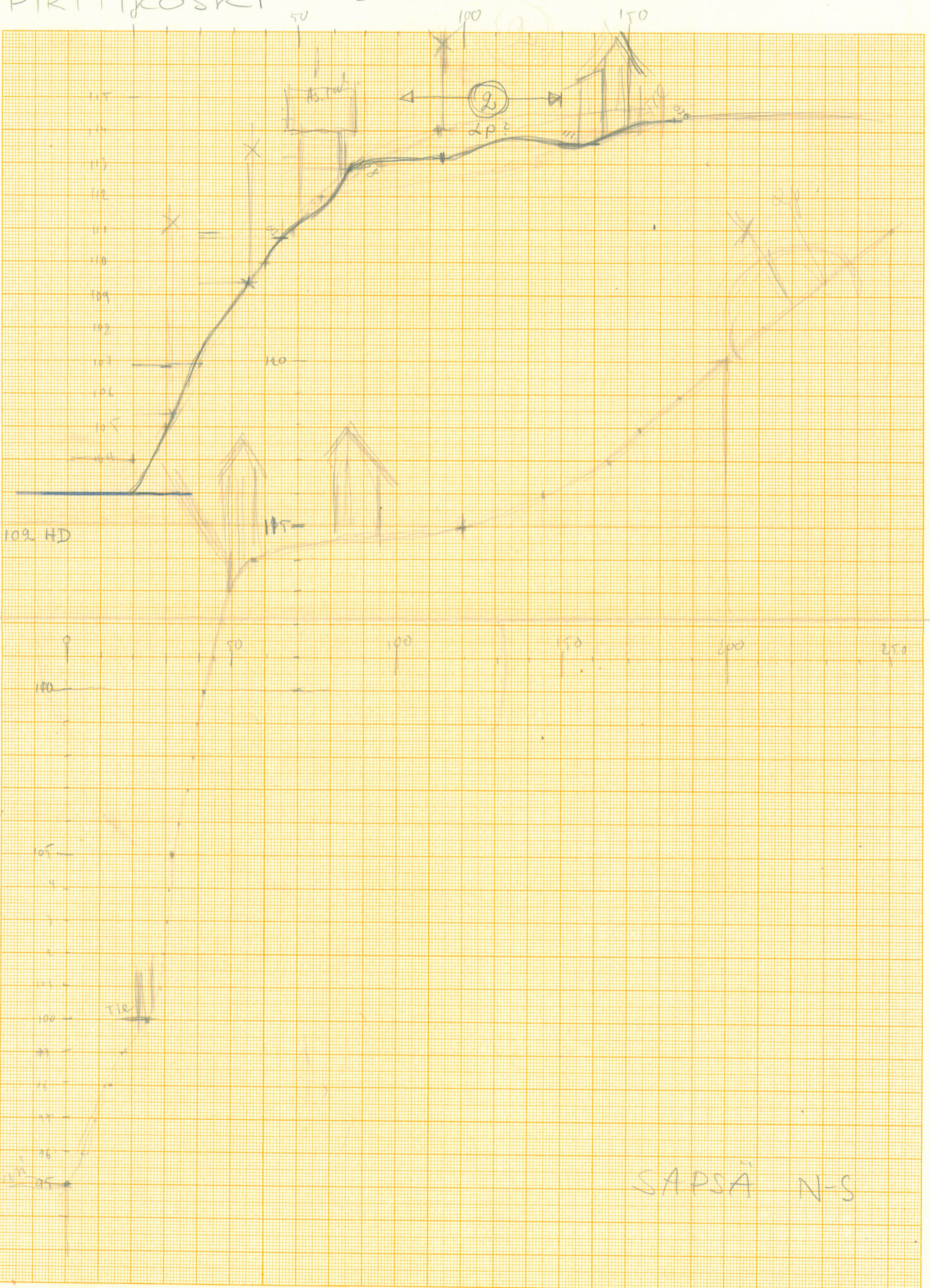
F. 20394

VALOKUVA

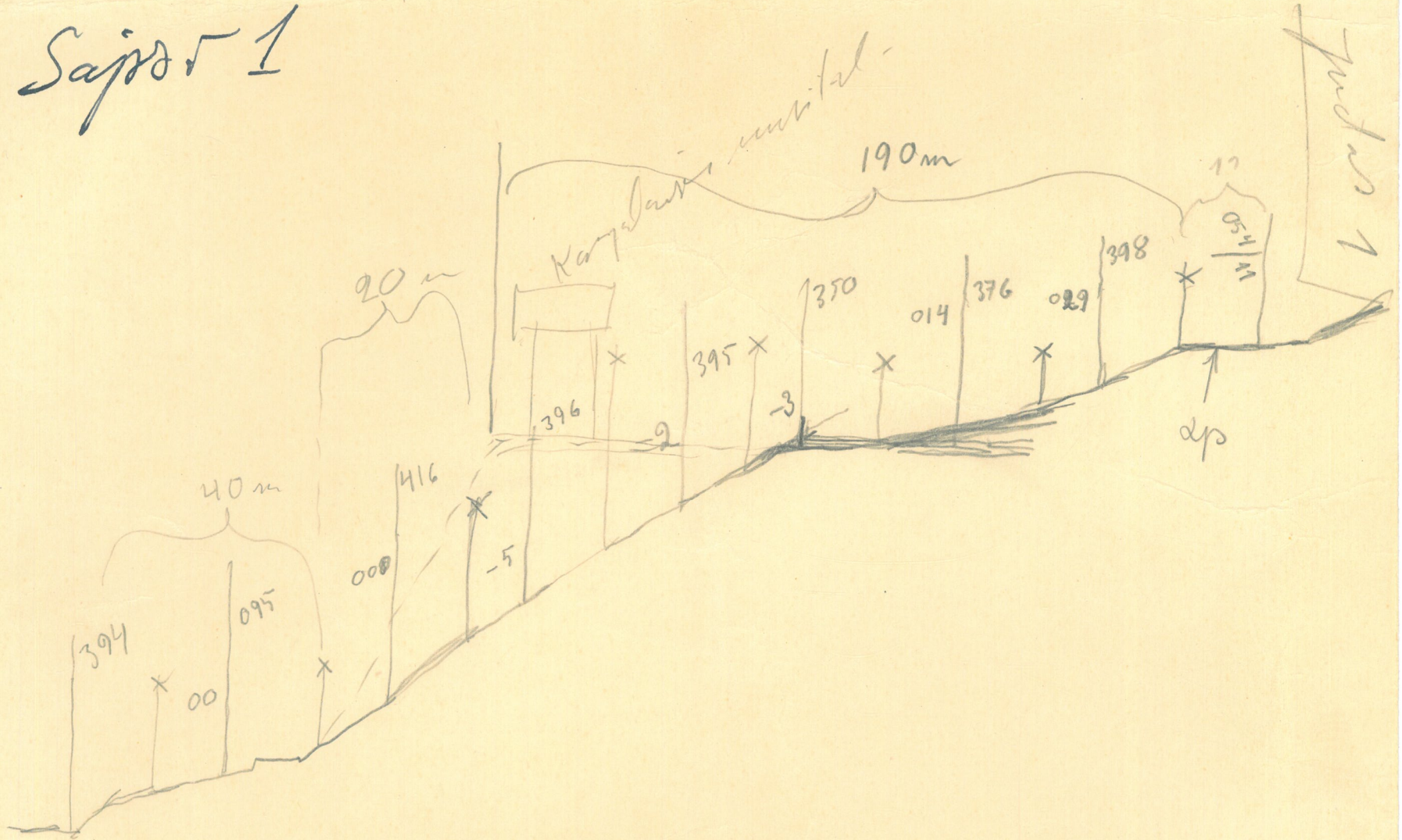
PIRTTIKOSKI NO-SW

Oy Wulff Ab N:o 113 A. 3. 297 X 420 mm.

SARSA N-S

Sajid 1

KOIVURANTA 2.

(Rovaniemi, kartta 5-6)

es. [51]

Kylä: Sinettä
Talo: Heimola RN:o 33:2
Omist: Janne Koivuranta
Os: Sinettä

KM 13811 ja KM 13812, inventointilöydöksiä 1955.

353

Inventoinnissa 1955 sain tietooni, että Oiva Koivuranta oli löytänyt kiviesineen Heimolan tilan 'Kukkulanranta' nimisestä pellosta Rovaniemi-Kittilä maantien koillispuolelta keväällä 1955. Tarkastuksessa todettiin, että löytökohta sijaitsee verrattain tasaisella pellolla lähellä loivarinteistä mäen kumpareta. Löytökohdan välittömässä läheisyydessä ei ollut havaittavissa kulttuurijäännöksiä pellon pinnassa eikä ojan seinämissä. Sen sijaan mainitulta mäen kumpareelta, maantien lounaispuolla olevan mökin perunapellosta, löytyi pari kvartssia (13812). Perunapello on hiekkamaata.

Valokuva:

otettu Heimolan pellolta Rovaniemi-Kittilä maantien koillispuolelta kohti länttä. Paikka on suunnilleen 17 ja 18 km pylväiden puolivälissä. Vasemmalla maantien takana mökin edustalla perunapello, josta löytyi kvartsin siruja (x), etualalla maantien oikealla puolella "Kukkulanranta" niminen pelto, josta Oiva Koivuranta löysi kivitaltan (x).

A. E-E. 1956

per. 3612 06
Lotto Huhtikuun

x = 94 28

y = 34 40

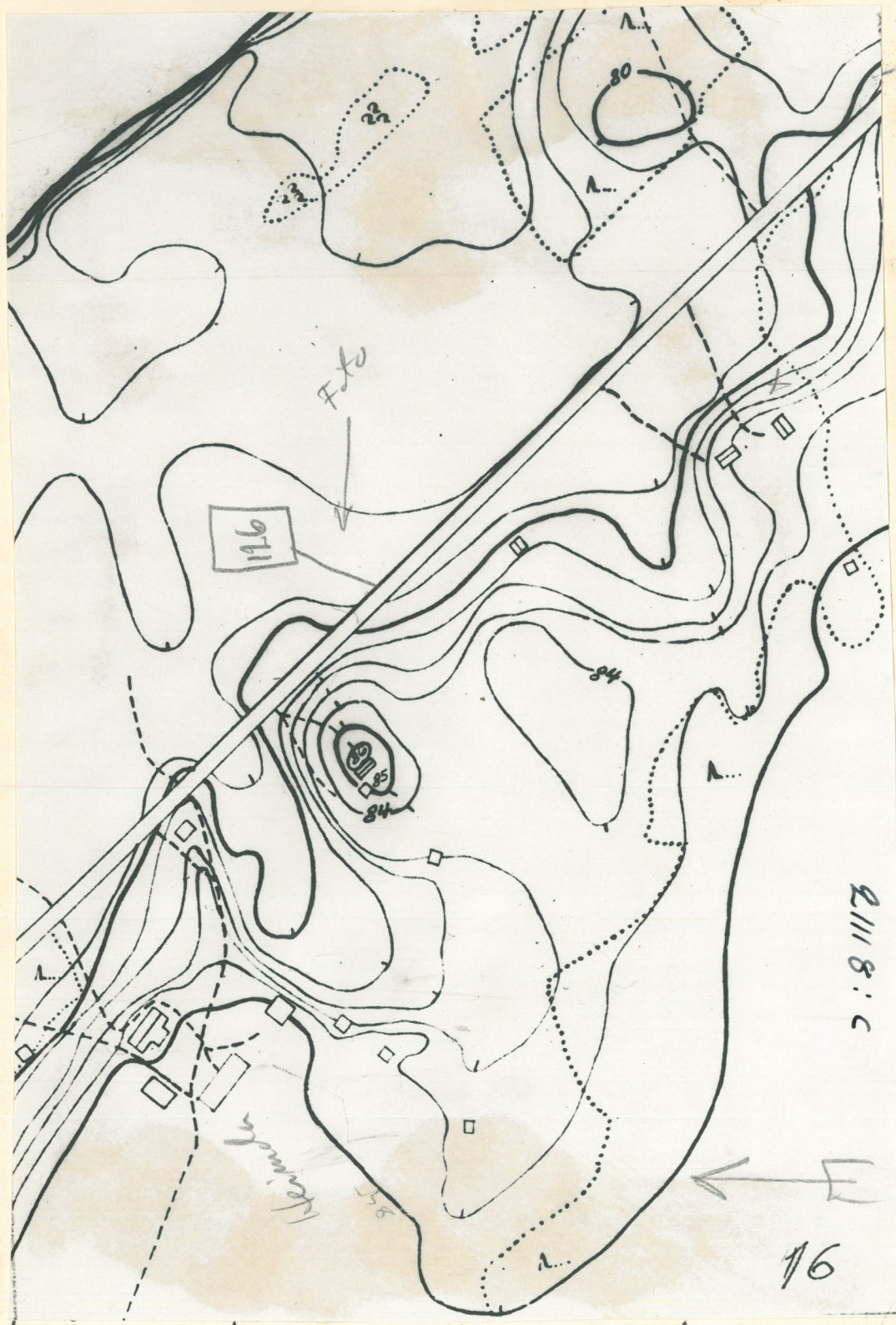
z = n 80 / per. k.
78-79 / i.v.

126

F. 20371

2118: c

16

400 m

KOIVURANTA 3.

nr. 361206

Nuntavaara

(Rovaniemi, kartta 5)

51

Kylä: Sinettä
Talo: Haavikko RN:o 33:3
Omist: Jaakko Heikki Haavikko
Os: Sinettä

x = 9495

y = 3378

z = 79/per.k.
80/i.v.

97

KM 2110:8-9 "Haavikon talosta (kiviraunio)" / J.Hoikka 1882.

165

KM 6505:19 "Juho Heikinpoika Haavikko Sinetän kyl. omasta pellostaan" / 1913.

176

KM 9813, "Haavikon talon fälttimaasta 1916 Janne Haavikko" / V.Tikkanen 1934.

Inventoinnissa 1955 suoritetussa tiedustelussa saatiin lisäselvitystä ainoastaan esineeseen KM 6505:19, jonka isäntä itse oli löytänyt. Esine on löydetty tasaiselta pellolta asuinrakennuksen ja Rovaniemi-Kittilä maantien puolivälistä, asuinrakennuksesta n.60 m lounaaseen. Mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä ei tavattu paikalta.

x = 9504

y = 3388

z = 80/per.k.

127

KOIVURANTA 4.

Omistussuhteet kuin ed. 77-78/i.v.

SINETÄN KANSAKOULULLA: suuri pyöreäteräinen kivikirves, löytänyt Heikki Haavikko 22/5 -54. -- Myös alkeellinen kivikirves, löydetty samalta paikalta.

1086

Esineet on Haavikon isännän ilmoituksen mukaan löydetty asuinrakennuksen ja Ounasjoen väliseltä rantaniityltä, n. 40-50 m. asuinrakennuksesta koilliseen. luonnokseen merkityltä kohdalta. Niitty oli inventoinnin aikana kasvillisuuden peitossa, ja siitä eikä lähistön poluiltaakaan tullut näkyviin esih. kulttuurijäännöksiä. Alue on hiekamaata, parinkymmenen metrin päässä Ounasjoen länsirannasta.

Valokuvat:

1) otettu Rovaniemeltä Kittilään johtavalta maantieltä kohti pohjoista, oikealla Haavikon talon rakennuksia. Taloon johtavan polun vasemmalla puolella, kuvan vas. laidassa KOIVURANTA 3. 51

2) otettu Haavikon asuinrakennuksen länsipuolelta kohti koillista, taustalla Ounasjoki virtaa oikealle; KOIVURANTA 4 kuvan keskivaiheilla aidan takana. 127

A. E-E. 1956

151

KOIVURANTA 4

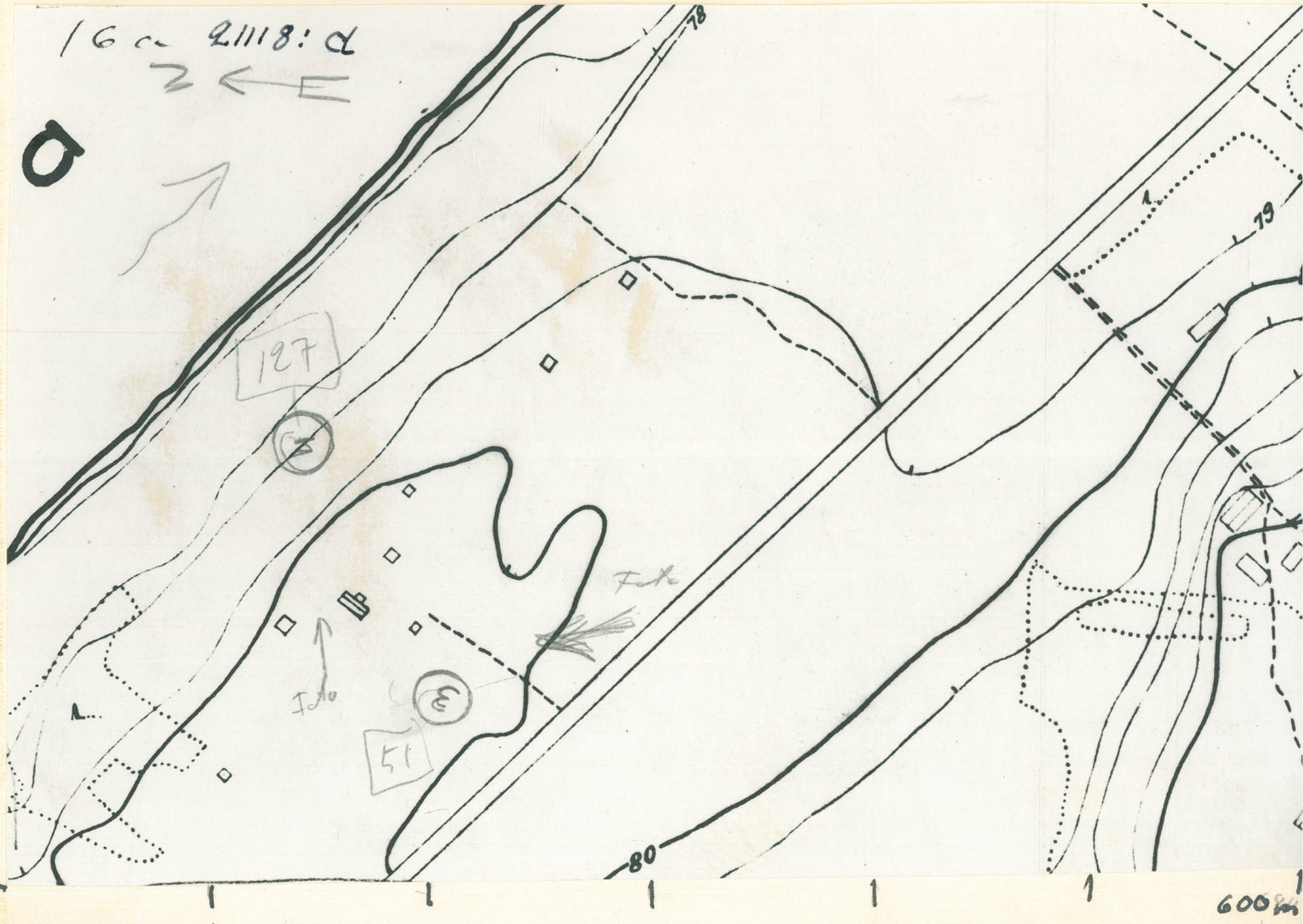
127

F. 20372

51

F. 20373

Rovaniemi 163

KIRKONJYRHÄMÄ 3.

(Rovaniemi, kartta 6)

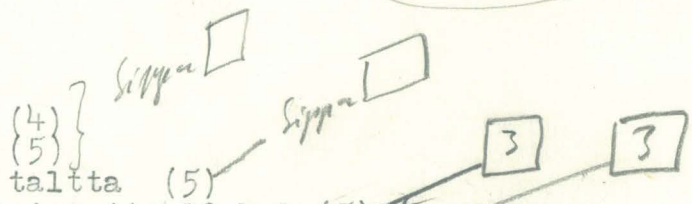
Maanviljelijä Oskari Vanhamaa ilmoitti minulle inventoinnissa 1955, että Vanhamaalta oli aikoinaan annettu paljon kiviesineitä asemapäällikkö Arvid Bergmanille. Nämä esineet Oskari Vanhamaa ilmoitti löydetyn lähiökarttaan merkityltä kohdalta n:o 3. - Paikalla on viime aikoina liikuteltu maita paljon etenkin Rauhankadun rakentamisen yhteydessä, joten alkuperäistä maan pintaa tuskin on jäljellä. Ilmoitettu kohta on vähäisen Kirkonojan pohjoisrannalla eteläisessä hiekkarinteessä suunnilleen samalla korkeudella kuin useat muut kivikautiset löytöpaikat Bergmanin toimittamista esineistä KM 6505:14-22 vain viimeinen voitaisiin löytötietojensa perusteella sijoittaa tähän kohtaan, muilla on selvät löytötiedot, jotka viittaavat toisaalle.

164 3

1486 - 1509 0 tai 3

KIRKONJYRHÄMÄ 4. - 5

OULUN MUS. 987-988
- 934

Pieterin Tiedeakat.kok.: talita (5)
KM 1152 "puolitekoisia kiviaseita 10 kpl (5)
KM 1486-1509 tai mahdollisesti vain 1506-1509 "Kirkon lähistöltä" (5)
KM 6505:22 "löytynyt kellonsoittaja Sippa Salminen pellostaan". (4)

164

Käydessäni inventoinnissa 1955 kirkon lähistöltä saatujen esineiden löytötietoja lävitse Oskari Vanhamaan opastuksella, ilmoitti Vanhamaa, että ainakin Sippa Salmisen pelto oli lähiökartaan merkityllä kohdalla n:o 4. Osa yllä luetelluista löydöksistä "Kirkon lähistöltä" saattoi Vanhamaan mielestä olla peräisin myös kohdalta n:o 5, nykyiseltä vanhan hautausmaanseudulta. Molemmat kohdat ovat suunnilleen samalla korkeudella (78-80 m) ja niillä on tontti- ja hautausmaarakennusten vuoksi viime vuosina perusteellisesti liikuteltu alkuperäisen maan pintaa.

165

KIRKONJYRHÄMÄ 6.

(Korkalonniemi = Pullinniemi = Sairaalanniemi)

I) Ks. SMYA V, kartta s.28

II) KM 4936:11 (hist. os.)

Ks. A.M. Tallgrenin kert. 15.10.1907 kohta "Korkalonniemi".

III) KM 13831

Rovaniemen kauppala
Lapin lääninsairaala

Alue on kauttaaltaan joutunut vuosien kuluessa suurten muutosten alaiseksi useiden rakennusten, käytävien ja teiden teon vuoksi. Appelgrenin em. mittakaavattomaan karttaan sijoittamista raunioista ja kehistä ei näin ollen liene mitään jäljellä, Tallgrenkaan ei niitä ollut erottanut enää siellä käydessään täydellisinä. Suurin osa raunioista lienee sijainnut oheisen kuvaliitteen luonnoksen kohdalla tai välittömästi sen pohjoispuolella. - Luonnokseen risteillä (x) merkityiltä kohdilta löytyi sen sijaan inventoinnissa 1955 muutamia kvartsin palasia, ja kaiken lisäksi samalta korkeudelta kuin useimmat muut lähiseudun kivikautiset löytöpaikat. Paikka oli hiekkamultaista perunapeltoa, johon kyllä on jätteistä päätellen kuljetettu lannoitusmaata muualta.

Valokuva (kuvaliite):

1) otettu läheltä Korkalonniemen itä- eli kaakkoisrantaan lounaan suuntaan. Etualalla perunapeltoa, jolta poimittiin kvartsit KM 13831. taustalla eräs sairaalan rantarakennus.

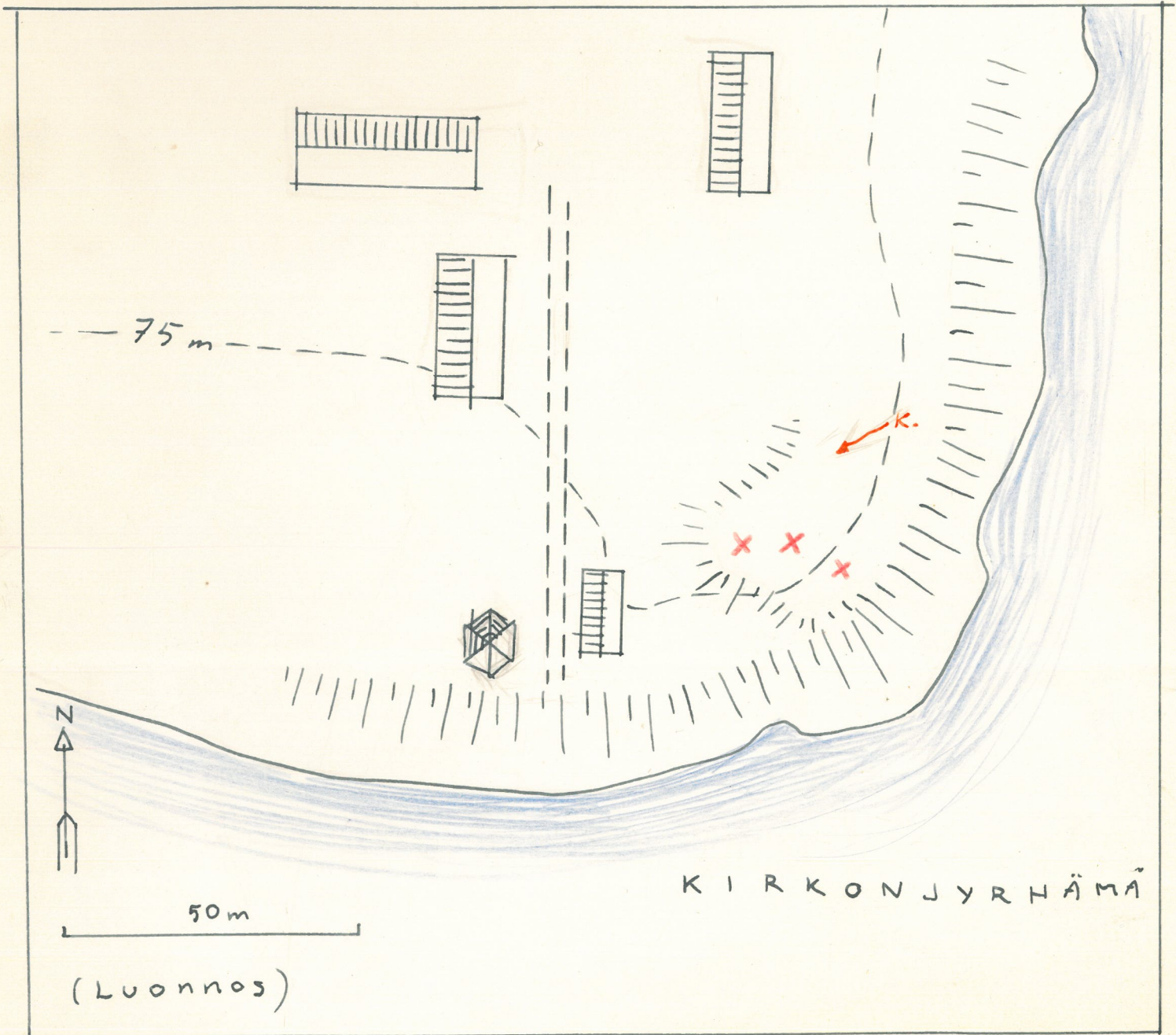
A. E-E. 1956

K.

F. 20436

165

Rei | 166 - 168

KIRKONJYRHÄMÄ 7.- 9.

(Rovaniemi, kartta 6)

Rovaniemen kauppala

Talo: Korkalo I: RN:o 17:57

Omist: J.A. Korkalon perikunta

Os: Rovaniemi, Kellonsoittajankatu 3.

Alue käsittää Korkalon itään viettävän peltoaukeaman Kirkkotien ja Ounaskosken rannan välillä, Siltä saattaa olla peräisin myös osa vanhemmista löydöksistä, jotka on mainittu Kirkonjyrhämä 4 ja 5:n yhteydessä.

7. 166

1) Inventoinnissa 1955 Otto Korkalo ilmoitti minulle, että tältä kohdalta läheltä Kirkkotietä on löydetty v. 1951 tuura, joka on toimitettu Kansallismuseoon piirrettäväksi v. 1955 keväällä.

8. 167

2) Vanhan Korkalon asuinrakennuksen raunioiden eteläosasta on v. 1950 korjattu talteen kapeateräinen tuura, joka on A. Erä-Eskon kautta toimitettu KM:n arkistoon piirrettäväksi ja senjälkeen Kotiseutuyhdistys Toton kokoelmiin palautettavaksi.

3) Em. asuinrakennuksen itäpuolelta, entiseltä pihamaalta, on nyk. pellosta löydetty kesällä 1955 suippoteräisen tuuran kärjen katkelmä, jonka kanssa on menetelty samoin kuin edellisenkin.

9. 168

4) Otto Korkalo mainitsi edelleen, että alemmaa rinteestä oli 1930-luvulla kyntäessä löydetty kiviesine luonnokseen merkityltä

kohdalta 9. Se oli lähetetty aikoinaan Kansallismuseoon, mutta hallus-
sani olleista löytötiedoista ei löytynyt yhtään, jonka olisimme voineet
Otto Korkalon kanssa yhdistää tähän esineeseen. Näyttää siis siltä
kuin esine ei olisi saapunut perille.

Kirkonjyrhämä 7-9 löytöpaikkojen alue on ikivanhaa pelto- ja tontti-
aluetta, jolta löydettyt muinaisesineet saattavat yhtä hyvin olla pe-
räisin mahdollisesti paikalla olleesta kivilautisesta asuinpaikasta
kuin taloihin muualta kujetetuista entisten isäntien keräämistä koko-
elmista. Viimeisempään mahdollisuuteen viittaa etenkin se, että esi-
neitä on löydetty vanhan palaneen rakennuksen raunioista. - Pellon ja
kasvitarhamaan mullasta en myöskään onnistunut löytämään esim. yhtään
kvartsi- sirua tai esinettä. - Toisaalta kuitenkin löytökohtien korkeu-
det viittaavat asuinpaikkoihin.

A. E-E. 1956

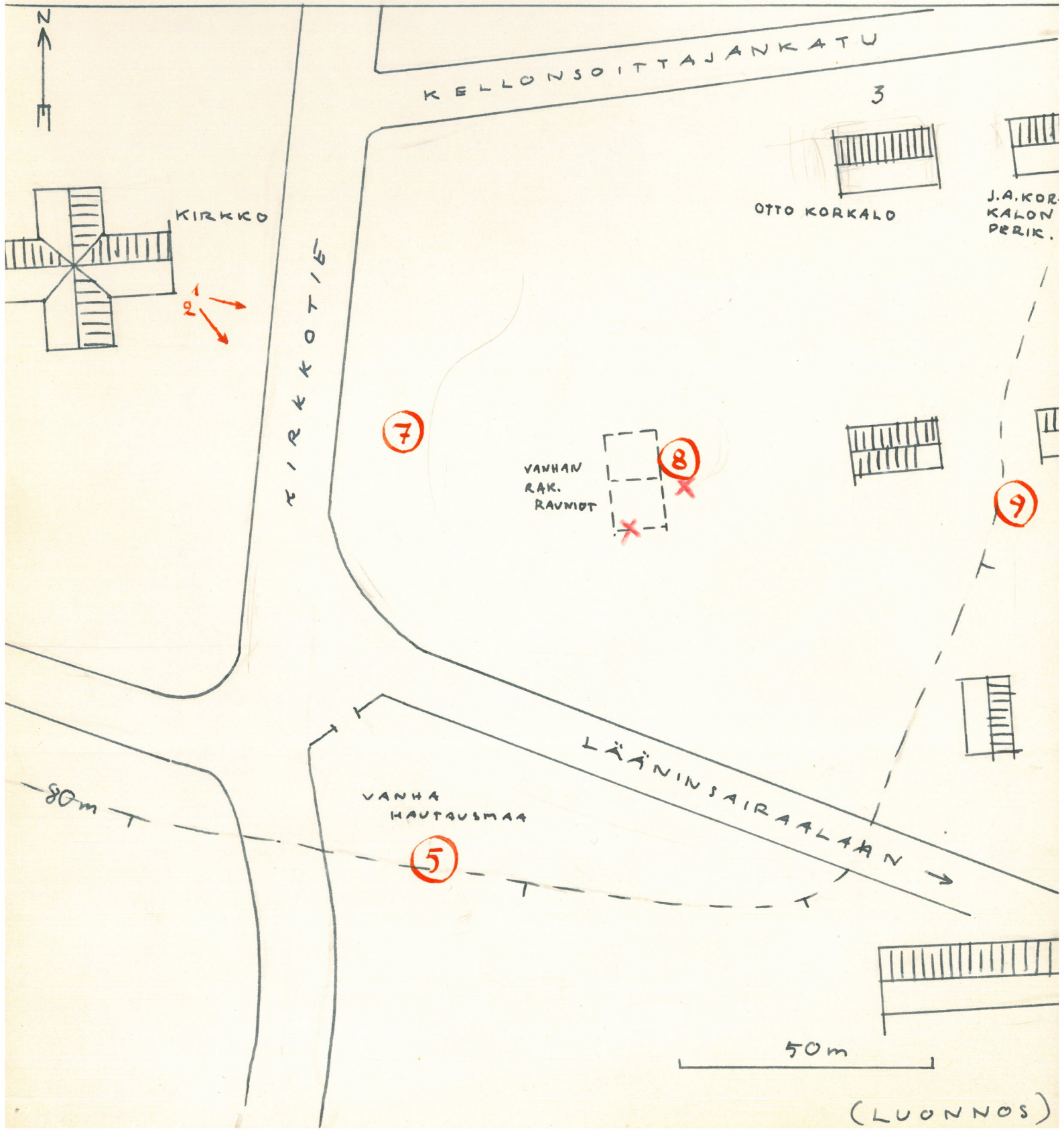
KIRKONJYRHÄMÄ (7)

(5)

Kuvat 1 A. 20437

2 20438

Rei

170

nr. 361306

TENNILÄ 1.

(Rovaniemi, kartta 11)

Kylä: Kemihaara (Viiri)
 Talo: Tennilä RN:o 1:6
 Omist: Augusti Tallavaara
 Os: Kemijoki, Tennilä

oletettu < - 6725

y = 7625

z = m - 90m -

164 KM 6505:18 "Kemijoelta Tennilästä" / A.B. 1913.

166 KM 6505:20 "löytänyt Emil Niskala kyntäessään vuonna 1913 40 sylvä Kemijoen rannasta Viirin kylän Tennilän rannasta" / A.B. 1913.

Inventoinnissa 1955 suoritettun tiedustelun perusteella näyttää todennäköiseltä, että em. löydökset ovat peräisin luonnokseen merkityltä alueelta (1) tai sen välittömästä läheisyydestä, "Tennilän rannasta". Tennilän talossa ei oltu tietoisia näistä eikä myöhemmistäkään mahdollisista löydöksistä, mutta muistettiin Emil Niskala nimisen miehen olleen Tennilässä töissä vuoden 1913 paikkeilla.

"Tennilän ranta" sijaitsee Kemijoen pohjoisrannalla, Ounasjoen yhtymäkohdasta 43-44 km ylöspäin, Tervakarin kohdalla. Siinä on jyrkän rantatörmän yläpuolella loivassa etelärinteessä, korkeamman mäen suojassa, hiekkainen peltoalue, joka näkyy oheisessa valokuvassa.

Valokuvat (kuvaliite):

1-2) panoraama otettu Kemijärvi-Rovaniemi maantien laidasta länteen; etualalla "Tennilän ranta", vasemmalla taustalle virtaavaa Kemijokea ja oikealla mäellä Tennilän talon rakennuksia (vanha pirtti ollut vähän virtaa ylöspäin alemmalla törmällä, siis jossain kuva 1:n paikkeilla).

A. E-E. 1956

66

KULUSJÄRVI 1.

(Rovaniemi, kartta 7)

Kylä: Kemihaara (Viiri)
Talo: Tennilä RN:o 1:6
Omist: Augusti Tallavaara
Os: Kemijoki, Tennilä

KM 3266:14 "löytänyt talonpoika August Tennilä Viirin kylän Kulusjärven pohjalta sen niityksi kuivattaessa" / 1896.

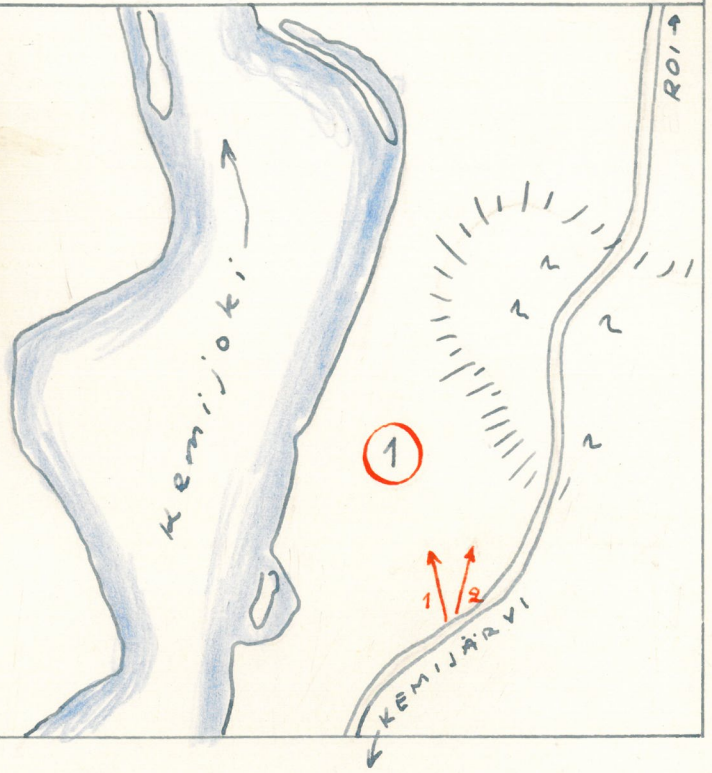
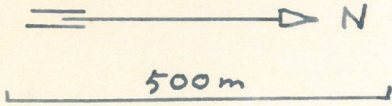
Kulusjärvet sijaitsevat Tennilän talon rakennusryhmästä Kemijoen varressa 7-10 km pohjoiskoilliseen. - Inventoinnissa 1955 suoritettun tiedustelun yhteydessä ilmoitettiin, että Tennilän talolla on niitty Kulusjärvellä, joten löytötieto kaiketi pitää paikkansa.

Kulusjärvien aluetta ei tarkastettu.

A. E-E. 1956

Kuvat 1 F. 20393 2 20394

[181-186]

181
182
183
186

4441

Kiviniemi

Myllylähti

KATAJARANTA

1:4000

7378

184

185

1

2

3

6

4

5

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHTI, jonka sijainti on merkitty
1:25000 kartomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle N:6

Rovaniemen kauppala
Alue Ounaskosken rautatiesillan ja Kulkutautisairaalan välillä.
Maanomist: Rovaniemen kauppala.

KM 13829:1-3

Inventoinnissa 1955 sain tietooni, että Kustaa Saarela nimisellä isännällä oli hallussaan kauan sitten löydetty kiviesine. Tarkastaessani ilmoituksen sain Kustaa Saarelalta KM:n kokeelmiin tämän esineen (-:1) ja hän ilmoitti löytäneensä sen entiseltä, sittemmin kauppalalle pakko- luovutetulta maatilaltaan n. 30 vuotta sitten. Se oli löytynyt törmän alta peltoa tehdessä, luonnokseen etelämmäksi merkityn ristin (x) kohdalla. - Niin ikään törmän alta, muutaman m:n päässä Kustaa Saarelan osoittamasta löytökohdasta löysin inventoinnissa keskeneräisen taltan (-:2) ja lähiympäristöstä muutamia kvartsin palasia (-:3).

Löytöpaikka sijaitsee Ounaskosken alaosan itärannalla, Ounasvaaran juurella. Sitä on useampaan otteeseen myllätty aikaisempien peltotöiden lisäksi myös sillä sijaitsevaan sähkömuuntajaan johdettujen kaapelien vuoksi. Maa on paikalla multaista hiekkaa.

Valokuvat (kuvaliite):

1) otettu rautatiesillan Kp. 49245:n luota etelään, 2) otettu rautatiesillalta kaakkoon, 3) otettu Kulkutautisairaalan tontin vierestä luoteeseen. Näissä kuvissa Kustaa Saarela seisoo löytämänsä esineen KM 13829:1 kohdalla törmän rinteessä.

4) otettu kauppalasta Ranualla johtavalta kadulta lounaaseen, miehet työskentelevät löytöpaikalla. Taustalla vasemmalle virtaavan Kemijoen toisella rannalla vasemmalla Lapin Lääninsairaala ja oikealla Rovaniemen kirkko.

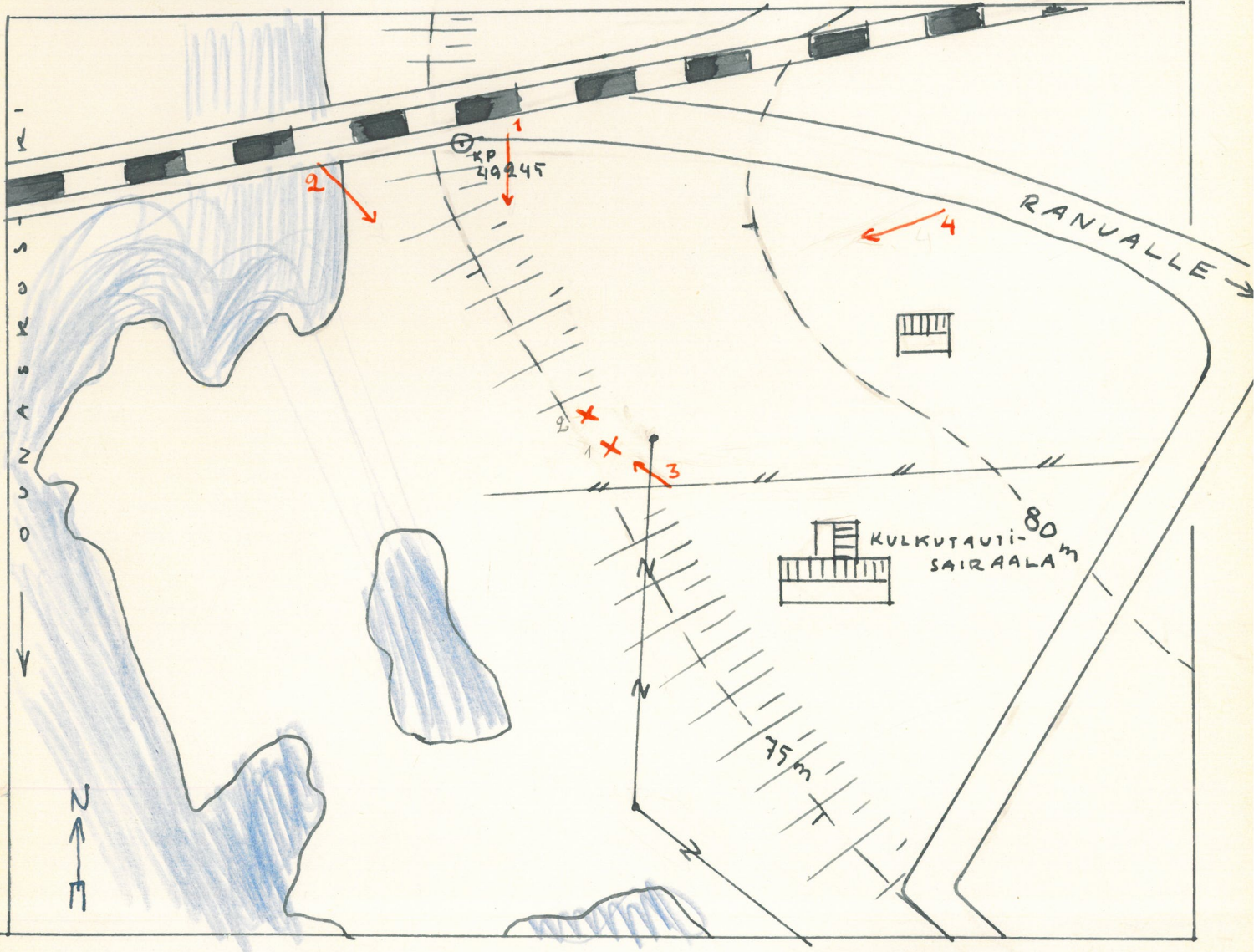
Kuvat 1 F. 20429

2 F. 20430

3 20431

50 m

X = KM 13829:1-3

4 20432

182

Rovaniemen kauppala
Katajaranta (katu) 1.
Tontin omist: tuomari Hoppania, os: Kajaani
Tontin vuokr: Rovaniemen Kotitalouskoulu

KATAJARANNAN KANSAKOULU: poikkikirves, löytö Cristian Sellberg v.1953.
ROVANIEMEN YHTEISKOULU: "n. 25 cm pitkä keihäänkärki, jolla kolmio-
mainen poikkileikkaus", tuhoutunut koulun mukana sodan aikana.
esineen ilmoitti rak.mest. Toivo Lukkariniemi löytäneensä n.
v. 1936 perunamaan multauksessa kohdalta, jolla nykyisin on
tontti Katajaranta 1.

Molemmat em. esineet on löydetty saman kapean tontin alueelta,
jokseenkin samalta korkeudelta kuin asuinpaikka Katajaranta 1. Koska
paikalle on rakennettu katu sekä asuintontti rakennuksineen, en katso-
nut voivani suorittaa perusteellisempia tutkimuksia, mutta kaikesta
päättellen on kysymyksessä kivikautinen asuinpaikka. -Ks. luonnos.

Valokuvat (kuvaliite):

1-2) panoraama otettu Kiviniemen talon rakennusryhmän luota pohjoi-
seen. Vasemmalla etualalla Kirkonjyrhämän koillisosaa, taustalla
Ounaskosken alaosa siltoineen ja merkitty löytöpaikka KATAJARANTA 2,
oikealla Kiviniemen peltoja.

183

Rovaniemen kauppala (I)
Talo: Kiviniemi RN:o 4:14, omist: Siina ja Erkki
Lukkariniemi ja Kaija
Kiviniemi.

Yli-Kiviniemi RN:o 4:46 (I)

omist: Ilkka Lukkariniemi
(holhooja Toivo -"-)

KM 6505:21, tuuran kärkipää, saatu Kiviniemen talosta Jussi ja Erkki
Kiviniemeltä; "löydetty peltoa kynnettäessä" /1913.

Keskustellessani inventoinnissa 1955 löydön johdosta rak.mest. Toivo Lukkariniemen kanssa hän ilmoitti, että "pelto", jota löytötiedon maininta saattaa tarkoittaa, on 1913 aikoina ulottunut nykyisen Katajaranta 3:n tontin paikkeille asti. Näin ollen esine voi parhaassa tapauksessa kuulua sen vieressä sijaitsevan tontin, em. löytöpaikka KATAJARANTA 2:n yhteyteen, tai samalle korkeudelle mutta siitä kaakkoon. Valokuvat (kuvaliite): 1-2) panoraaman keskiosa.

184

KATAJARANTA 4.

Rovaniemen kauppala
Talo: Mylläri RN:o 5:32
Omist: Mikko Mylläri
os: Rovaniemi, Katajaranta

KM 13830:1-3

Löytöpaikka sijaitsee Kirkonjyrhämän koillisrannalla, Myllärin pihasta n. 250 m kaakkoon, rannan puoleisessa mäen rinteessä riihirakennuksen ja rantatörmän välillä.

Isäntä Mikko Mylläri oli löytänyt esineen 13830:1 vuonna 1955 mainitulla kohdalla olevasta perunapellosta alemmaa rinteestä. N:o 2:n hän oli löytänyt jo ennen sotia samasta rinteestä, mutta ylempää, josta isännän muistin mukaan oltiin aikaisemmin löydetty useampiakin kivi-esineitä. - Inventoinnissa 1955 kerättiin tältä löytöpaikalta hiekkamultaisen perunapellon vaoista muutamia kvartsin palasia (13830:3).

Valokuva (kuvaliite):

3) otettu Myllärin rakennusryhmän idänpuoliselta pellolta kohti kaakkoa. Kuvan keskivaiheilla poikittain Myllärin pihasta Ranuantielle johtava yksityistie, jonka takana rinteessä löytöpaikka merkittynä perunapel-

lon ja ylempänä olevan viljasaran rajan vaiheilla.

185

KATAJARANTA 5.

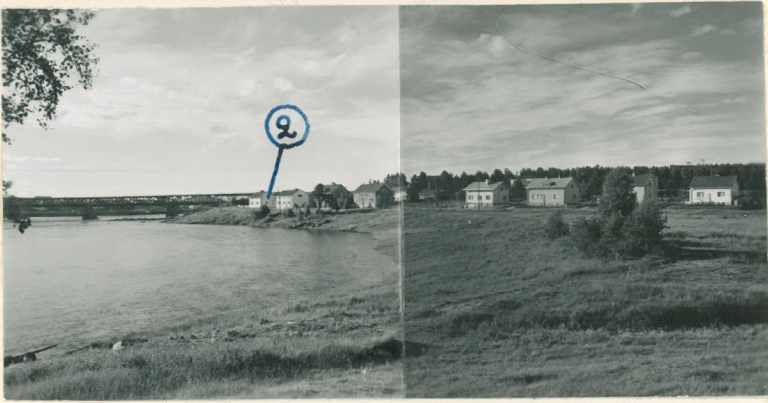
Rovaniemen kauppala
 Tontti: Ainola
 Omist: Kalle Laitinen
 Os: Rovaniemi, Ranuantie

258

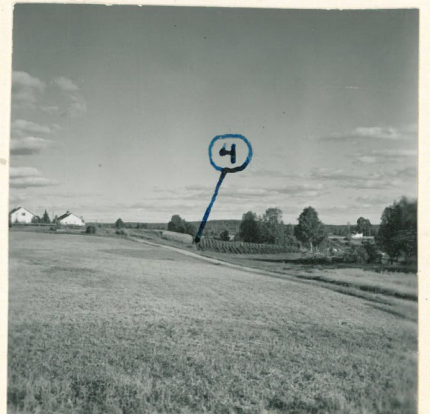
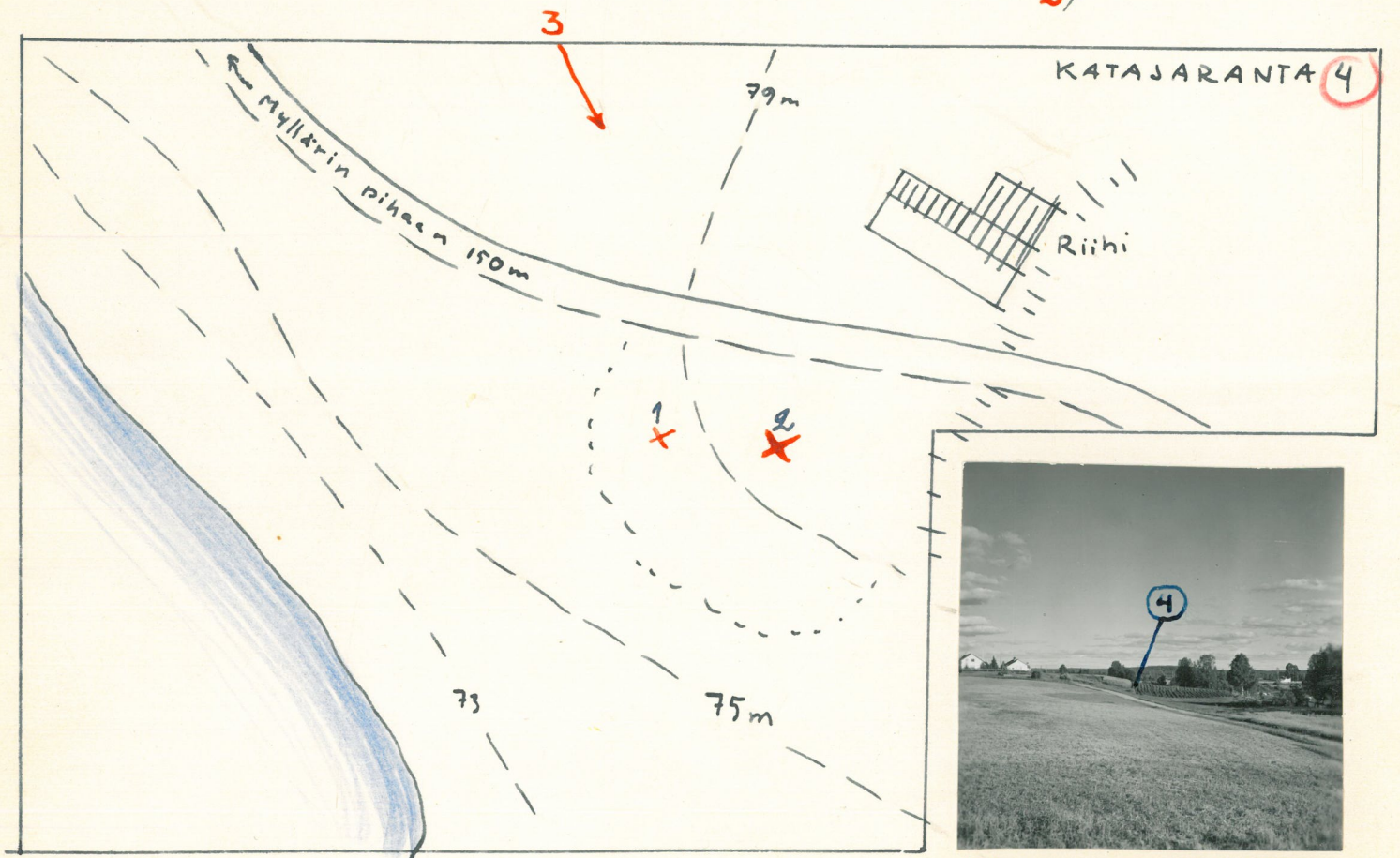
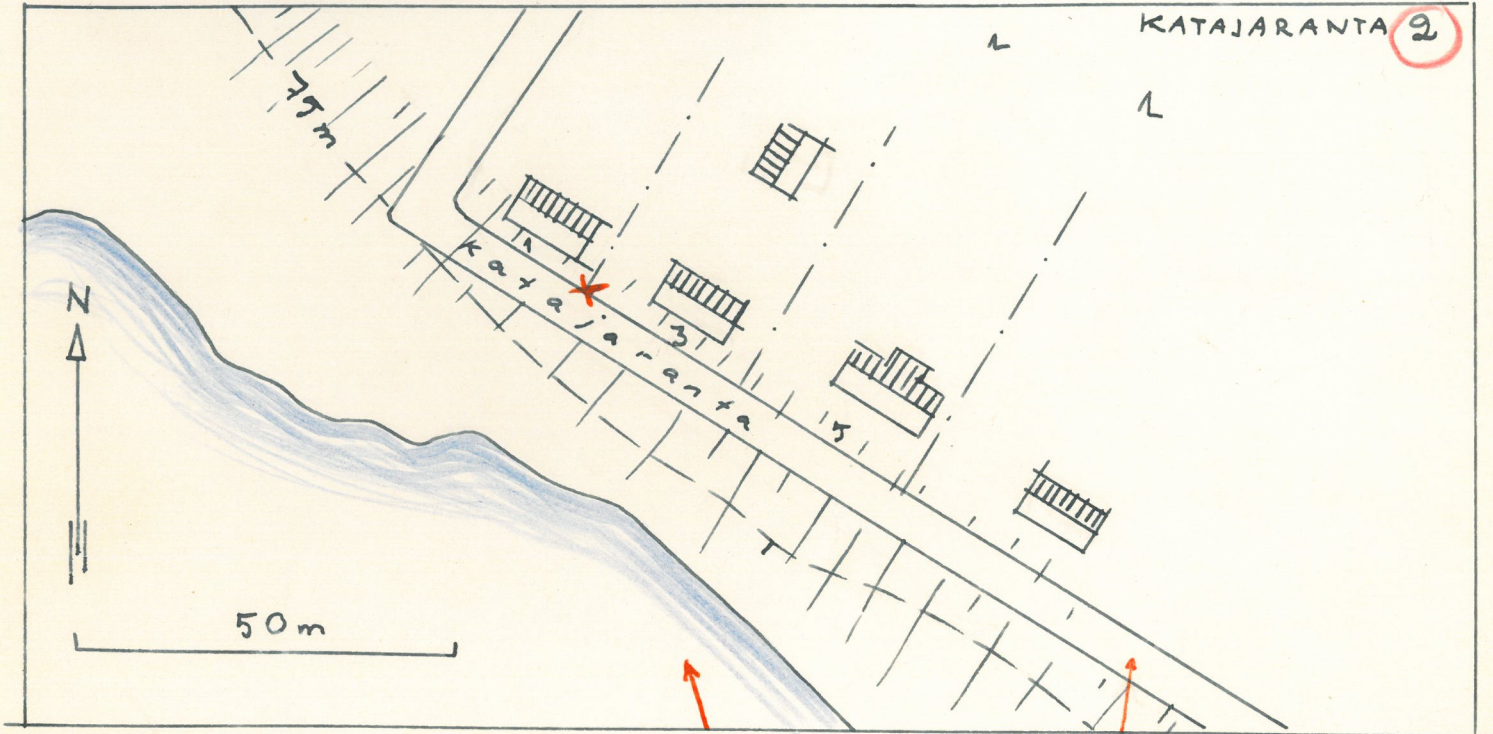
KM 12811, kourutalitta "Salmenojan varrelta Laitisen palstalta ns. Pullin luota" / 1951.

Tiedustellessani inventoinnissa 1955 löytöä, ilmeni ettei siitä tiedetty mitään. Löytötietoa tarkemmin tutkittaessa Kalle Laitinen muisti, että kun hänen rakennuksensa perustaa kaivettiin n. 10 vuotta sitten, oli töissä ollut joitain vieraspaikkakuntalaisia miehiä, siis ilmeisesti ko. esineen löytäjä Paavo Öhberg Janakkalasta muiden muassa. Löytötiedossa mainittu "Pullin luota" tarkoittaa ilmeisesti n. 10 vuoden takaista Laitisen postiosoitetta, joka oli ollut "Pullin puoli" tarkoittaen koko Ounaskosken itäpuolta. En suorittanut paikalla perusteellisempaa tarkastusta, mutta kuten lähiökartasta näkyy on löytöpaikka samalla korkeudella kuin muut KATAJARANNAN asuinpaikoiksi katsottavat löytöpaikat.

A. E-E. 1956

Kuvat 1 F. 20487 2 20484

3 20485

Kylä: Sinettä
Talo: Nissilä RN:o 32:—
Omist: Pekka Nielssen
Os: Sinettä

KM 8807:19 "löydetty Sinetästä Nissilän talon maalta Sinettäjoen rannasta n. 50 m etelään, savimaasta n. 40 cm syv." / 1927.

Inventoinnissa 1955 asian johdosta Nissilän talossa tiedusteltaessa arveli isäntä Pekka Nielssen, että em. esine tarkoittaa ilmeisesti samaa, jonka Mauno Nielssen on löytänyt 20-luvulla käytössä olleen tiilentekopaikan vierestä savesta. Löytökohta sijaitsee n. 70 m Nissilän päärakennuksesta lounaaseen, luonnokseen ja valokuvaan merkityssä kohdassa (x). Se on alavalla, miltei lähellä olevan Sinettäjoen pinnan tasossa olevalla niityllä. Ylemmältä, päärakennuksen läheiseltä törmältä, eikä löytöpaikan kohdallaolevalta niityltäkään, ^{ei/} todettu inventoinnissa mitään asuinpaikkaan viittaavaa, vaikka sijainti maastossa viittaakin sellaiseen.

Valokuvat:

1-3) panoraama otettu Sinettäjoen itärannalta niityltä kohti koillista. Vasemmalla Sinettäjoki, keskellä taustalla Nissilän päärakennus ja oikealla ladon takana pensaikossa em. esineen löytökohta (x).

A. E-E. 1956

SINETTÄ-W 1

188

F. 20353

20354

20355

189

SINETTÄ-W 2.

(Rovaniemi, kartta 5)

Kylä: Sinettä
 Talo: Tarsaranta
 Omist: Mikko Tarsaranta
 Os: Sinettä

KM 12568 "löytänyt koulul. Raija Männistö Sinetän kylän Tarsarannan talon maalta 1947. Löytöpaikka on Sinettäjoen rantaa n. 100 m joesta ja 50 m Väinö Hiltusen päärakennuksesta itään, perunamaasta 20 sm syv." / 1950.

KM 13804¹⁻² inventointilöydöksiä v. 1955.

Inventoinnissa 1955 suoritettussa tiedustelussa ilmeni, että ed. esineen löytämisen aikaan Männistöt ovat olleet vuokralaisina Tarsarannassa, mutta ovat myöhemmin muuttaneet Rovaniemen kauppalaan. - Löytötiedossa lienee virheellisesti Hiltusen päärakennuksesta 'itään', koska sillä puolella ei ole mitään perunapelloksi sopivaa paikkaa n. 50 m:n päässä. Sen sijaan paikalla, joka on päärakennuksesta 50 m länteen, oli sekä perunapello että inventointilöydökset KM 13804. Kerrottiin myös, että "Hiltusella on vielä useita kiviesineitä", jotka on löydetty tältä kohdalta.

Löytöpaikka on loivassa pohjoisrinteessä 'Lamminvaaran' juurella n. 100 m:n päässä Sinettäjoen etelärannasta, Myllytyvän kohdalla. Alue on hienoa hiekkamaata.

A. E-E. 1956

SINETTÄ-W 2

189

F. 20357

20356

KM 12568 tuura ¹¹⁾
L. koulul. Raija Männistö Sinetän kl Tarsa-
rannan tl. maalta 1947. Lp. on Sinettäjoen
S-rantaa n. 100 m joesta ja 50 m Väinö Hiltu-
sen päärakennuksesta itään. perunamaasta
20 sm syv. /RM 500:- -50

Väljän as. alue
2.0 km Rannan tieltä
näin aukko Mikko Tarsan ranta

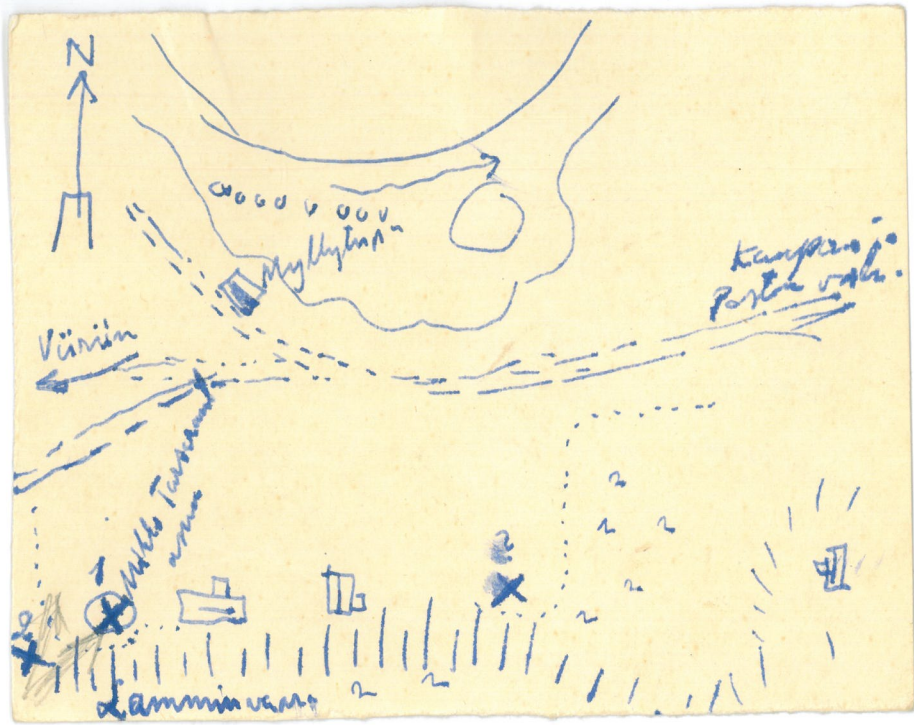
Määrittäjä alleet vuokratte
myt. Perusmaalla

1) Rajoin laipia

2) Hittusella velds
maasta

Sammutus

191

SINETTÄ-0 1.

(Rovaniemi, kartta 5)

Kylä: Sinettä
Talo: Mukkakangas RN:o 33:12
Omist: Hellin Heikkilä
Os: Sinettä

KM 13278:1-7 "löytännyt Paavo Heikkilä 1953 Sinetän kylän Heikkilän torpan maalta ....."/ opettaja Eino Hyvönen 1953.

KM 13807, inventointilöydöksiä 1955.

Inventoinnissa 1955 suoritettussa tiedustelussa ilmeni, että Paavo Heikkilän löytämät esineet ovat peräisin Heikkilän asuinrakennuksesta n. 40 m luoteeseen sijaitsevalta pellolta. Tarkastuksessa pellolta ei löytynyt vaoista mitään kulttuurijäänneksiä, mutta ilmoitetusta löytökohdasta hieman itään, tiilentekopaikan pohjoispuolella sijaitsevalta soraiselta rinteeltä, löytyi muutamia kvartseja (13807).

Edellä mainitut löytökohdat ovat muutaman sadan metrin päässä Ounasjoen länsirannasta, tasaisia rantaniittyjä ylempänä olevalla, mäntymetsää kasvavalla kankaalla. Maa on hiekkä, soraa ja rinteessä savea.

Valokuvat:

1-3) panoraama otettu Mukkakangas talon rakennusryhmän luoteispuolelta kohti koillista. Vasemmalla puuntaimien takana Paavo Heikkilän löytöpaikka, jonka takana asuinrakennus. Keskikuvassa mäntyjen juurilla kvartseiden löytökohtia, oikealla tiilenkuivaamon katos ja taustalla häämöttää oikealle virtaavaa Ounasjokea.

A. E-E. 1956

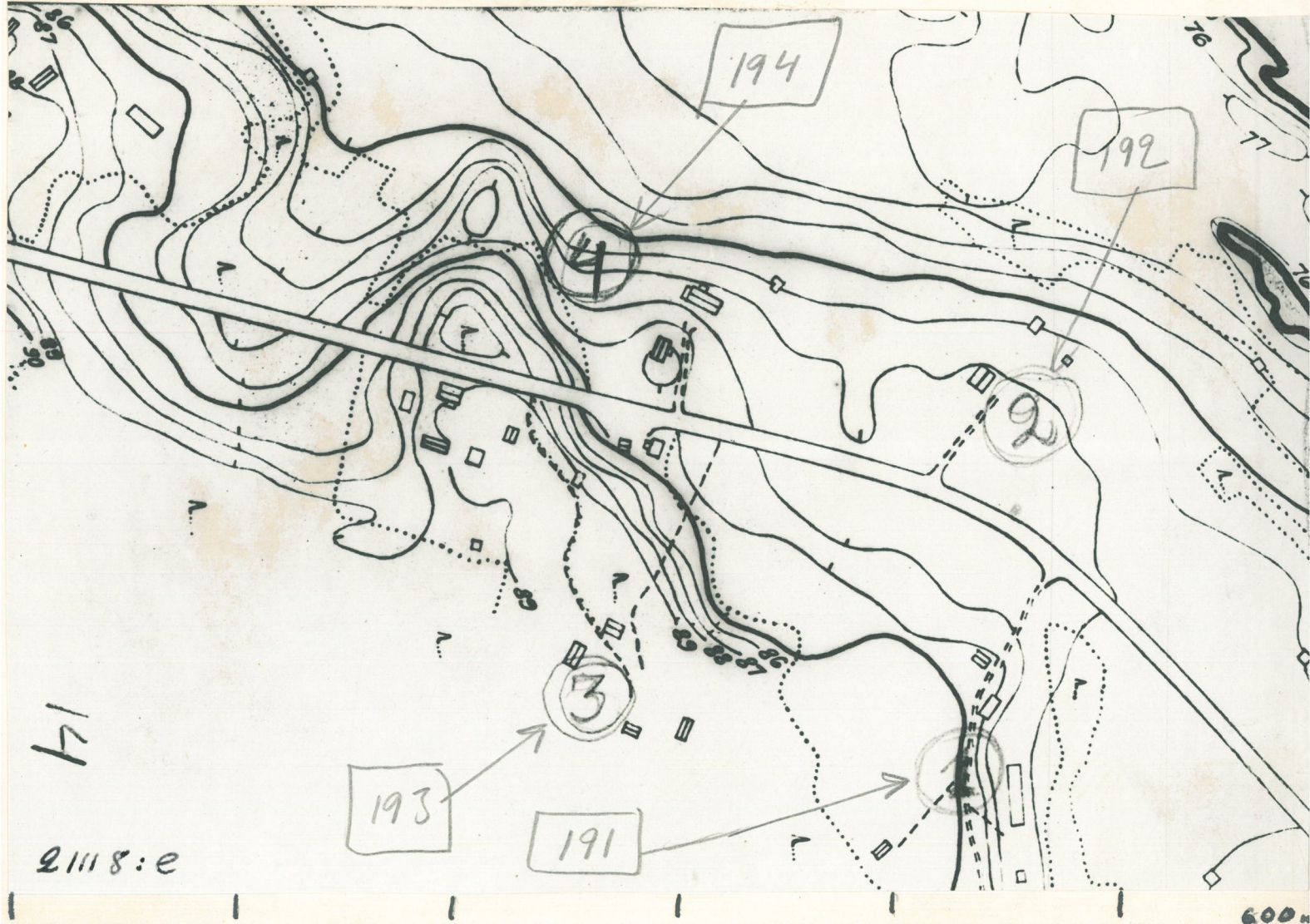
191

F. 20358

20359

20360

192-193

14

2118:e

600

4
KM 13278:1-7 lohkottuja kiviä
L. Paavo Heikkilä (Os. Sinettä) 1953 Sinetan
kl. Heikkilän torpan maalta. Roi-Kittilä tien
19 km pylmään kohdalta n. 50 m lounaseen
peltotyössä n 30 sm syv., esin. olivat ruske-
assa hiekassa vanhassa jokitörmässä, ympärillä
punaista maata.
700:- /op Eino Hyvönen -53

Heikkilä

Munkkikangas Riv. 33: 12

omalt. Hellm Heikkilä

os. Sinettä

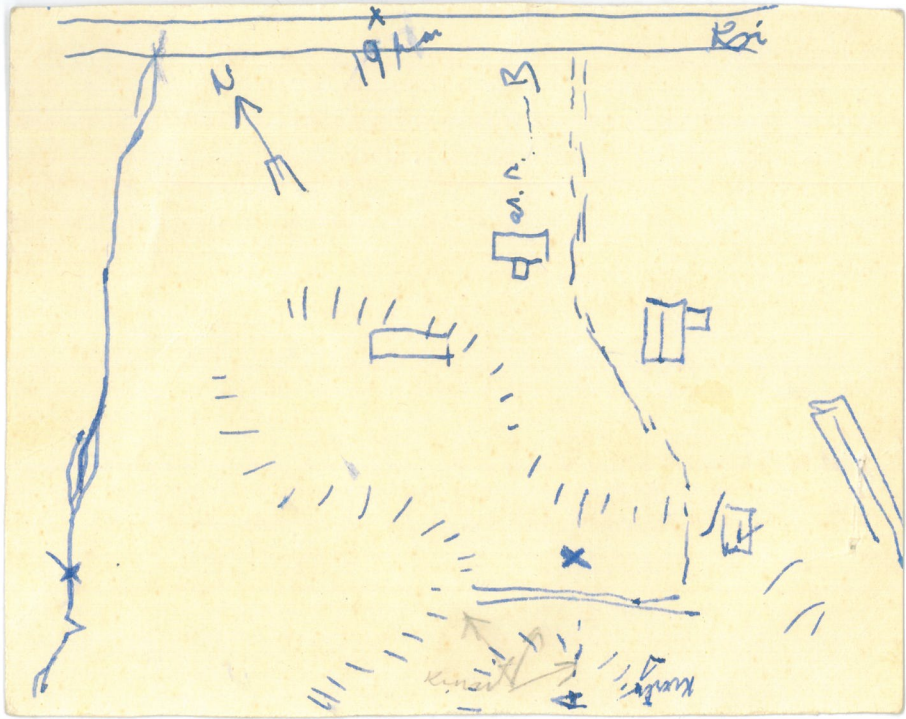
d. Paavo Heikkilä

385
as. rsk. 40 m

eläin

mekko - firosotne

191

192

SINETTÄ-0 2.

(Rovaniemi, kartta 5)

Kylä: Sinettä
Talo: Piittinen
Omist: T. Remsun perikunta
Os: Rovaniemi, Sinettä

KM 11826:1-3 "löytänyt T. Remses 1947 ... Piittinen-nimisen talon maalta peltotöiden yhteydessä lapionpiston syv., paikka on hiekkaista rantatörmää" / op. Eino Hyvönen 1948.
KM 13809 Inventointilöydös 1955.

Inventoinnissa 1955 käydessäni op. Eino Hyvösen kanssa ottamassa tarkempaa selvyyttä Piittisen löydöstä ei talossa ollut kotona ketään. Remsun asuinrakennuksen ja maantien välissä sijaitsevalta perunapellolta löytyi tarkastuksessa tosin yksi kvartsin siru (KM 13809), mutta op. Hyvönen muisteli T. Remsun löytämän esineen olevan peräisin asuinrakennuksen ja Ounasjoen välistä, johon löytötiedon "hiekkaista rantatörmää" myös viitannee.

Valokuvat:

1-2) panoraama otettu Rovaniemeltä Kittilään johtavalta maantieltä kohti pohjoista. Vasemmalla maantie Kittilän suunnassa ja 19 km pylväs, keskellä Remsun asuinrakennus ja sen vasemmalla puolella henkilö seisomassa e.m. perunapellolla kvartsin löytökohdalla (x); rakennusten takana pilkottaa oikealle virtaavaa Ounasjokea.

A. E-E. 1956

SINETTÄ-O 2

F. 20361

20362

5)

(KORHALO-A) 327-29

11826:1-3 Rovaniemi, kirviteelmä, poikkikirj.
L. T. Rämö (Roi, Sinetti) 1947 Ounasjoenkl
piittinen-nimisen tilalta. (lp:n nimi myös
piittinen) peltojen yhteydessä lapionpist.
syv. Paikka on hiekkaisa ranta-alue.

op. Eino Hyvönen 540:- -48

T. Rämön perik. omist
al. v. ja jona vastatti
19 km. Holpasta jille

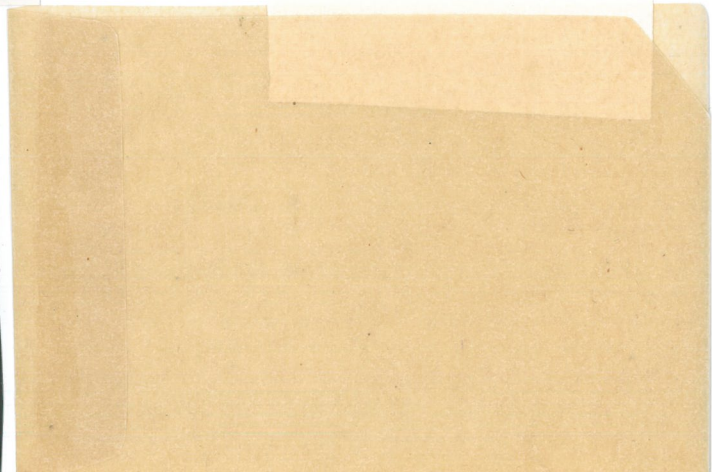
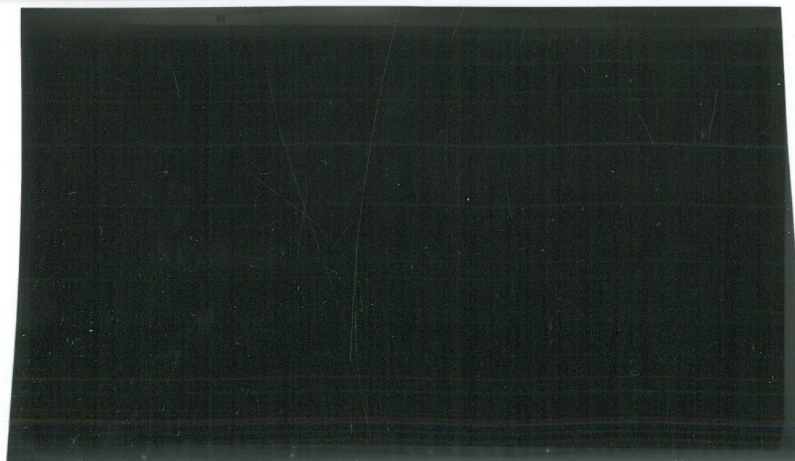
2

Roi, Smetts, Puitinen

28.7.60/n. 23

28.7.60/g

193

SINETTÄ-0 3.

(Rovaniemi, kartta 5)

Kylä: Sinettä
 Talo: Kivalonharju RN:o 33:1
 Omist: Viljo Törmänen
 Os: Rovaniemi, Sinettä.

SINETÄN KANSAKOULULLA: 1) kivi-~~kirveen~~ kärki, 2) pitkä teelmä ja 3) pitkä teelmä. Esineet on löytänyt Viljo Törmänen ja Kyösti Remsu 1954.

KM 13805 inventointilöydöksiä 1955.

Inventoinnissa 1955 kävin Sinetän kansakoulun op. Eino Hyvösen opastamana Kivalonharjun talossa, josta oli toimitettu kivieseineitä koululle. Talon isäntä Viljo Törmänen ilmoitti, että esineet oli ^{löydetty} luon-
 nokseenmerkitystä kohdasta (x) liiterin takaa (kuva 4). Tarkastuksen yhteydessä löytyi mainitun liiterin ja Törmäsen asuinrakennuksen väliseltä pihamaalta lisäksi joukko kvartseja (13805).

Löytöpaikka sijaitsee n. puolen kilometrin päässä Ounasjoen länsirannasta, kuiven kangasmaan reunassa, joka on selvästi ylempänä Ounasjoen rannoilla olevia pelto- ja niitymaita. Maa on hienoa hiekkaa.

Valokuvat:

1-3) otettu Törmäsen pihan itälaidasta kohti luodetta; Vasemmalla puiden takana näkyvä maalaamaton rakennus on liiteri, jonka takaa Sinetän kansakoululle ~~vedyt~~ esineet on löydetty. Oikealla hiekkakasan takana Törmäsen asuinrakennus. Liiterin ja asuinrakennuksen väliseltä kankaalta poimittiin kvarsit KM 13805.

4) E.m. liiteri lounaasta kuvattuna, löytöpaikka on etualalla oikealla.

A. E-E. 1956

SINETTÄ-O 3

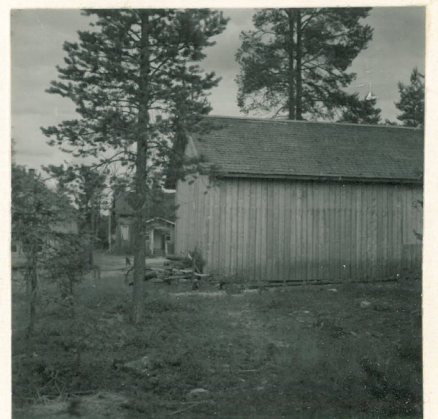
193

F. 20363

20364

20365

20366

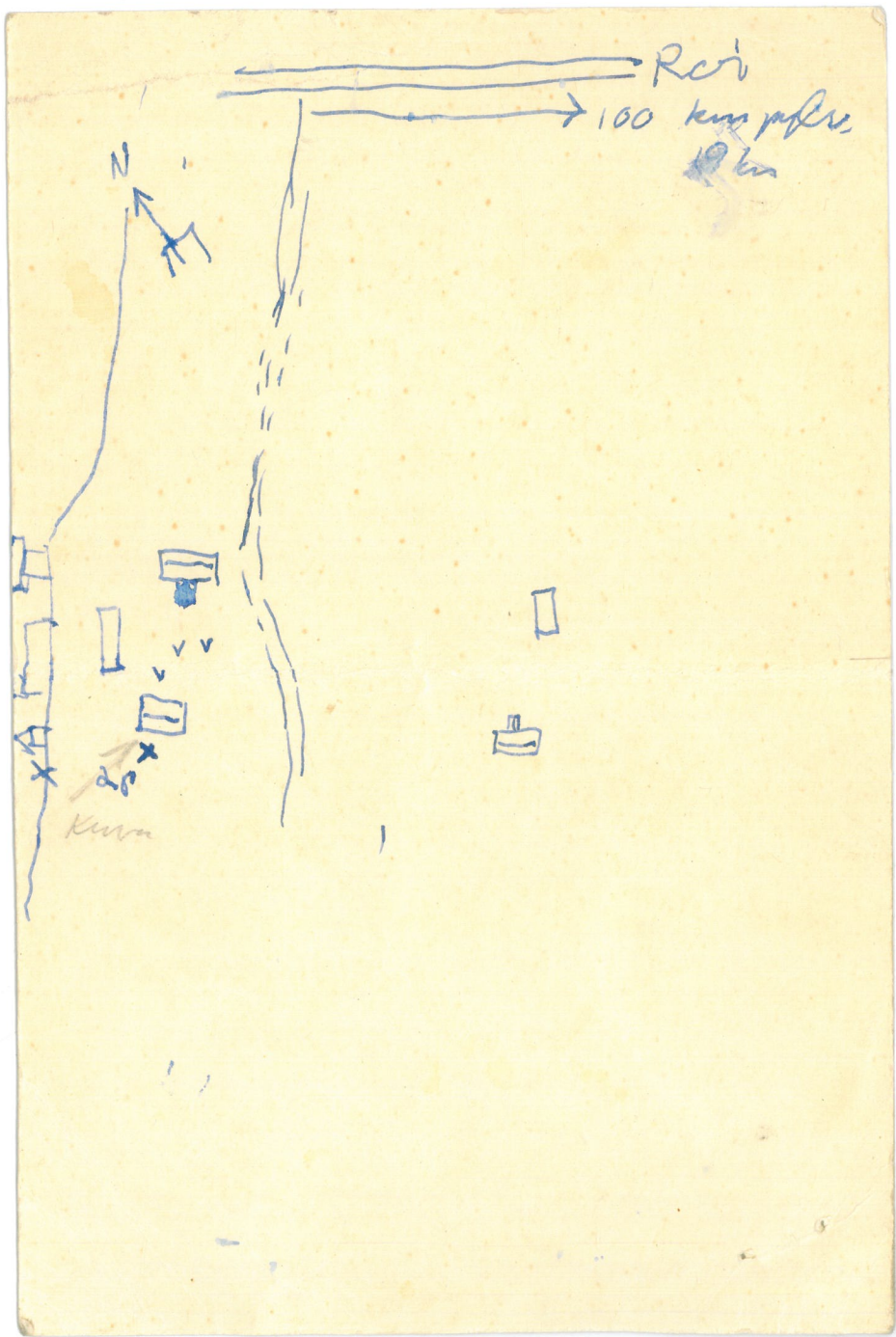
T. A. Ylämäärä (KORKALLO-A:n alap.)
Alustava luettelo
L. A. Ylämäärä 1953

6) Kivakoukkuja R.M. 33:1

omist. Viljo Tormänen
or. Sivetti

193

1. Kivi-kätkä	} Huutonen k. lla
2. Pitkät teelmä	
3. — — —	
4. Kourut	
- d. Viljo Tormänen ja Kujasti Remm
A.E-E -54

194

Kylä: Sinettä
Talo: Alatalo RN:o 33:
Omist: Albert Ylikunnari
Os: Sinettä

SINETÄN KANSAKOULULLA: teelmä, löydetty 1953.

KM 13806, inventointilöydöksiä 1955.

Inventoinnin 1955 tarkastuksen aikana oli Ylikunnarin talossa kotona emäntä, joka ei tiennyt varmuudella Sinetän koululle toimitetun esineen löytöpaikkaa, mutta arveli todennököisimmäksi löytöpaikaksi asuinrakennuksen luoteispuolella sijaitsevaa peltoa. K.o. pelto on Ounasjoen länsirannalla suojaisassa notkelmassa kahden mäen välissä, ja sen länsilaidassa olevan perunapellon vaosta löytyi tarkastuksessa pari kvatsia (13806). Pinnasta päätellen pellon maa oli savimultaa.

Valokuvat:

- 1-2) panoraama otettu löytöpaikan notkelman länsipuolella olevata mäeltä kohti itää. Etualalla e.m. perunapello, taustalla oikealle virtaavaa Ounasjokea, oikealla Ylikunnarin asuinrakennus.
- 3) Ylikunnarin asuinrakennus kaakosta, Rovaniemeltä Kittilään johtavalta maantieltä kuvattuna. Lähellä on 19 km pylvä.

A. E-E. 1956

SINETTÄ-O 4 194

F. 20367

20368

20369

(KORKALO - Ainko)

7) Kortalo

omist Albert Mikkonen

os. Sieltä

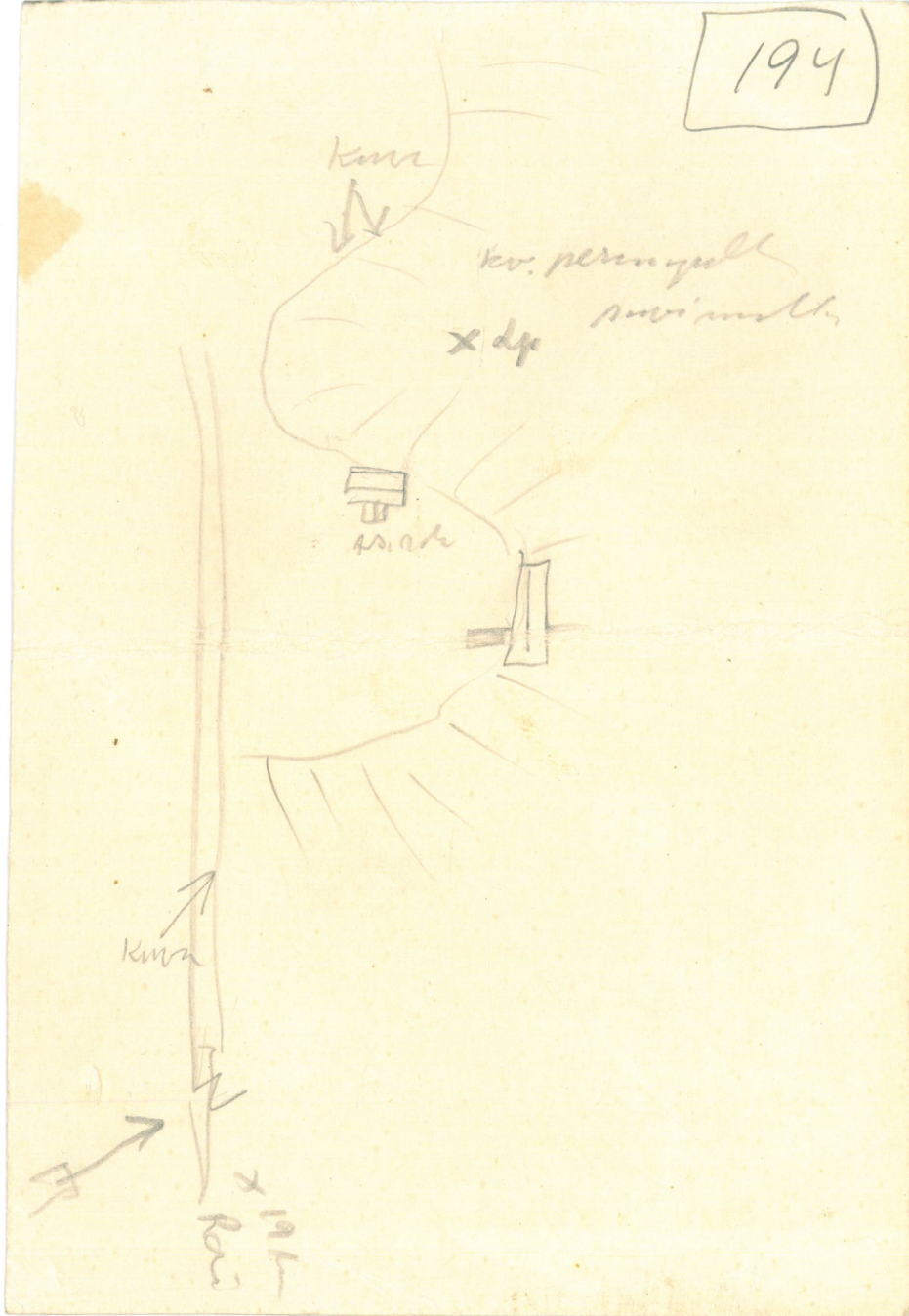
R.M. 33:—

19 pöytä. 100 m Sieltä-pöytä
oik. puolel.

Teelmä t. 1953

Sieltä k:lla

194

SINETTÄ-0 5.

195

(Rovaniemi, kartta 5)

Kylä: Sinettä
Talo: Tarsaranta RN:o 31:21
Omist: Tarsarannan perikunta
Os: Sinettä

KM 8807:20 "löydetty Sinetästä Tarsarannan talon pellosta n. 30 vuotta sitten" / Tamelander 1927.

Löytötiedosta ilmenee, että esine on löydetty vuosisadan vaihteen paikkeilla tai sitä ennen. Inventoinnissa 1955 saamani tiedon mukaan siihen aikaan on ollut vain yksi Tarsarannan talo eli RN:o 31, jolla on sijainnut Sinetän saha. Paikka on välittömästi Sinettäjoen suun eteläpuolella. Talossa ei tiedetty k.o. löydöstä mitään enkä katsonut asialliseksi ryhtyä perusteellisemmin tarkastelmaan aluetta, koska sahalaitoksen olemassaolon vuoksi sen maastoa on aikojen kuluessa rakennuksilla yms. muuteltu melkoisesti.

SINETTÄ-0 6.

196

Kylä: Sinettä
Talo: Mäkirinne
Omist: Juho Hotelainen
Nyk.asukas: poliisi Johan Nylander
Os: Sinettä

SINETÄN KANSAKOULULLA: tuuramainen kirves, "löyt. kasööri M. Remsu noin v. 1939 Sinetän kylän Mäkirinne-nimisen talon pellosta, Sinettäjoen sillasta n. 300 m. itään.

KM 8807:21 "löydetty Sinetästä Mäkirinteen tilan Hautalan vainiolta Sinettäjoen rannalta (lahj. kaup. Mikko Remsu)"/ 1927.

Inventoinnissa 1955 tutustuin Sinetän kansakoulun op. Eino Hyvösen opastuksella pintapuolisesti paikkaan. Mäkirinteen nyk. asukkaat eivät ole tietoisia k.o. löydöistä, eikä kiireen vuoksi ollut tilaisuutta perusteellisemmin tarkastaa maastoa. Joka tapauksessa lienee

varmaa, että molemmat yllä mainitut löydökset ovat peräisin välittömästi Sinettäjoen suun pohjoispuolella olevalta 'Hautalan vainio' nimiseltä peltoalueelta..

Valokuvat:

1-3) panoraama otettu Rovaniemi-Kittilä maantietä Rovaniemen suuntaan. Keskikuvassa latojen ja Sinettäjoen mutkan takana 'Hautalan vainio', oikealla Sinettäjoen silta; joki virtaa vasemmalle.

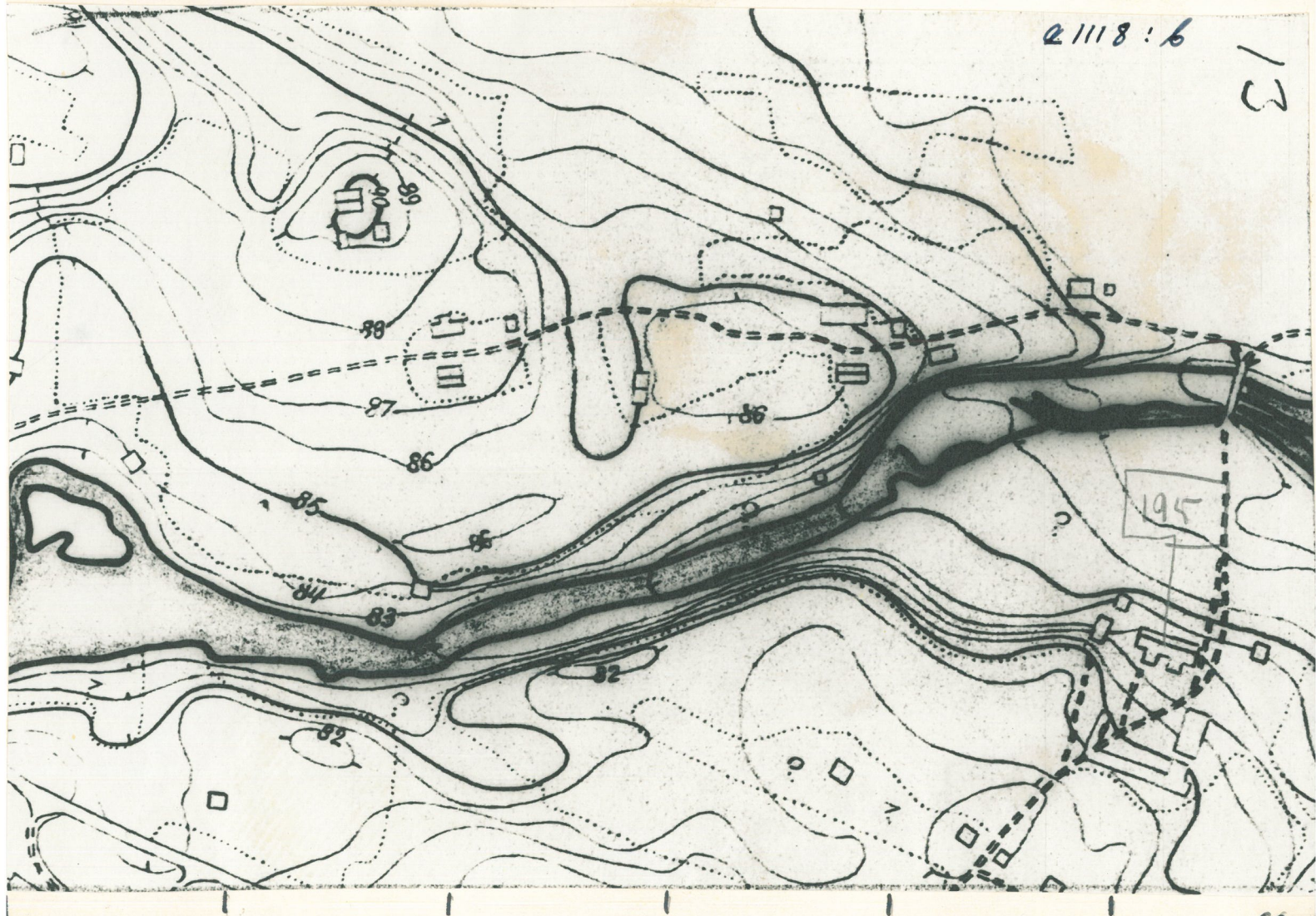
A. E-E. 1956

F. 20475

20476

20477

21118:6

13

8807:20 kiviesine
Sinetistä Tarsarannan tl pellosta n. 30²¹
sitten. Tamelander -27

Saka

ei tunneta

5

8) Tarsaranta RN:o 31:24

omist. Tarsaranta perhe

Suutla

195

Kylä: Sinettä
Talo: Suvanto RN:o 30
Omist: Evaliina Lindroth
Os: Sinettä

KM 8807:22, "löytänyt talonisäntä Matts Lindroth Sinetästä Suvannon talon pellolta Ounasjoen länsirannalla. Samasta paikasta oli löydetty toinen esine, jonka joku separaattorikauppias oli vienyt Helsinkiin" / 1927.

Inventoinnissa 1955 tapasin em. esineen löytäjän vaimon, joka ilmoitti muistavansa löytöpaikan. Paikka sijaitsee koillisrinteessä Suvannon rakennusten ja Ounasjoen länsirannan puolivälissä, luonnokseen merkityssä kohdassa pellon reunassa. Alue on hiekkamaata, mutta koska pelto oli tarkastuksen aikana heinän peitossa ei maasta voitu erottaa kulttuurijäännöksiä. Sijainti viittaa kuitenkin asuinpaikkaan.

Valokuvat:

1-3) panoraama otettu Suvannon rakennusryhmän (vas.) ja Ounasjoen (oik.) välisestä rinteestä kohti pohjoista. Vasemmalla emäntä Evaliina Lindroth seisoo esineen 8807:22 löytökohdalla. Taustalla Ounasjoki virtaa oikealle.

A. E-E. 1956

KM 10899 "löytänyt Matti Väyrynen ..... Sinetän kylän Kantolan torpan maalta, Rovaniemi-Kittilä maantien 21 km pylväästä 200 m. Kittilään ja maantiestä 10 m länteen. " / 1938.

Inventoinnissa 1955 tarkastelin Sinetän löytöpaikkoja Sinetän kansakoulun opettajan (Hyvönen) kanssa. Em. esineen löytäjän asuntoon on myöhemmin muuttanut uusi perhe, joka ei ole tietoinen löydöstä ja km-ylväät on muutettu vuoden 1938 jälkeen, joten emme pystyneet enää määrittelemään ~~ma~~astossa löytökohtaa. Joka tapauksessa se sijaitsee Sinetänsuvannon löytölähiön eteläosassa, kansakoulun pohjoispuolella. Alue on hiekkaisen vaaran etelärinnettä.

A. E-E. 1956.

SINETÄNSUVANTO

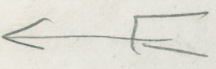

F. 20344

20345

20346

15 21118:a

600 m

KM 8807:22 tuura 13)

217

L. talonisäntä Matts Fredrik Lindroth Sinetäs-
tä Suvannon tl. pellostä Ounasjoen länsirannal-
la. Samasta paikasta oli löydetty toinen esin-
jonka joka separ.kaupp. oli vienyt Helsinkiin
1927. Tamelander 1927

em. iiti muisti että kaapp-jän lout.

Suvanto RNis 30

omst. Eveliina Lindroth.

oo. Sinetti

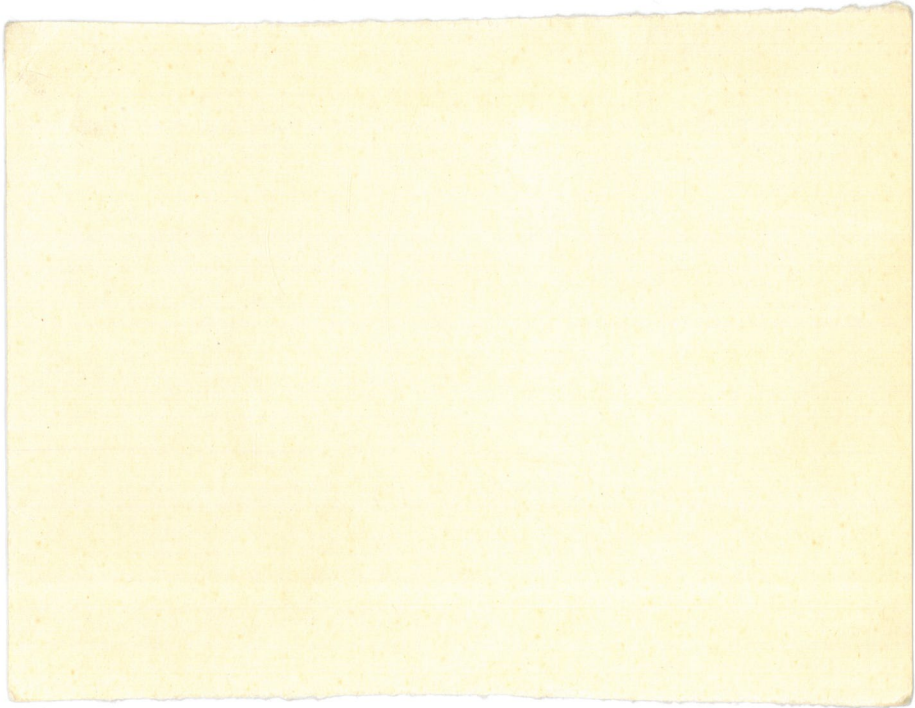
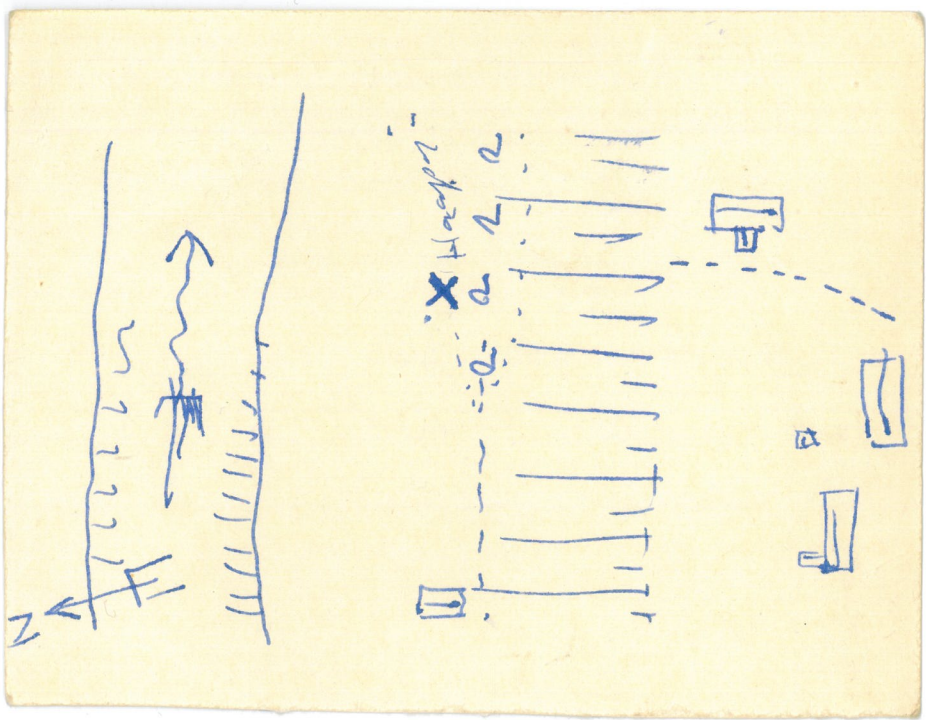
KM 10899 reikäkirves

L. Matti ~~Vuorinen~~ Väyrynen, joka asuu S:n
Sinetässä, 7.9.38 Ounasjoen Sinetän kl.
P. Kantalän torpan maalta. Ip on Roi-Kitt-
maantien 21 km pylvästä 200 m Kittilään p
ja maantiestä 10 m länteen. Esinex l. pelto
töissä, Maa on punertavaa multamaata, jossa
oli runsaasti kiviä, Esine oli punertavassa
mullassal ~~Kätkä~~ Lähellä on löyt. muitakin
kiviesin. joita ainakin 1 on KM:ssa

Roi paikallispäälliköltä 100:- -38

12)

199

229

Kylä: Sinettä
Talo: Santamäki RN:o 69:3
Omist: Eino Tuisku
Os: Sinettä, Lehtojärvi

KM 10932:1-7 "löydetty Santamäen talon maalta peltotyötä suoritettaessa"
Verif. / 1938.

KM 13810:1-6 saatu Santamäen talosta inventoinnissa 1955.

Yllä lueteltujen esineiden löytöpaikka, Santamäen talo, sijaitsee Lehtojärven eteläpään länsirannalla. Talossa ei pystytty määrittämään yksityisten esineiden löytökohtia, mutta isäntä osoitti minulle päärakennuksen etelä-, -pohjois-, ja itäpuolelta kohdat 1 - 3, joista hän muisteli löydetyn kiviesineitä peltotöissä. Mainitut kohdat vastaavat melko tarkasti KM 10932:1-7 verifikaatin luonnokseen merkittyjä löytökohtia. Näiden lisäksi isäntä ilmoitti, että pellon reunasta, päärakennuksesta 30-40 m luoteeseen olevasta kohdasta 4 oli löydetty hiiltä. - Kaikki mainitut kohdat ovat loivassa koillisrinteessä, joka on hienoa hiekkamaata ylempänä ja mutamaata rannan lähellä.

Valokuvat:

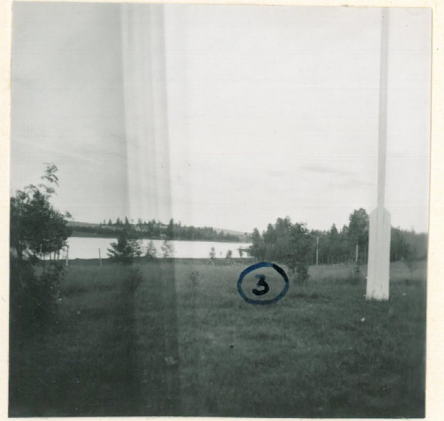
- 1-2) panoraama otettu Santamäen päärakennuksen pohjoispuolelta pellolta kohti kaakkoa. Vasemmalla Lehtojärvi ja Sinetänsalmi, oikealla Santamäen päärakennus. Keskellä miehet seisovat kohdalla (2), josta on löydetty kiviesineitä, kuvan oikeassa reunassa kohta (4), josta on löydetty hiiltä.
- 3) Otettu Santamäen pihasta kohti itää; taustalla Lehtojärvi ja Sinetänsalmi. Lipputangon takana on pellolla löytökohta 3.
- 4) Otettu metsän reunasta Santamäen rakennuksista lounaaseen, kohti itää. Vasemmalla Santamäen asuinrakennus, taustalla Lehtojärvi. Edustalla pellolla kohta (1), josta on löydetty kiviesineitä.

SINETÄNSALMI

F 20351

20352

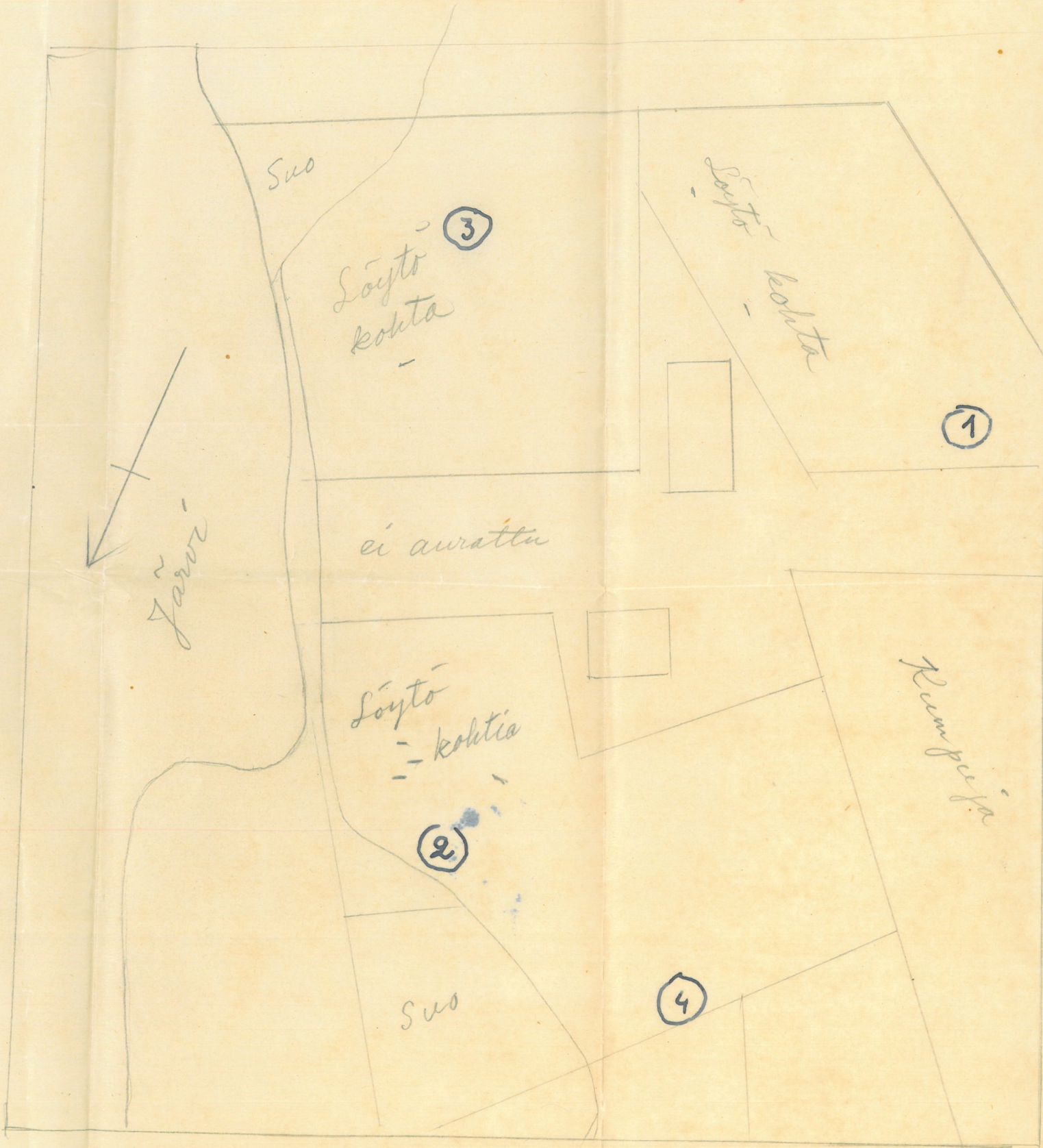

20350

F. 20349

10.932, 1-7

261

Top. 2643 05

KONTOJÄRVI 1.

(Rovaniemi, kartta 2)

Kylä: Marraskoski
Talo: Maununiemi RN:o 132
Omist: Perikunta Alajärvi
Os: Rovaniemi, Marraskoski

x = 1050

y = 5830

z = n. 115 / t. e.

345 KM 13803:1-4 inventointilöydöksiä 1955

574 KM 19370:1-2 / Kun. Saarnola 1978

Inventoinnissa 1955 todettiin Kontojärven itärannalta, Maununiemen pihaan johtavalta sivutieltä, joukko kvartsi-iskoksia (13803). Löytöpaikka on tasaisessa notkelmassa, muutaman metrin päässä rannasta ja 1-2 m vedenpinnan yläpuolella. Koko alue ympäristöineen on hienoa hiekkamaata.

Maununiemen talossa ei oltu tietoisia aikaisemmista kiviesinelöydöksiä, ja mahdollista onkin, että inventoinnissa pomittujen löydösten perusteella määriteltävä asuinpaikka-alue ei ulotu metsän ulkopuolelle talon pelloille.

Valokuvat:

- 1) otettu Maununiemen pihaan johtavalta sivutieltä kohti lounasta. Löydöksiä tavattiin tieltä vesilätäkköjen ympäristöstä ja läheltä kohtaa, jossa kuvassa näkyy kävelemässä ihmisiä. Taustalla Maununiemen asuinrakennus ja oikealla Kontojärvi.
- 2) otettu Maununiemen pihasta kohti koillista. Löytöpaikka on kuvan oikeassa reunassa näkyvällä tiellä lahdelman kohdalla. Vasemmalla Kontojärvi.

A. E-E. 1956

262 →

Inventoinnissa 1955 saadun tiedon mukaan Kontojärvessä Maununiemen rakennusten kohdalla sijaitsevassa Kojusaarella on lappalaisten hautoja. Tarkastuksessa, jota sade pahoin häiritsi, todettiin saarella metsikössä pari epämääräistä matalaa kiviröykkiötä, jotka olivat osittain sammalen peittämiä. raunioiden läpimitta oli 1-2 m.

A. E-E. 1956

Työ. 2643 05
 $x = 1066$
 $y = 5750$
 $z = m. 112 / t.m. 6.$

F. 20473

20474

4 km

266

Kylä: Ylikylä
Sos.dem. naisyhdistyksen lomakotialue
Omist: Sos.dem. naisyhdistys
Os: Rovaniemi

KM 13813 inventoinnista 1955.

Saatuani inventoinnissa 1955 e.m. kiviesineen vaakamestari J. Lehtiöltä tarkastin löytöpaikan, joka sijaitsee Sos.dem. naisyhdistyksen lomakotialueella, 5,5 km Rovaniemen kauppalasta Sinettään päin ja maantieltä n. 400 m Ounssjoen rantaan päin. Lehtiö oli ilmoittanut esineen löytökohdan olevan 40 m länteen päärakennuksesta suuren petäjän kohdalla ja esine oli tavattu aitaan tehtäessä kankaalta, maan sisästä. Löytökohta oli helppo paikallistaa Lomakodin pihassa Lehtiön antaman ilmoituksen perusteella luonnokseen merkittyyn kohtaan. Tällä kohdalla on metsäisen rantatörmän yläpuolella pienehkö tasaane kankaalla, jota on käytetty hyväksi Lomakodin pihan paikkaa valittaessa. Maa on kuivaa hiekkaa. - Tarkastuksen aikana sade häiritsi huomioimisessa joka ehkä vaikutti sen, että kulttuurijäänöksiä ei todettu vaikka paikka muuten sijaintinsa ja korkeutensa vuoksi viittaa asuinpaikkaan.

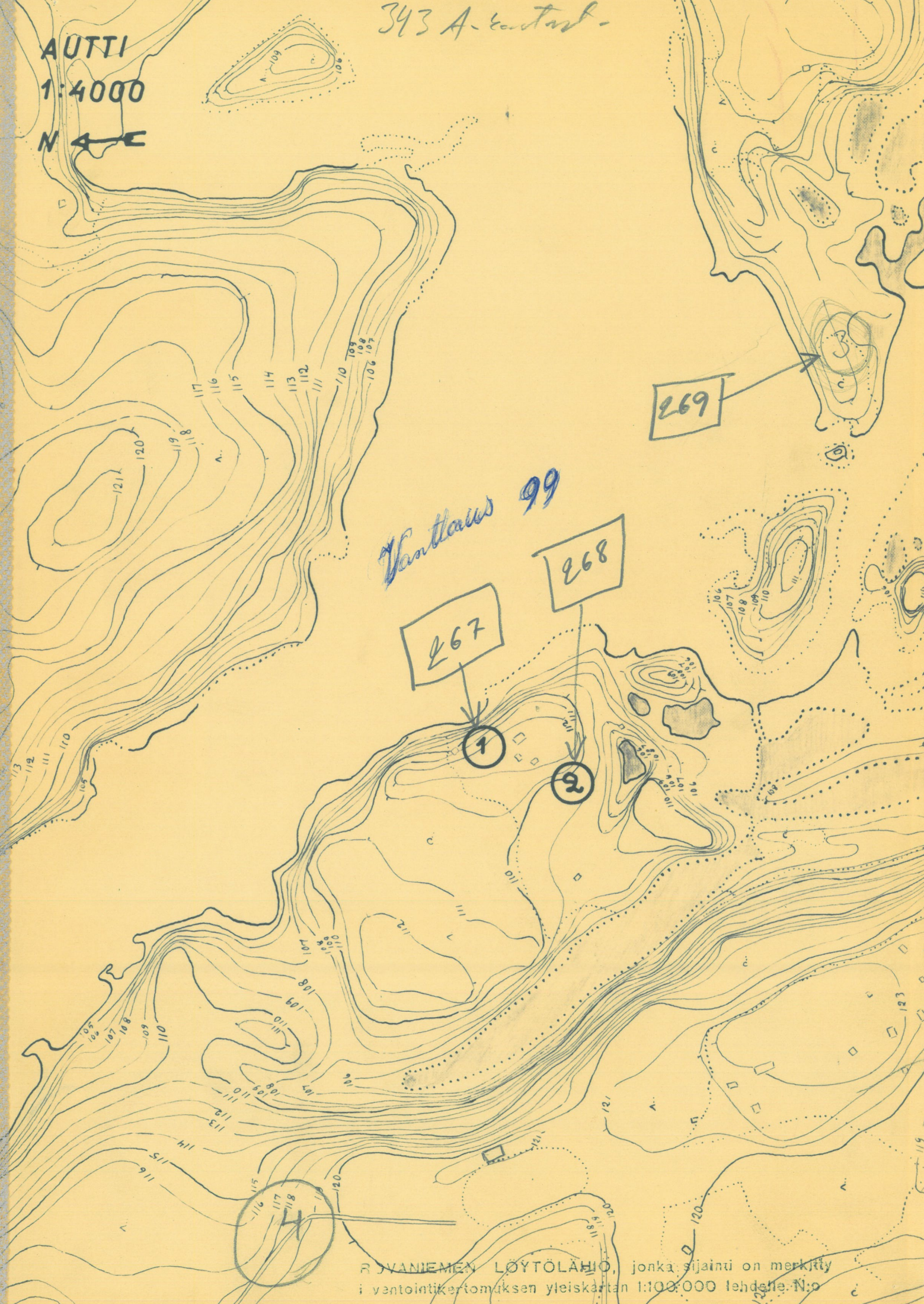
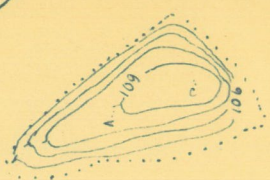
A. E-E. 1956

343 A. east part.

AUTTI

1:4000

N E

Vanhaus 99

267

268

269

4

R. J. VANNIEMEN LÖYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty i ventointikertomuksen yleiskartan 1:100,000 lehdelle N:o

267

AUTTI 1. Juurakkaniemi (Rovaniemi, kartta 12)

Kylä: Autti / Kemihaara
Talo: Ala-Niskala RN:o 16:3
Omist: Väinö Niskala
Os: Autti

KM 13814:1 inventointilöydöksiä vuodelta 1955.

Inventoinnissa 1955 ilmoitti Väinö Niskala, että hän oli n. vuonna 1950 todennut maan sisässä "tulisijan" paikalta, joka on n. 50 m asuinrakennuksesta luoteeseen 'saunapellon' notkelmassa. Pelto on tällä kohdalla hienoa hiekkaa, jota isännän ilmoituksen mukaan jatkuu n. 1 m:n syvyyteen. Inventoinnissa löytyi paikalta runsaasti kvartsin palasia (13814:1).

Valokuva (kuvaliite):

1) otettu pellon reunasta Ala-Niskalan pihan luoteispuolelta kohti itää; keskustassa, aidan edustalla seisoo Väinö Niskala toteamansa "tulisijan" kohdalla, josta löytyi myös kvartseja; oikealla Ala-Niskalan asuinrakennus ja taustalla vasemmalle virtaavaa Kemijokea Auttijoen suun kohdalla.

268

AUTTI 2. Juurakkaniemi

Maanomistussuhteet kuin ed.

KM 13814:2-3 haettu inventoinnissa 1955 Tennilän kotiseutumuseosta
- :4 Väinö Niskala löytänyt v. 1955
- :5 Väinö Niskala löytänyt v. 1951

ILMOITUKSEN mukaan löytynyt aikaisemmin viereisen kuvan osoittamaa muotoa oleva "nuija", joka on hävinnyt, halkaisijan mitta oli ollut Väinö Niskalan muistin mukaan n. Ø 15-20 cm.

Yllä luetellut esineet on löydetty Ala-Niskalan asuinrakennuksesta 60 m loun. olevasta pellon notkelmasta, joka on hienoa hiek-

kamulta. Tarkastuksen aikana pellolla kasvoi perunaa joten maan pinta oli vakojen kohdalla näkyvissä, mutta mitään kulttuurimaan jäännöksiä tai esim. kvartseja ei ollut havaittavissa.

Valokuva (kuvaliite)

2) otettu pellolta Ala-Niskalan rakennusryhmän länsipuolelta kohti kaakkoa. Väinö Nskala seisoo kuvassa kohdalla, josta useimmat em. esi-
neet on löydetty, taustalla vasemmalle virtaava Auttijokea, joka muuta-
man kymmenen metrin päässä vasemmalla yhtyy Kemijokeen.

W. N. 1962

269

AUTTI 3. "lappalaisten asuntopaikka"

Ala-Niskalan talossa ilmoitettiin myös, että Auttijoien suun itäpuolel-
la, siis ko. löytölähiön kaakkoiskulmassa, on ollut "lappalaisten
asuntopaikka". Tarvittavan veneen puuttumisen vuoksi paikalla ei käyty
inventoinnin 1955 yhteydessä.

A. E-E. 1956

AUTTI

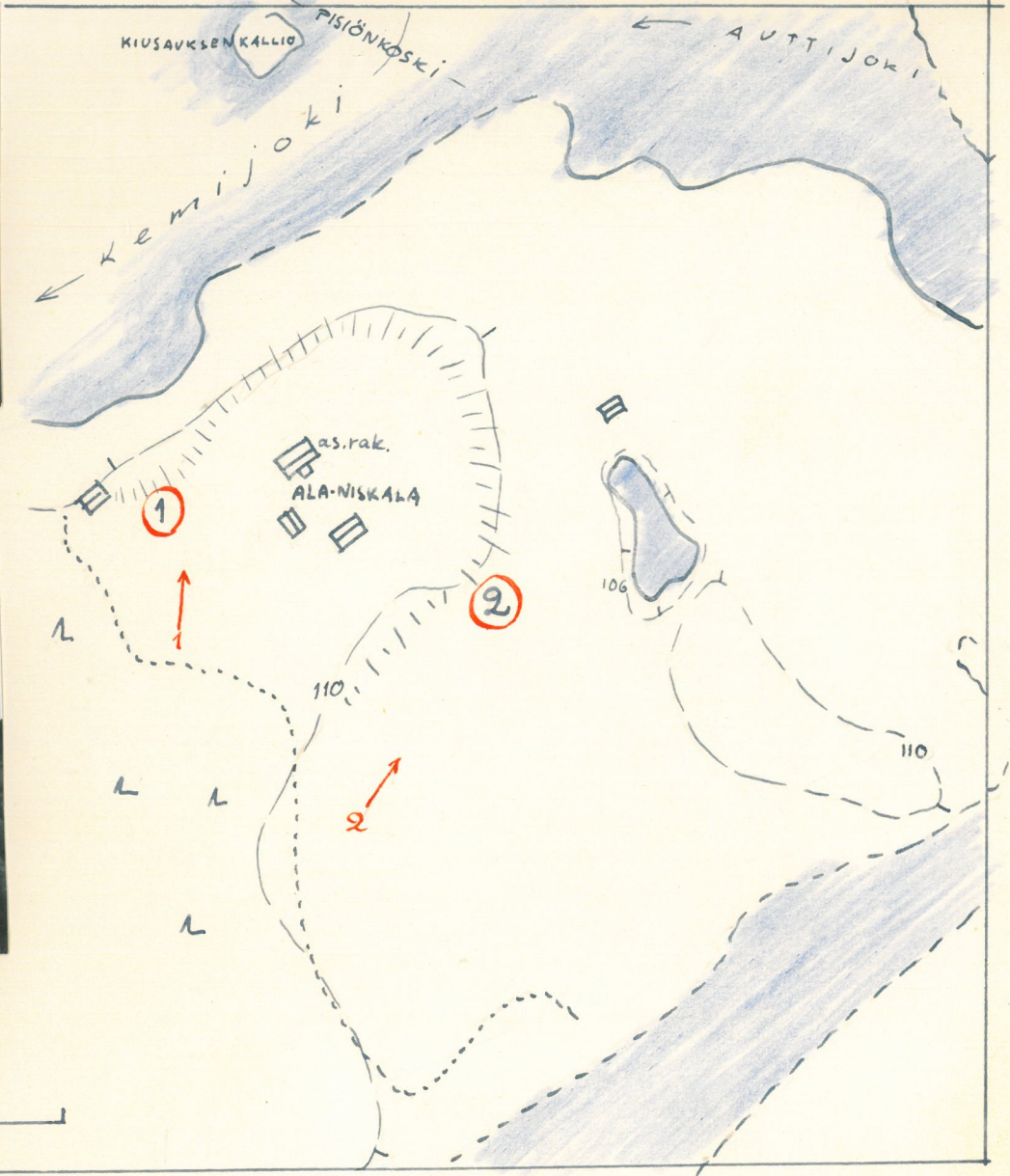
A. ERÄ-ESKO 1957

Kuvat 1 F. 20376

2 F. 20377

JUOTAS

1:4000

312 B

271

272

273

274

ROVANIEMEN LOYTYLÄHTÖ, jonka sijainti on merkitty
i vektorikarttamuksen yleiskartan 1:100 000 tehdelle N:o

Kylä: Pekkala/ Kemihaara
Talo: Jokirinne RN:o 241
Omist: Nestori Hiltunen
Os: Säpsä/ Kemijoki

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA katkennut kivitaltta, löyt. Nestori Hiltunen.

Inventoinnin 1955 yhteydessä tarkastettiin yllä mainitun esineen löytöpaikka, joka sijaitsee n. 60 m Jokirinteen talon asuinrakennuksesta koilliseen, korkean rantatörmän päällä pellon reunassa. Löytökohta on hiekkamaata ja 120 m:n korkeuskäyrän yläpuolella. Pintapuolisessa tarkastuksessa ei voitu todeta mitään esihist. asuinpaikkaan viittaavaa, koska paikka oli kasvavan heinän peittämä. Myöskään aivan viereisen pellon kynnöksen pinnasta ei erottunut kulttuurimaata tms.

Valokuva (kuvaliite):

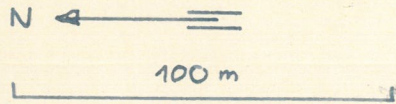
Otettu Jokirinteen pihasta kohti koillista, miehet seisovat esineen löytöpaikalla (1). Taustalla vasemmalle virtaavaa Kemijokea ja Säpsänkoski.

A. E-E. 1956

JUOTAS

A. ERÄ-ESKO 1955

F. 20378

Leemiijoki →

100 105

110

115

120

1

JOKIRINNE

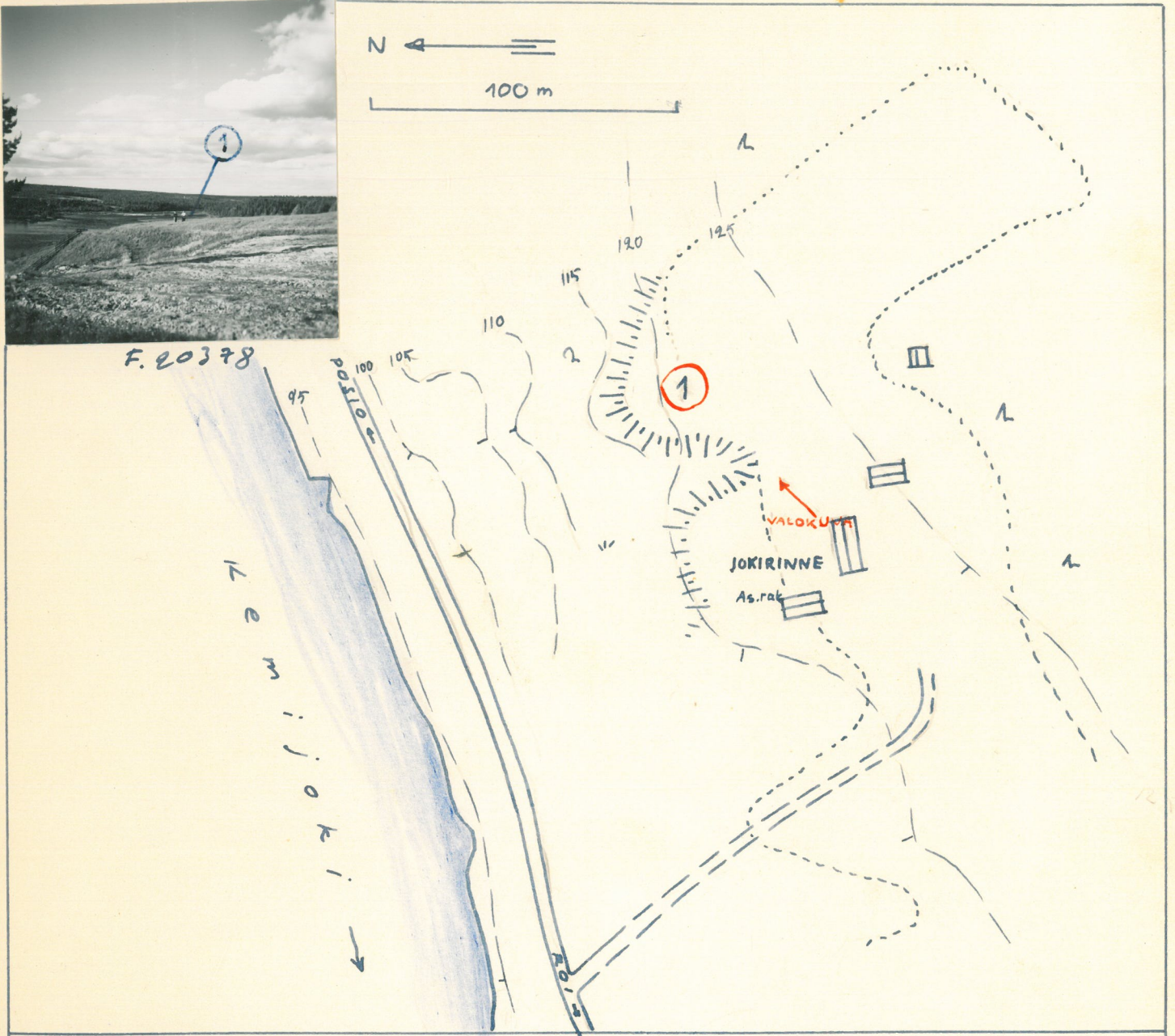
As. rak

VALOKU

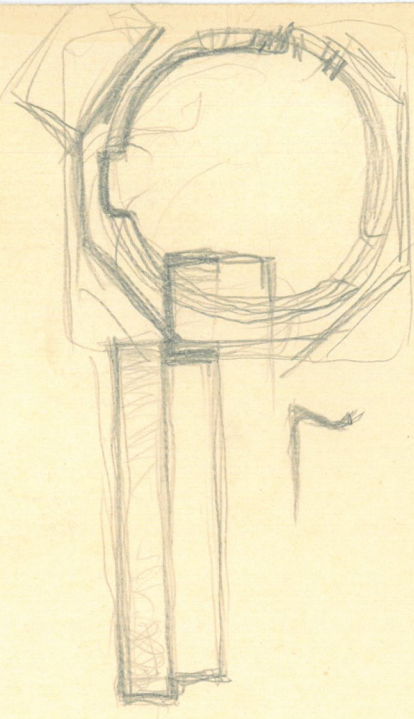
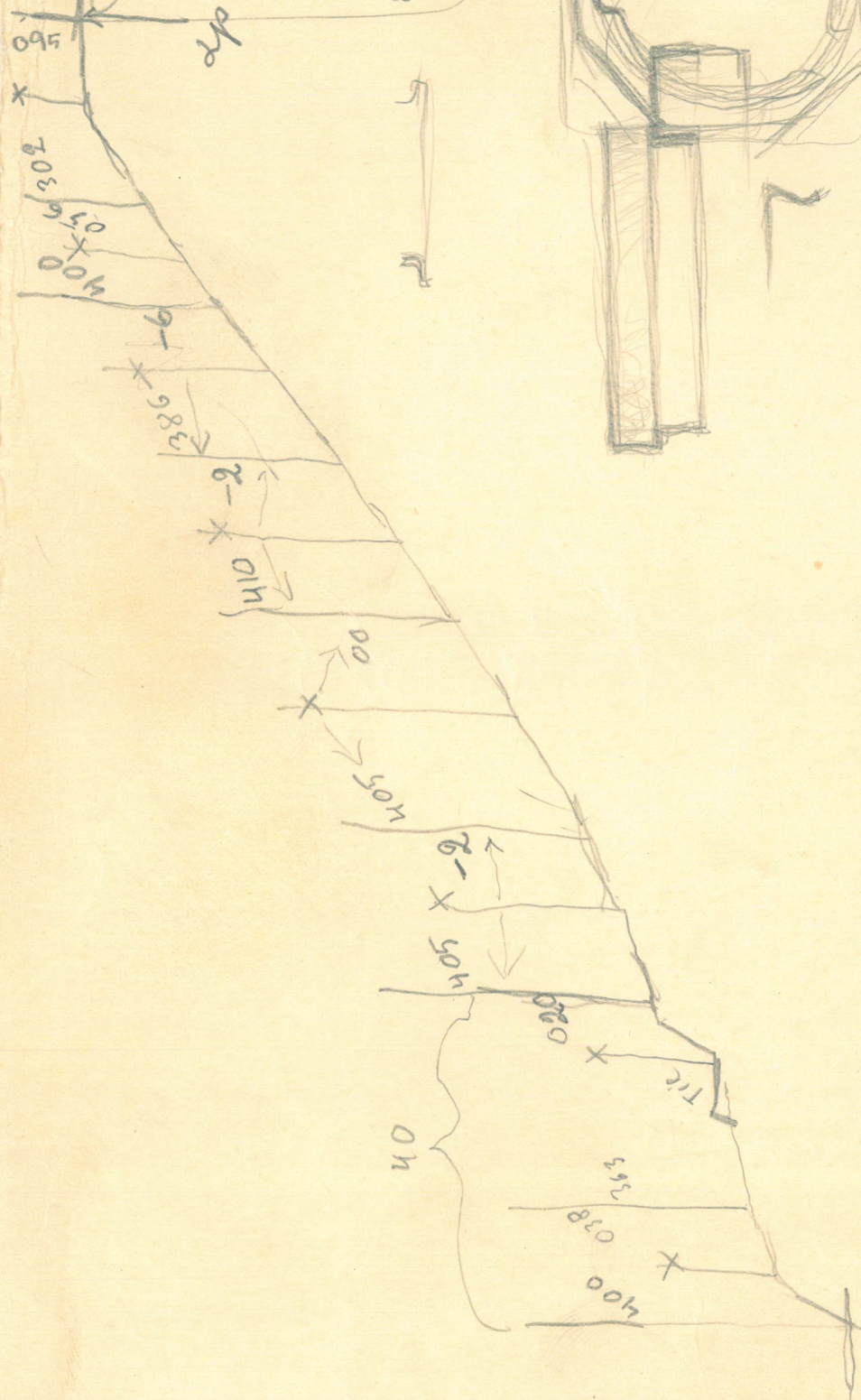
II

I

I

Judas

Kylä: Pekkala / Kemihaara
Talo: Mikkola RN:o 114
Omist: Frans Härkönen
Os: Säpsä

Inventoinnin 1955 yhteydessä sain kuulla Mikkolan isännältä, että "ennen sotia on löydetty tulisijoja" maantien vierestä pellolta Mikkolan rakennusten koillispuolelta, luonnokseen merkitystä kohdasta (2). Samoilta kohdilta kerrottiin löydetyn myös sittemmin hukkaantunut kivikirves. Ilmoitettu paikka on matalan terassin päällä, parin kolmen metrin päässä Posion maantiestä etelään. Pelto on loivaa rinnettä ja hienoa hiekka-multaa, jossa tarkastuksen aikana kasvoi perunaa. Vakojen välistä ei löytynyt mitään kulttuurimaan jäännöksiä. - Korkeus 100 m.
Valokuva (ks. seur.)

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA kivitaltta, löydetty syksyllä 1954.

Em. esine ilmoitettiin löydetyn luonnokseen merkityltä kohdalta maantien ja Kemijoen etelärannan väliseltä pellolta. Samalla pellolla oli ollut myös "tulisija". Inventoinnin 1955 tarkastuksessa pelto oli oraan peittämä, eikä maata voinut perusteellisemmin tutkia, mutta ainakaan pellon laidoilta ei näkynyt merkkejä kulttuurimaasta. - Korkeus 100 m.

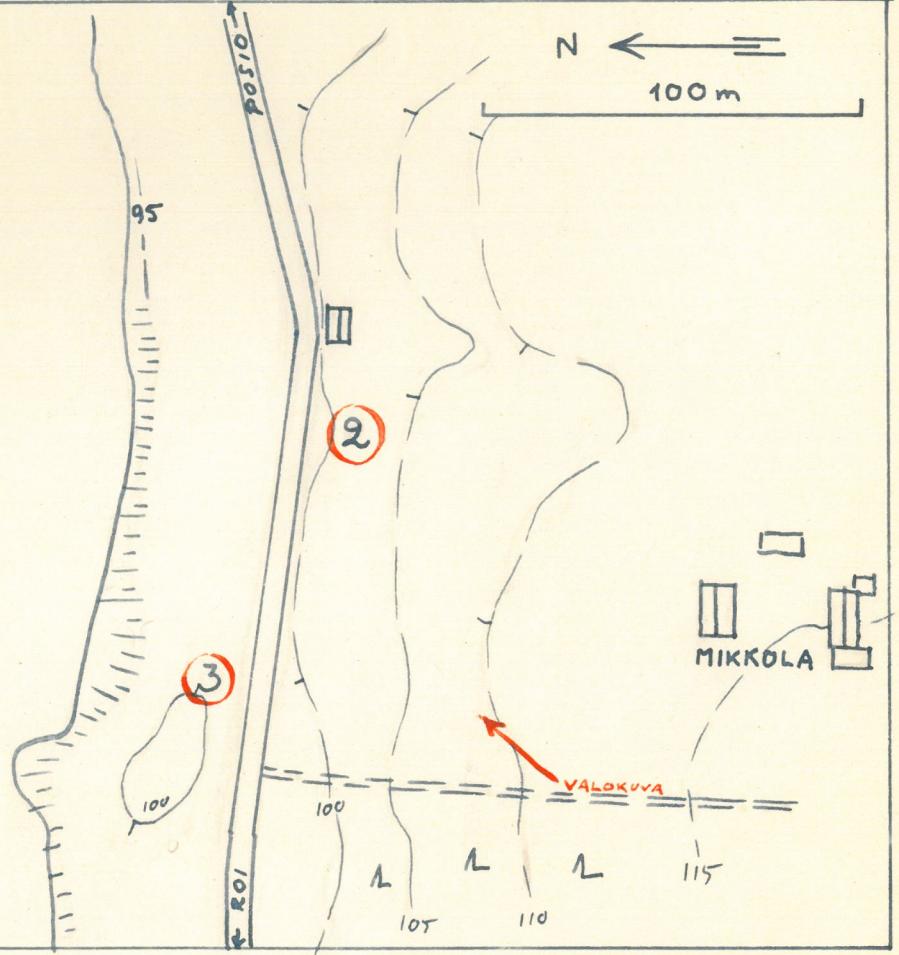
Valokuva (kuvaliite):

otettu valtamaantieltä Mikkolaan johtavalta sivutieltä kohti koillista; vasemmassa reunassa löytöpaikka JUOTAS 3 ja oikeassa JUOTAS 2. Kemijoki virtaa vasemmalle, taustalla Säpsänkoski.

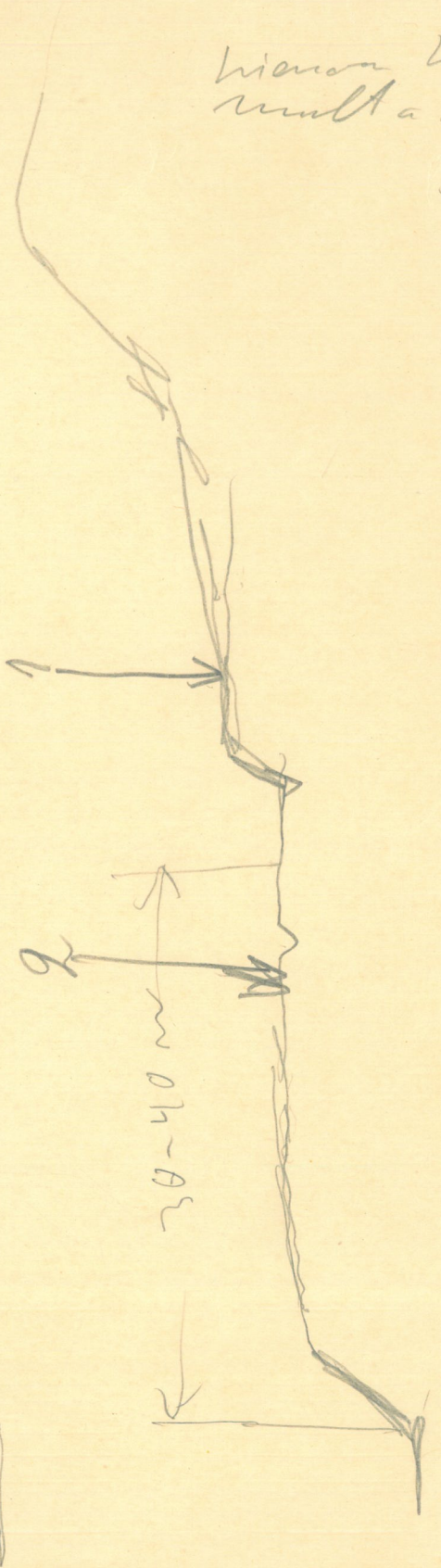
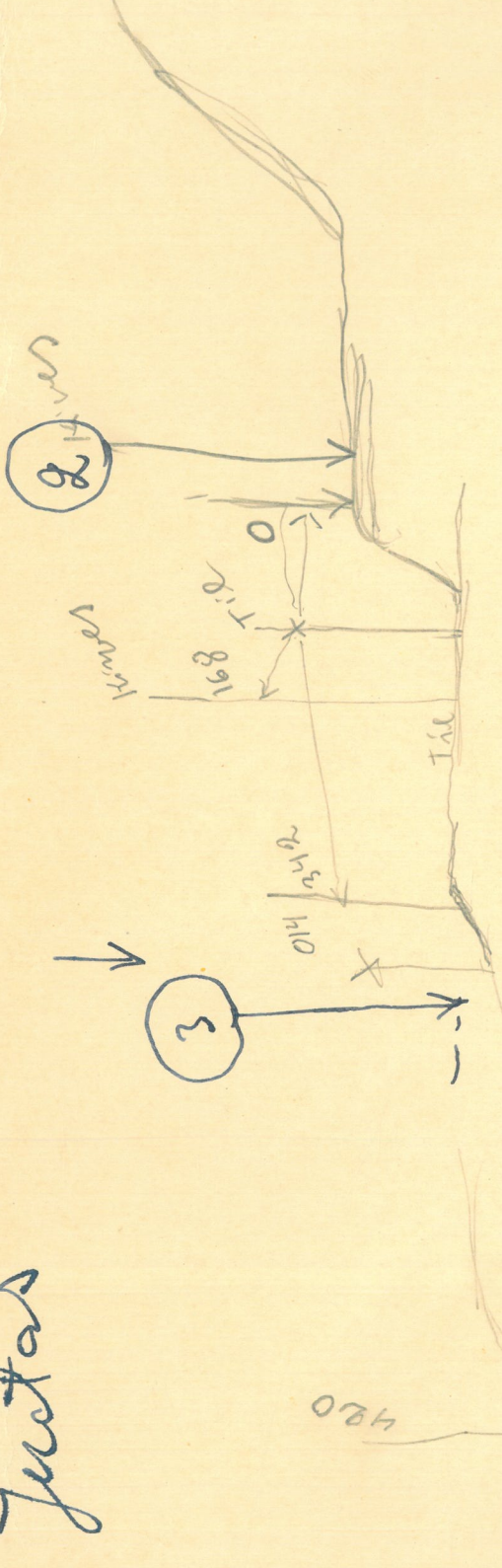
F. 20379

Kemijoki
 ↓

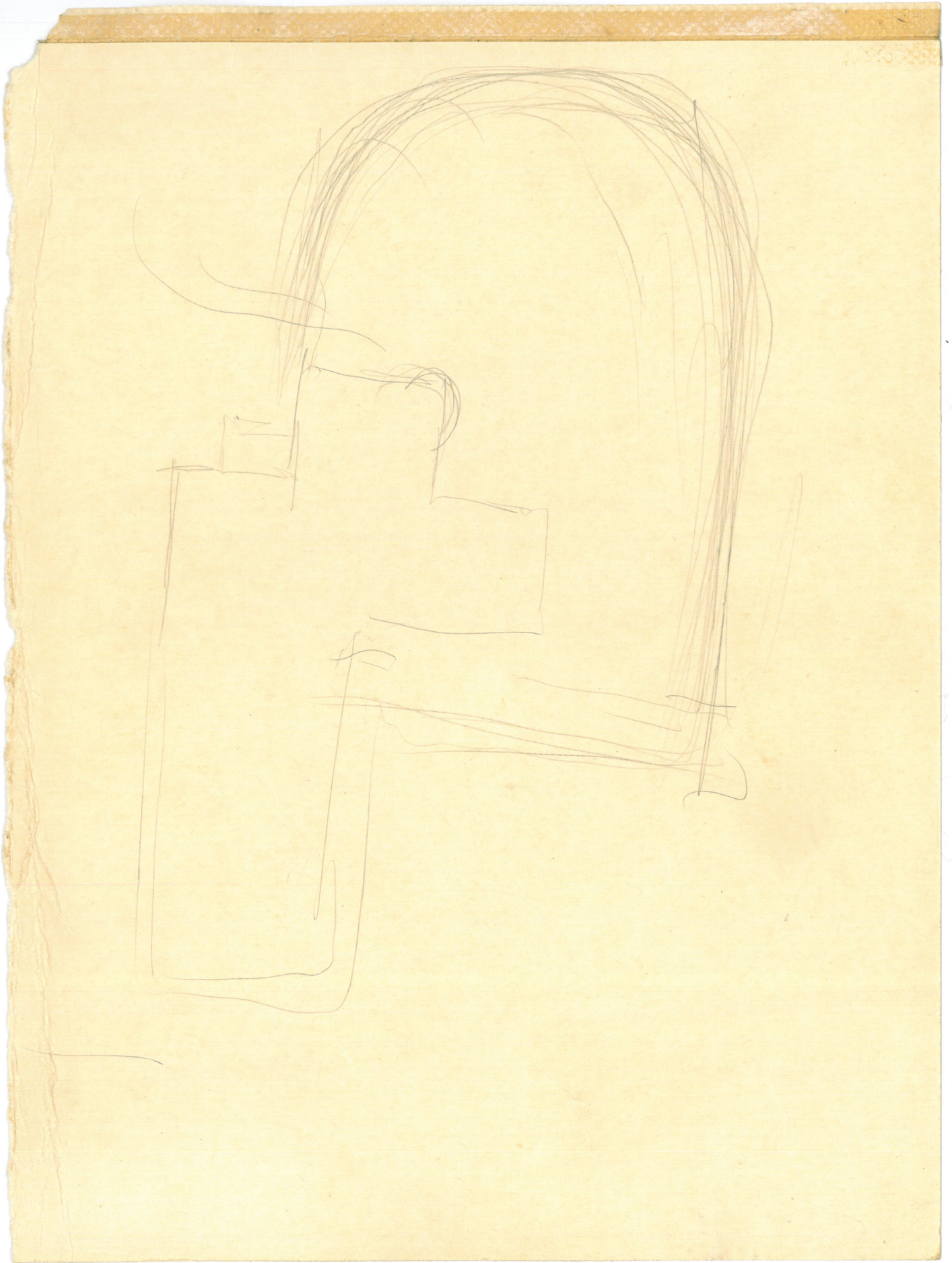
Judas 2)

Wieder wieder
mull an

Judas

480

Kylä: Pekkala / Kemihaara
Talo: Välitalo RN:o 111
Omist: Albi Merkkiniemi
Os: Kemijoki, Säpsä.

JUOTASNIEMEN KANSAKOULULLA kiviesineen puolikas, löyt. Albi Merkkiniemi.
KM 13818 inventointilöydös 1955.

Juotasniemen kansakoulun esine ilmoitettiin löydetyn 6.6.1955
Kemijoen etelärannalla olevalta perunapellolta Merkkiniemen asuinra-
kennuksen ja joen rannan välistä, luonnokseen merkityltä kohdalta (4).
Löytöpaikka on loivaa pohjoisrinnettä ja hienoa hiekkamultamaata.
Inventoinnissa samalta pellolta löytyi kvartsin kappale (13818), muita
kulttuurijäännöksiksi katsottavia merkkejä ei maasta todettu. - Korkeus
100 m.

Valokuva (kuvaliite):

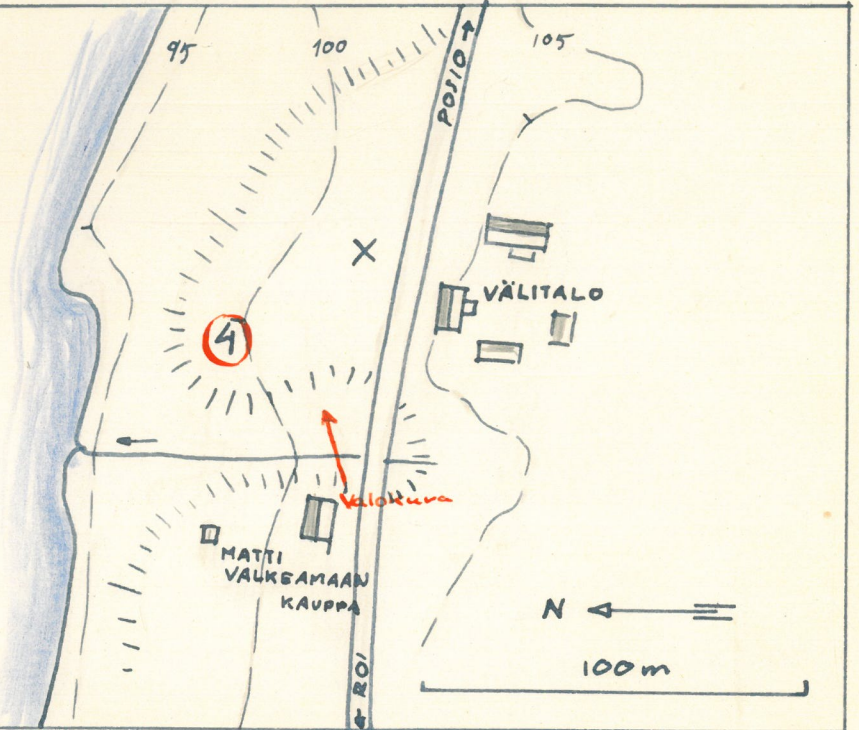
otettu Valkeamaan kaupan luota kohti itäkoillista. Albi Merkkiniemi
seisoo kuvan vasemmassa laidassa (4) löytämänsä esineen paikalla,
oikeassa laidassa (x) kvartsin löytöpaikka. Kemijoki virtaa taustalta
vasemmalle.

A. E-E. 1956

20380

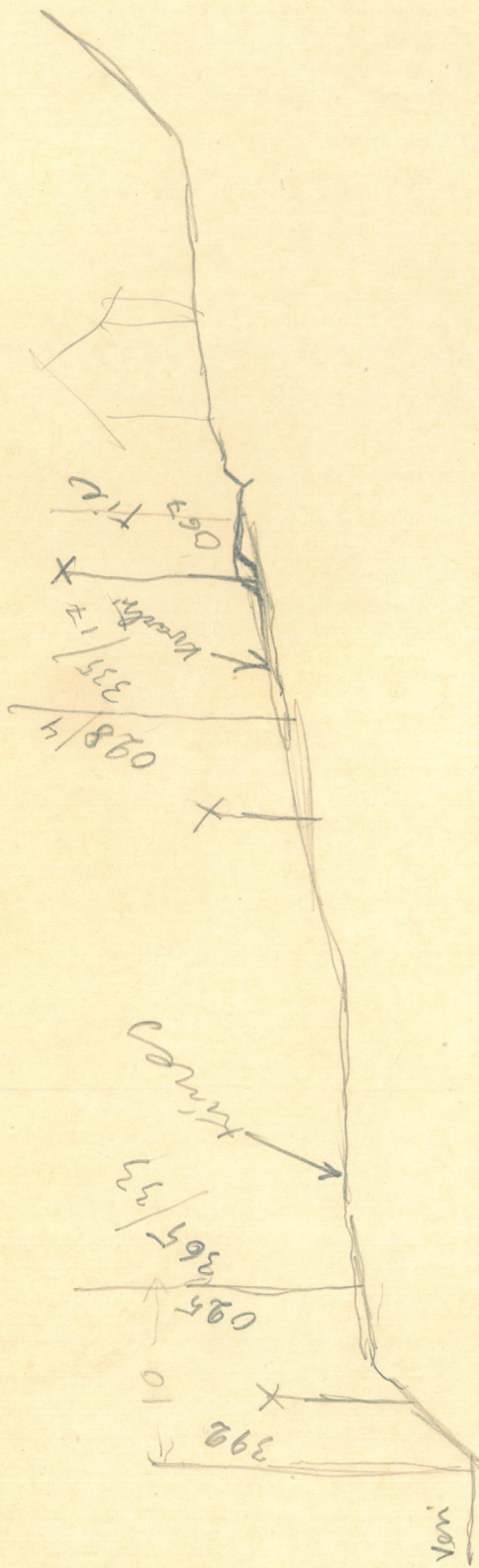
Kemijoki

Judas 4

Viennon tiellä, Jan-
nulta, tasavest-
jään kallitun
riini maahan ja
jokisuunnan valin.

Majärvi

MUINAISTIETEELLINEN TOIMIKUNTA
ESIHISTORIALLINEN OSASTO

274

Kansallismuseo

Helsinki,

26.3.1956

N:o

Juotasniemen kansakoulu.

Oheisena palautetaan Juotasniemen kansakoululla säilytettäväksi seuraava kiviesine, jonka piirros ja löytötiedot nyt ovat Kansallismuseon Top. arkistossa:

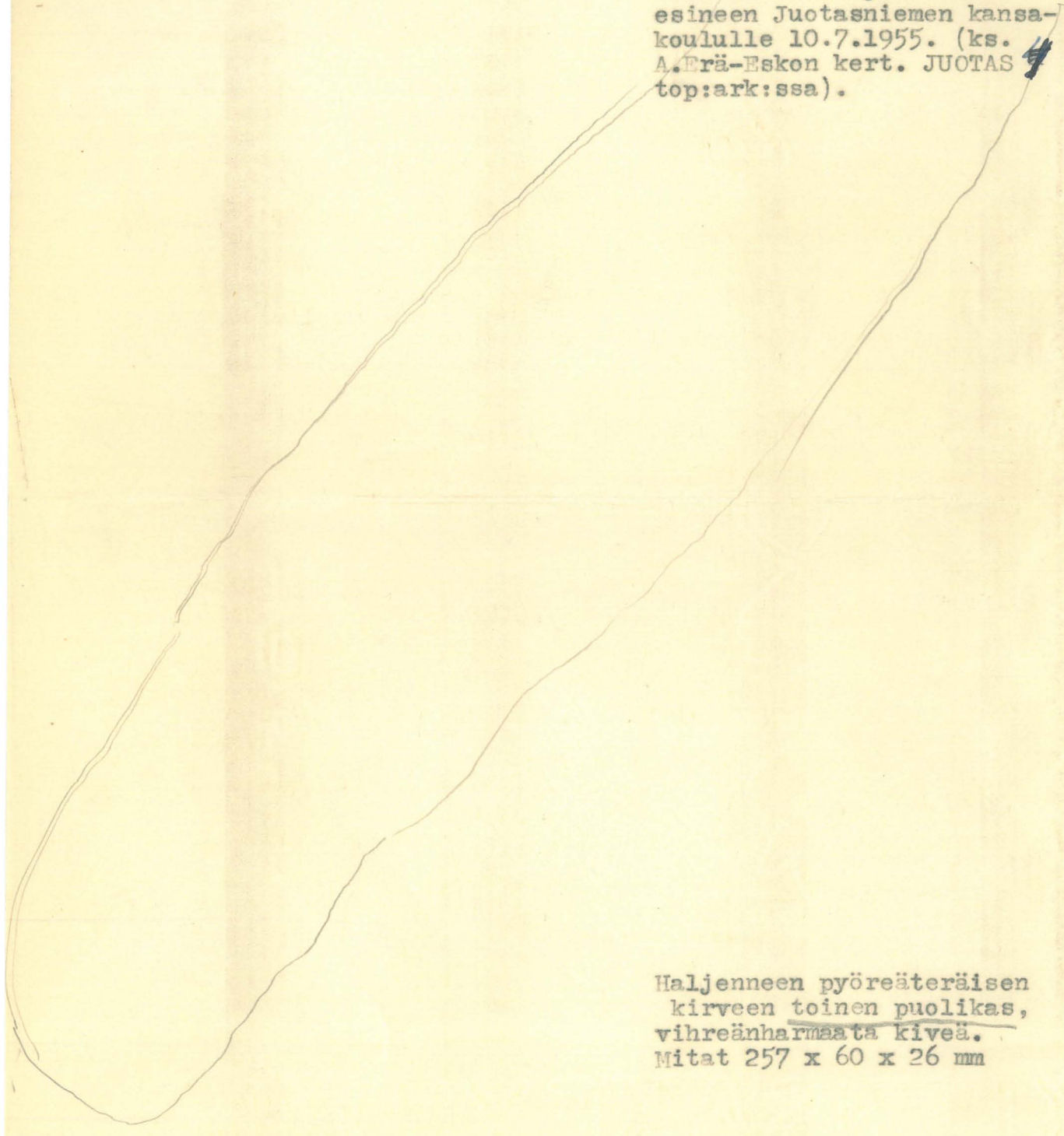
Haljenneen pyöreäteräisen kirveen toinen puolikas, vihreänharmaata kiveä. Mitat 257 x 60 x 26 mm. Löydetty Rovaniemen pit. Pekkalan kylän Välitalon RN:o 111 maalta (JUOTAS 4 KM:n Top. ark:ssa).

Kunnioittavasti

274

Rovaniemi, Juotasniemen kansakoulu.

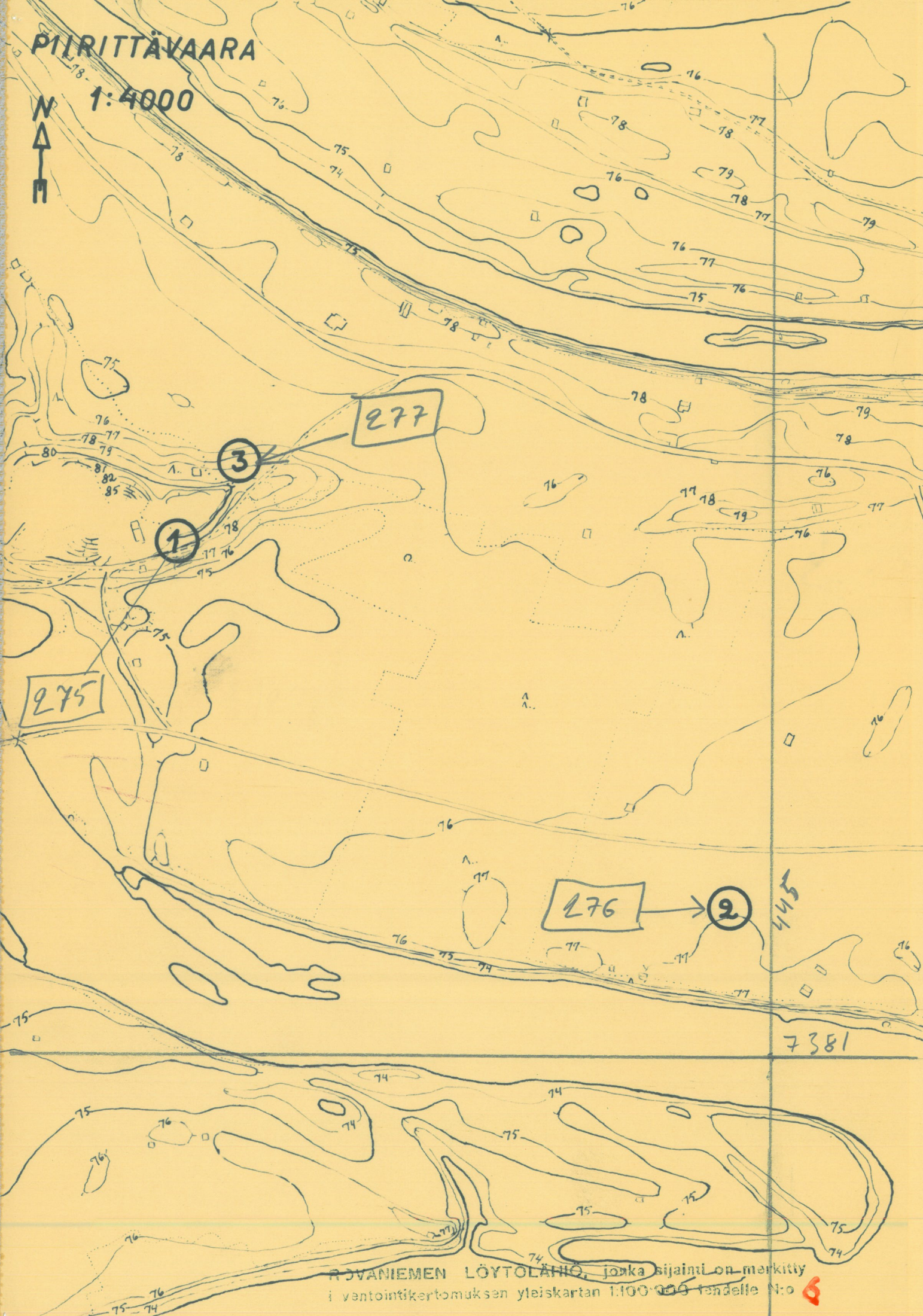
löydetty Rovaniemen pit.
pekkalan kylän Välitalon
RN:o 111 maalta. Albi Merk-
kiniemi on lahjoittanut
esineen Juotasniemen kansa-
koululle 10.7.1955. (ks.
A. Erä-Eskon kert. JUOTAS
top:ark:ssa).

Haljenneen pyöreäteräisen
kirveen toinen puolikas,
vihreänharmaata kiveä.
Mitat 257 x 60 x 26 mm

PIIRITTÄVAARA

1:4000

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty
i ventointikertomuksen yleiskartan 1:100 000 lehdelle No 6

PIIRITTÄVAARA

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Saarenkylä
Talo: Kuokkala RN:o 6:5
Omist: Hermanni Kouri
Os: Rovaniemi, Saarenkylä

N:o 1.

Inventoinnissa 1955 sain kuulla, että Kourin pojat olivat sotia ennen löytäneet "kampakeramiikkaa" Piirittävaaran sorakuopasta. - Piirittävaara sijaitsee Rovaniemen kauppalan pohjoispuolella, Ounas- ja Kemijokia yhdistävän Kulpin putaan koillisrannalla. Vaara on ollut ainakin 85-95 m y.m.p., mutta nykyisin se on soran otossa miltei kokonaan hävinnyt, ainoastaan reunoja 80 m korkeuskäyrän vaiheilla on jäljellä.

Hermannin poika Aatu Kouri selitti minulle, että luonnokseen merkityltä kohdalta A (josta nyt maa on poistettu) oli läheisten kuusten latvojen korkeutta vastaavalta tasolta löydetty mainitut "kampakeramiikan kappaleet". Kohdilta B ja C löydettiin "talttoja", jotka samoin kuin savipalatkin ovat myöhemmin joutuneet hukkaan.

Valokuvat (kuvaliite):

- 1) otettu Piirittävaaran hiekkakuopan etelärinteellä sijaitsevan paraki- ja lautava-alueen pihalta pohjoiseen. Vasemmassa reunassa kohta A, josta on poistettu n. 10 m paksuinen hiekkakerros.
- 2) otettu samalta kohdalta kuin ed., mutta itään. Parakin editse taustalle jatkuvan tien vasemmalla puolella kohdat B ja C.

N:o 2.

KM 13825

Edellä selostetun yhteydessä ilmoitettiin minulle Kourin talossa

niin ikään, että pellolta Kulpin putaan pohjoisrannalla "oli löydetty kivikautinen asuinpaikka, jossa kattona oli savella toisiinsa kiinnitetyt kivet ja pohjalla pyöreitä kiviä". Pohjalta kerrottiin löydetyn "70 cm syvyydestä tuohia ja poltettuja rukiin jyviä" ja tämän laitoksen paikalta myös KM 13825, kivinen hioin.

Löytökohta on tasaisen pellon keskellä sijaisevassa, pienessä pensas- ja kiviryteikössä. Siinä saattaa olla jonkin myöhemmän rakennelmän raunioita, mutta yhtä hyvin se on ollut pellon karikko, jonne aikojen kuluessa on heitetty kaikkea rojua. mainittu Hermannin Kourin löytämä hioin lienee myös historiallisen ajan esineistöä.

Valokuva (kuvaliite):

4) otettu Moisioin rakennuksen pohjoispuolelta länteen. Vasemmalla Mannin ja taustalla keskellä Huuonosen asuinrakennukset. Löytöpaikka on sähkölinjan oikealla puolella pensas-saarekkeessa.

N:o 3.

KM 13824

Inventoinnissa 1955 jatkettiin PIIRITTÄVAARA 1:n tutkimuksia suorittamalla lisää tarkastusta ehjempänä silyneellä vaaran itä- ja koillisrinteellä. Hiekkakuopalta Saarenkylään johtavan tien luoteispuolelta löytyikin perunapellosta muutamia kvartseja läheltä metsän reunaa.

Maa on pellolla hienoa hiekkaa ja löytökohdat ovat jokseenkin tarkoin samalla korkeudella kuin Aatu Kourin ilmoittamat "talttojen löytökohdat" B ja C PIIRITTÄVAARA 1:ssä, joten nämäkin ilmoitukset saattavat olla todenmukaisia ja kvikautiseen asuinpaikkaan liittyviä.

Valokuva (kuvaliite):

3) otettu hiekkakuopalta Saarenkylään johtavalta tieltä lounaaseen. Kes-

kellä tien ja ladon puolivälissä kvartsien löytökohta. Puiden takana entinen Piirittävaara.

A. E-E. 1956

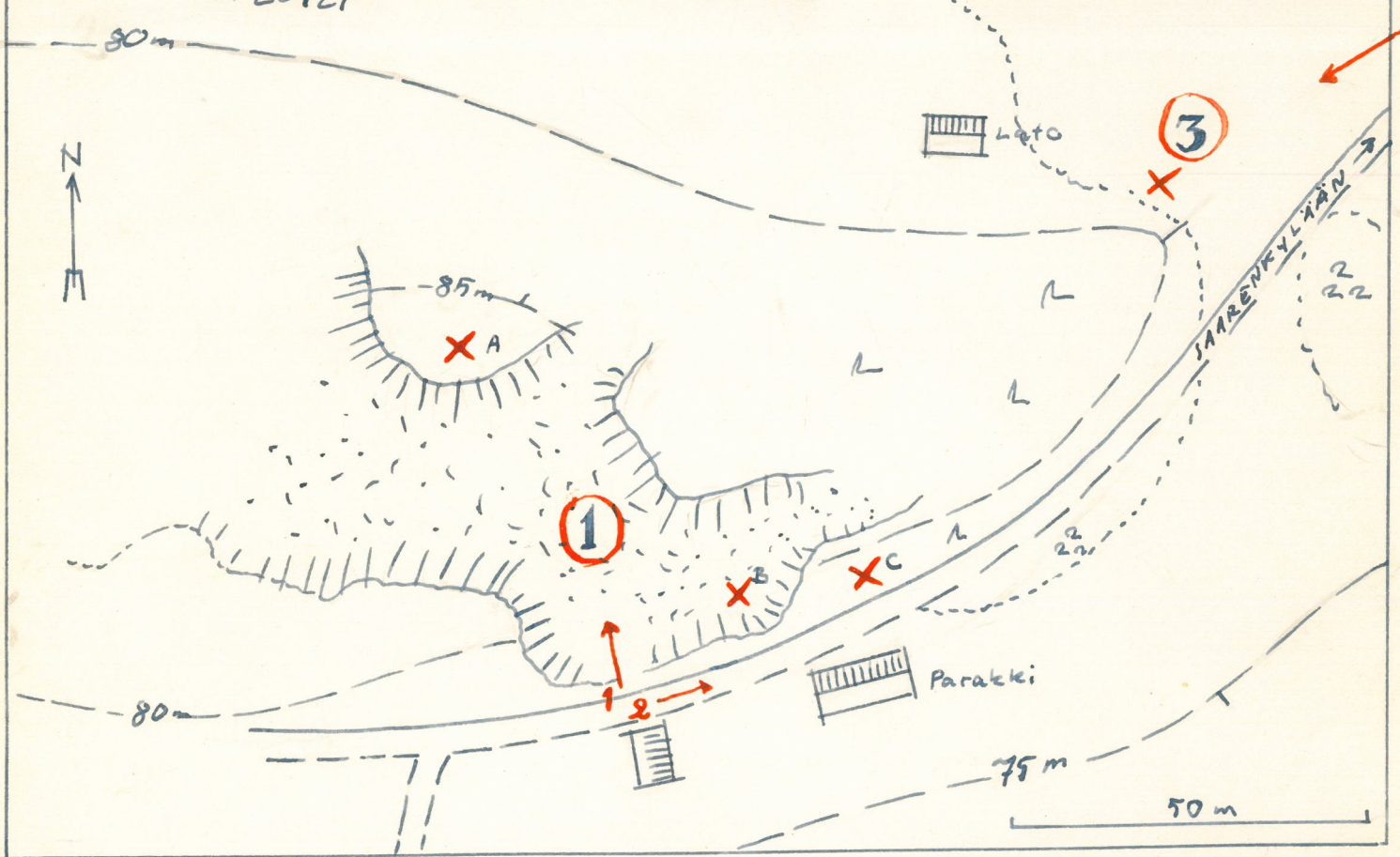

Kuvat 1 f. 20421

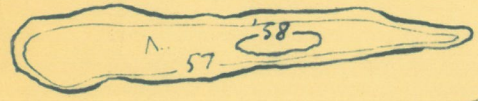
2 20422

3 20423

4 20424

AUTIO
1:4000

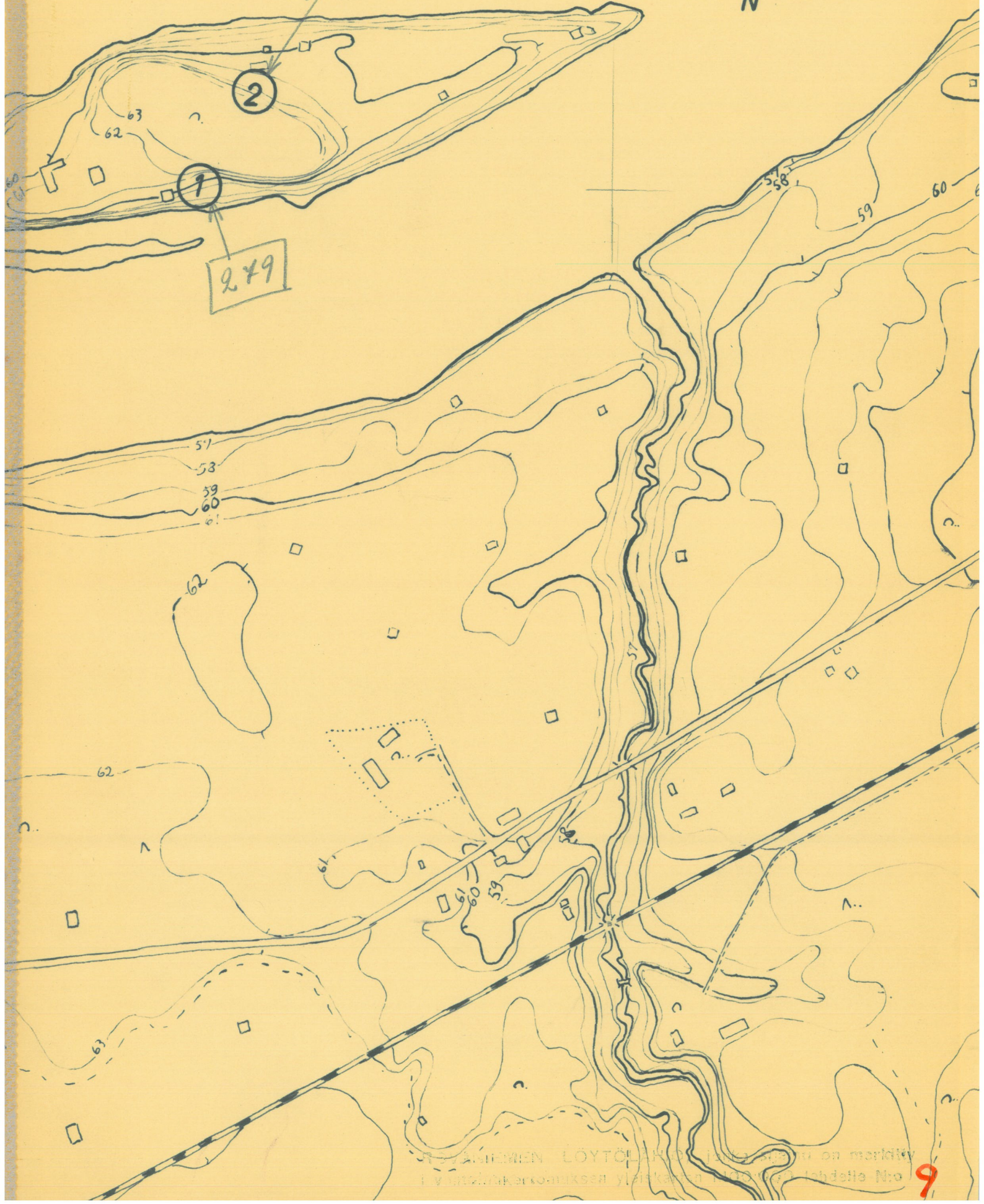

280

2

7

249

Autio 1 ja 2.

Kylä: Muurola
Talo: Kivijärvi
Omist: Mv Aale Suo-Yrjö
Os: Muurola.

KM 13892:1-13.

Allekirjoittanut sai kesällä 1955 Muurolassa mv Aale Suo-Yrjöltä kolme kiviesinettä ja yhden kivilaji-iskennäisen (KM 13892:1-4), jotka tämä oli löytänyt peltotöiden yhteydessä joitakin vuosia sitten. Löytöpaikka sijaitsee Muurolassa ns. Kivijärven saarella, joka on Kemijokeen laskevan ^{Ternujoen} Temujoen suussa. Saarella on jonkinverran viljelysmaata ja keskiosassa 63 m käyrän yläpuolella kohoaa pieni, metsäkasvava kivikkomäki. Esineet olivat löytyneet saaren S-päässä olevasta pellostä. Se kasvoi nyt kauraa, joten niillä kohdin oli tyydyttävä vain pintapuoliseen tarkastukseen. Kulttuurimaata ei pellossa ollut havaittavissa eikä myöskään muuta asuinpaikkaan viittaavaa. Jos sellaisia on ollut ovat ne sotkeutuneet ja hävinneet peltotöissä. Sensijaan tein koekuoppia kahdessa kohdassa edellä mainitun kivikkomäen alapuolella olevilla pelloilla. Kaivauksesta N° 1 löytyi vain muutama kvartsi-iskennäinen. Koekaivausalue N° 2 oli vastakkaisella puolella mäkeä, siis kaakkoon viettävällä rinteellä. Siinä kasvoi heinää, mutta mv Suo-Yrjön kanssa sovittuamme niitimme tarpeellisen alan puhtaaksi. Kivikautista kulttuurikerrosta ei täälläkään ollut enää havaittavissa. Löytöinä tuli jonkun verran kvartsi-iskoksia ja jokunen kivilaji-iskennäinen. Löydöt ovat 60-62 m:n korkeuskäyrien välillä.

Todennäköisesti saarella on aikoinaan ollut vain tilapäi-

nen kalastajien tai metsästäjien leiripeikka. Silloin mahdollisesti syntyneet kiinteät jännökset ovat hävinneet myöhemmin viljelyksen yhteydessä. Mainittakoon, että Petäjäskosken voimalaitoksen valmistuttua saari viljelyksineen joutuu veden alle, vain keskellä oleva mäki jää sen yläpuolelle.

Valokuvat (kuvaliite)

- 1) Kivijärven saari S-suunnasta katsottuna. Nuolien osoittamat kohdat koekaivausalueita.
- 2) Koekaivausalue 2.
- 3) Kaivausaluetta niitetään puhtaaksi.

Aarne Kopisto 1956.

Rovaniemi

279

280

①

F 20111

②

F 20109

③

F 20110

A. Lepistö 1955

KETAOJA 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Saarenkylä
Talo: Patinen RN:o 2:—
Omist: Augusti Patinen
Os: Rovaniemi, Saarenkylä.

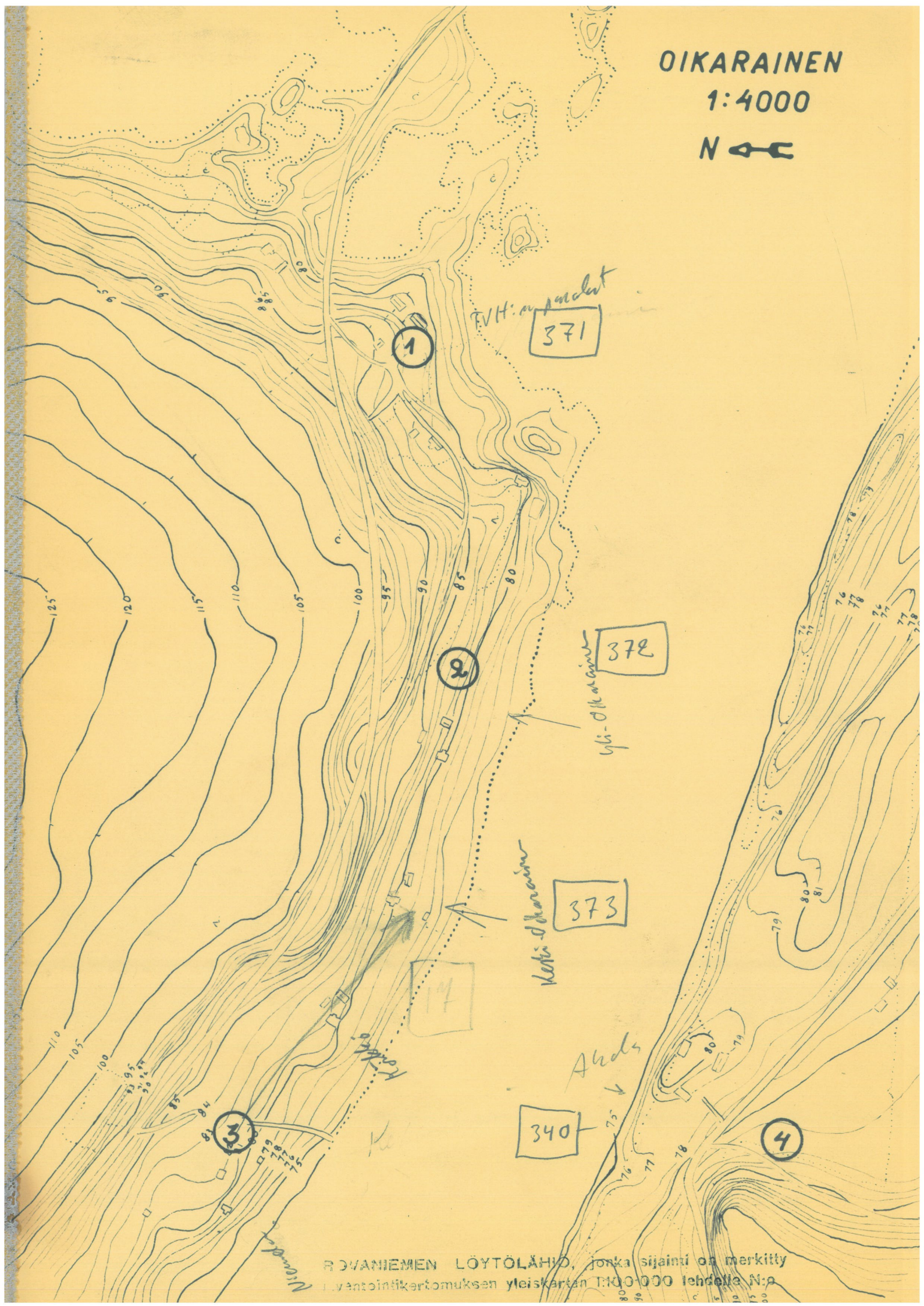
363 KM 13823 inventoinnista 1955

Saadessani e.m. esineen inventoinnissa 1955 KM:lle toimitettavaksi ilmoitti löytäjä Augusti Patinen, että esine on löydetty ns. Ketaojan niityltä ojaa kaivettaessa 30 cm syvyydestä jängän reunasta. Paikka on lievää etelärinnettä ja sijaitsee Ounas- ja Kemijokien yhtymäkohdasta n. 3,5 km pohjoiskoilliseen. Tarkastusta ei ehditty suorittaa v. 1955.

A. E-E. 1956.

OIKARAINEN

1:4000

ROVANIEMEN LÖYTÖLÄHIO, jonka sijainti on merkitty
lentotietokartan yleiskartan 1:100 000 lehdellä N:p

OIKARAINEN 1.

371

(Rovaniemi, kartta 6)

Kylä: Kemihaara (Oikarainen)
Talo: Ylioikarainen RN:o 26:—
Omist: Matti Ylioikarainen
Os: Rovaniemi, Oikarainen

ROVANIEMEN KOTISEUTUMUSEO: Pohjalainen kirves, vihertävää ns. sädekivi-
liusketta, mitat 163 x 63 x 28 mm, löytänyt maanvilj. Matti Yli-
oikarainen.

(1069) 9E

Ko. esine on löydetty v. 1952 TVH:n asuntoparakkia rakennettaessa nykyisen parakin kohdalta. Paikka on merkitty lähiökarttaan ja se sijaitsee aivan Raudanjoen suulla, Kemijoen pohjoisrannalla, kaakkoisrinteessä 80 m:n korkeuskäyrän yläpuolella. Parakin ympäristö oli erittäin rehevän kasvillisuuden peitossa, kuten valokuvasta näkyy, ja hiekka- tai sora- maata. Mitään kivikautisia löydöksiä en onnistunut maan pinnalta inventoiminnissa 1955 toteamaan, mutta korkeudesta ja maastosta yleensäkin päätellen kysymyksessä lienee asuinpaikka.

Valokuvat (kuvaliite):

1-2) panoraama otettu rinteestä löytökohdan pohjoispuolelta etelään. Törmän takana oikealle virtaavaa Kemijokea, oikealla keltainen TVH:n asuntoparakki, jonka alta ko. esine löytyi.

OIKARAINEN 2.

372

Omistussuhteet: kuten edell.

Inventoiminnissa 1955 ilmoitti isäntä Matti Ylioikarainen löytäneensä luonnäkseen merkityltä kohdalta, asuinrakennuksensa itäpuolelta, kivitaltan. Se on sitten n. 1930-luvulla hävinnyt. Löytökohta on vaaran juurella etelärinteessä, lähellä Kemijoen rantatörmää ja 80 m:n

korkeuskäyrän yläpuolella. Isäntä ilmoitti Kivitaltan löytöpaikalta löytäneensä myös hiiltä, joka hänen käsittääkseen tosin voi olla peräisin tervanpoltosta, jota lähistöllä on tiettävästi harjoitettu. Joka tapauksessa etenkin maasto ja korkeussuhteet viittaavat siihen, että ko. esine on asuinpaikkalöytö.

Valokuvat (kuvaliite):

3-5) panoraama otettu maantieltä lounaaseen. Vasemmalla törmän reunassa rannalla löytöpaikka OIKARAINEN 2, oikealla Ylioikaraisen asuinrakennus. Oikealle virtaavan Kemijoen vastarannalla löytöpaikka OIKARAINEN 4.

373

OIKARAINEN 3.

Kylä: Kemihaara (Oikarainen)
Talo: Keski-oikarainen RN:o 26:
Omist: Rouva Elsa Montell
Os: Rovaniemi, Oikarainen.

- KM 1969:57 "Keski-Oikaraisen pellosta" /1879.
KM 1969:93 "Oikaraisen mökin pellosta, runsaasti puolen venäjän virstaa joen rannasta" / 1879.
KM 3266:16 "löytänyt isäntä Mikko Oikarainen ... Keski-Oikaraisen pellosta" /1896.
KM 2931:1-2 "löydetty 2 penikulman päässä Rovaniemen kirkolta ylöspäin Kemihaarajeon varrelta ...." / maanmitt. J.H.Juvelius 1893.

Inventoinnissa 1955 keskustelin Oikaraisen löydöksistä isäntä Matti Ylioikaraisen kanssa, jonka eno ^{on ollut/} (em. löytötiedossa mainittu Mikko Oikarainen. Tämän keskustelun perusteella tultiin sellaiseen tulokseen, että edellä luetellut esineet lienevät peräisin nyk. rouva Elsa Montellin asuinrakennuksen lähetyviltä. Paikka, joka on merkitty lähiökarttaan, on maastonsa ja korkeussuhteittensa puolesta jokseenkin vastaavanlainen kuin löytöpaikka OIKARAINEN 2.

Valokuvat (kuvaliite):

6-7) panoraama otettu maantieltä länteen. Oikealla Montellin asuinrak., taustalla oikealle virtaavaa Kemijokea.

340

3

OIKARAINEN 4.

Kylä: Kemihaara (Oikarainen, Sierilä)
Talo: Ahola
Omist: Veikko Yli-Anttila
Os: Rovaniemi, Sierilä

ILMOITUS: "Sierilästä on löydetty saviastian paloja, kampakeramiikkaa".

Yllä mainitunlaisen ilmoituksen sain jo vuonna 1954 intendentti J. Leppäaholta ja suorituksen johdosta tiedusteluja inventoinnissa 1954. Silloin Sierilän lossin kuljettajana toiminut Veikko Yli-Anttila kertoi minulle, että löydökset olivat peräisin hänen pelloltaan ja n. 15 vuoden takaa. Ne oli viety Oikaraisen kansakoululle ja niiden joukossa oli mm. seuraavat löydökset:

- Saviastian paloja,
- kivitalttoja 4 - 5 kpl,
- "mustaa" piikiveä.

Veikko Yli-Anttila osoitti myös löytökohdan, joka on lähellä Jokkarannan tiehaaraa, Yli-Anttilan asuinrakennuksesta n. 150 - 200 m luoteeseen. Paikka on hiekkaisen mäen juurella itärinteessä pellolla, aivan metsän reunassa. Veikko Yli-Anttilan avustuksella suoritetussa koekaivauksessa ei tullut esille mitään asuinpaikkaan viittaavia löydöksiä eikä kulttuurimaata.

Inventoinnissa 1955 jatkoin asian johdosta tiedusteluja Oikaraisen kansakoululla, jossa tosin ei ollut tavattavissa yhtään opettajaa, joka olisi toiminut koululla löydön aikoihin eli n. 15 vuotta sitten. Tapamani op. Ketola ei tiennyt saviastian palasista mitään, eikä koulun kokoelmia tarkastaessani löytynyt muuta kuin yksi kiviesine, joka sekkin osoittautui kuuluvaksi löytöpaikkaan KÖRKKÖ 4.

Valokuva (kuvaliite):

8) Sierilän lossilta Rovaniemelle johtava maantie etualalla. Kuva on otettu Ylianttilan asuinrakennuksen läheltä luoteeseen, löytökohta on maantien vasemmalla puolella metsän reunassa.

A. E-E. 1956

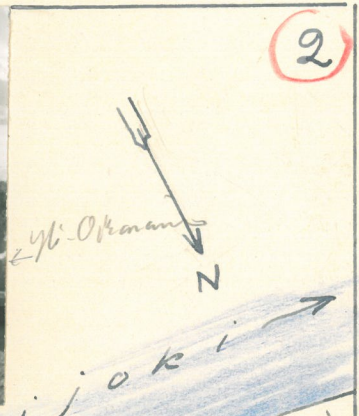

Kuvat 1 F. 20400 2 20401

1

3 20402 4 20403 5

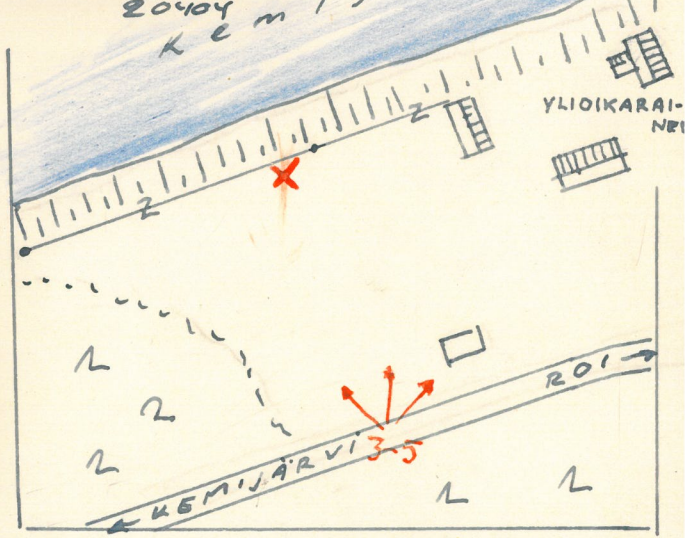

2

6 20405 7 20406 3

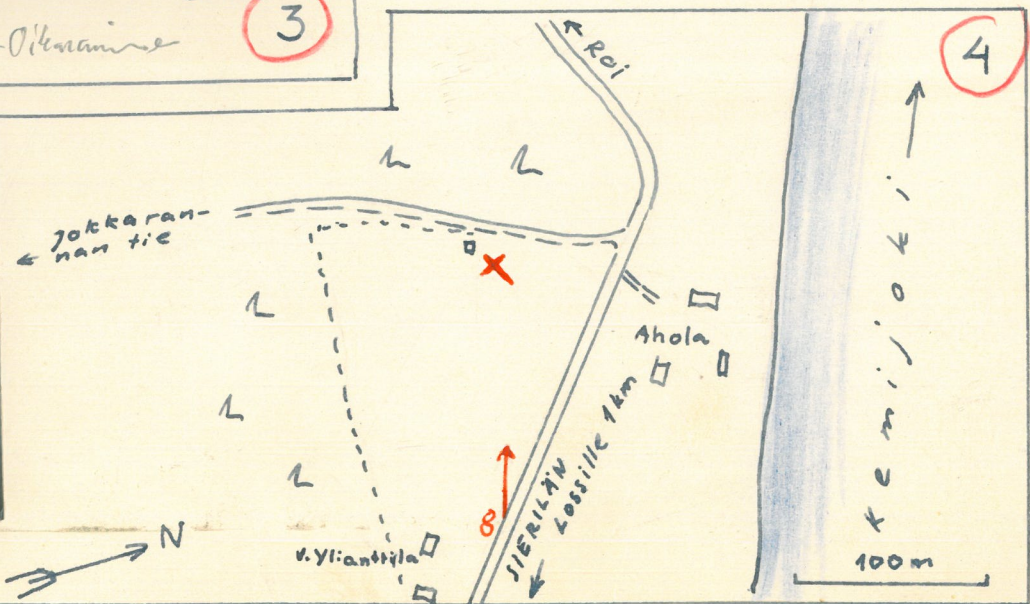
=Montell-Saario Kerkko-Okenanin

4

8 Ahola 20407

449

per. 3612 10

x = 7873

y = 5360

LÄMSÄ 1.

(Rovaniemi, kartta 6)

z = 80 / per. E.

Kylä: Koskenkylä
Talo: Lämsä RN:o 36:5
Omist: Eelis ja Eino Vartioniemi
Os: Rovaniemi, Saarenkylä

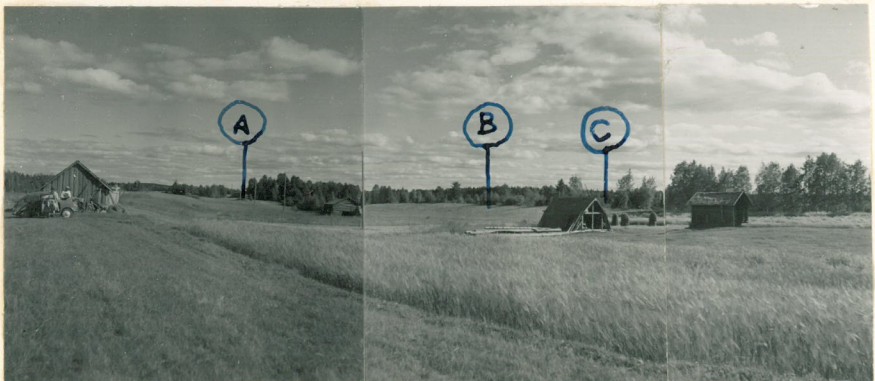
Inventoinnissa 1955 sain kuulla, että Kemijoen pohjoisrannalta Vartioniemestä, joka on Rovaniemen kauppalasta n. 10 km itään, oli löydetty kiviesineitä. Tarkastuksessa osoittautui, että vielä tallella olevat esineet olivat palaneet rakennuksen ullakolla ja sen jäkeen kerätty raunioista särkyneinä kappaleina.

Isäntien ilmoituksen mukaan oli n. 15 vuotta sitten luonnokseen merkityltä kohdalta A viety pois kokonainen hiekkainen mäki eli harju. Siinä oli hiekan oton yhteydessä todettu mm. tulisijoja sekä palaneita kiviä. Luonnoksen kohdilta B ja C, jotka ovat peltonotkelman ja Kemijoen rantatörmän välisellä hiekkaharjulla, oli löydetty em. nyt palaneet kiviesineet n. 15 vuotta sitten.

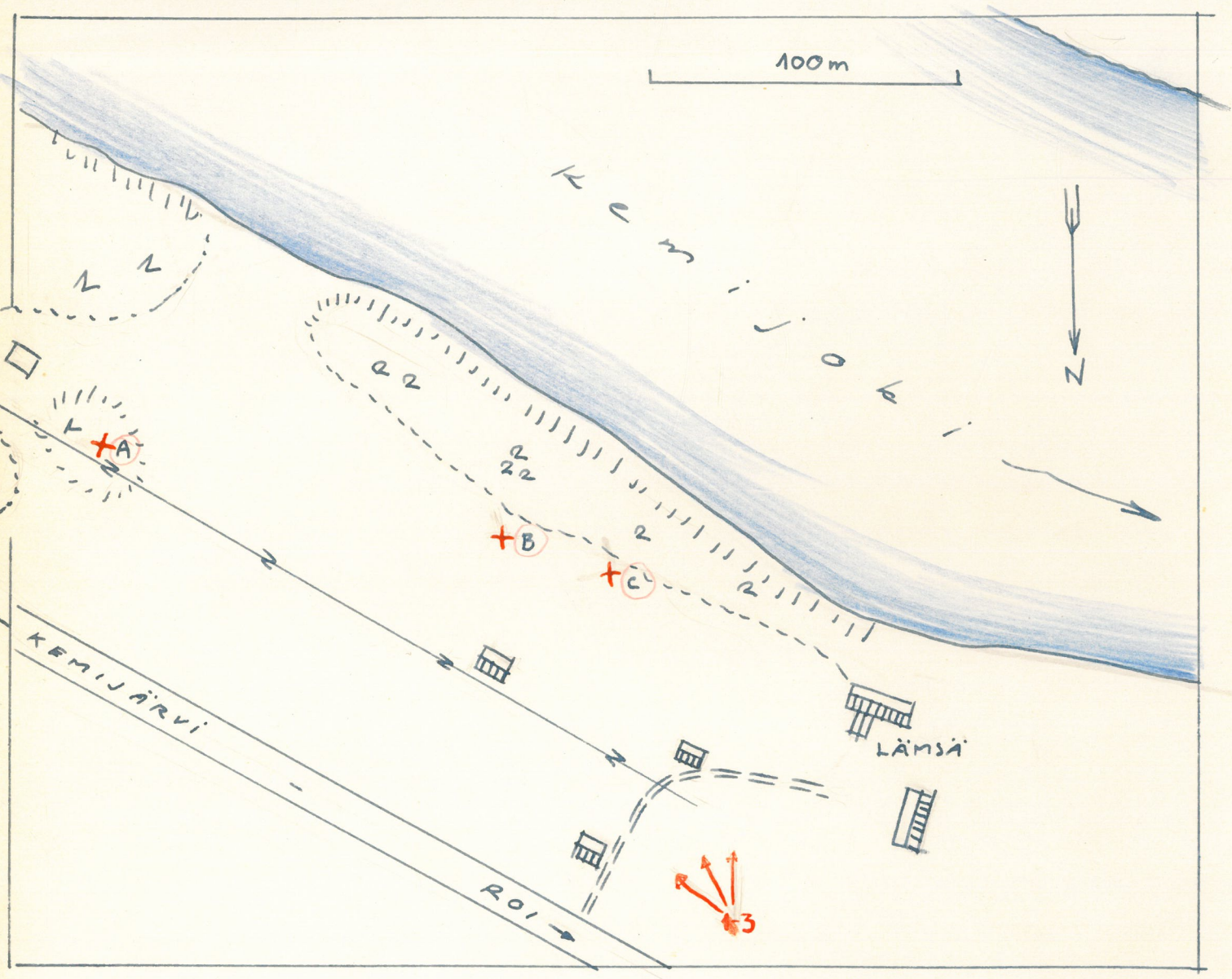
Valokuvat (kuvaliite):

1-3) panoraama otettu Kemijärvi-Rovaniemi -maantien ja Lämsän asuinrakennuksen väliseltä pellolta kaakkoon. Vasemmalla auton takana taustalle (Kemijärvelle) johtava maantie ja metsän rajassa sähkölinjan kohdalla tulisijojen löytökohta A. Panoraaman keskivaiheilla pensaikon rajassa löytökohdat B ja C, pensaiden takana oikealle virtaava Kemijoki.

A. E-E. 1956

Kuvat 1 F. 20408 2 20409 3 20410

LUONUA 1.

(Rovaniemi, kartta 2)

Kylä: Tapionkylä
Talo: Koivulehto RN:o 24:20
Omist: Lassi Rautio
Os: Tapio

KM 13802, inventoinnista 1955.

Löytöpaikka sijaitsee 700-800 m Luonuanjoen sillalta pohjoiskoilliseen, Kittilän maantien länsipuolella, luonnokseen merkityssä kohdassa. Se on tasaisella pellolla parin sadan metrin päässä Ounasjoen länsirannasta. Maanomistajan ilmoituksen mukaan tällä pellolla on pinnalla 1 m:n kerros savimultaa ja sitten 'lietettä'. Inventoinnissa ei todettu löytöpaikalta mitään, joka ehdottomasti viittaisi kivikautiseen asuinpaikkaan. Lähiympäristössä on useita asuinpaikkoja (ANKKURINKARI, MURHAKORVA).

Valokuvat:

1-2) otettu Kittilän maantien länsipuolelta Rovaniemen suuntaan. Oikealla Koivulehdon rakennukset, etualalla pellolla ko. löytöpaikka.

A. E-E. 1956

LUONUA

F. 20342

20343